

"API BANK" AD, BEOGRAD

**IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA
O IZVRŠENOJ REVIZIJI
GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA
ZA 2021. GODINU**

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA**Akcionarima "API Bank" a.d., Beograd****Izveštaj o reviziji finansijskih izveštaja****Mišljenje**

Izvršili smo reviziju priloženih godišnjih finansijskih izveštaja "API Bank" a.d., Beograd (dalje u tekstu i: Banka), koji uključuju bilans stanja na dan 31. decembra 2021. godine, bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o tokovima gotovine za godinu završenu na taj dan, kao i napomene uz finansijske izveštaje koje uključuju pregled značajnih računovodstvenih politika i druge objašnjavajuće informacije.

Po našem mišljenju finansijski izveštaji istinito i objektivno po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijsko stanje "API Bank" a.d., Beograd na dan 31. decembra 2021. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za poslovnu godinu završenu na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije (ISA) i Zakonom o reviziji Republike Srbije. Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima su detaljnije opisane u odeljku „Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja“. Mi smo nezavisni u odnosu na Banku u skladu sa etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja u Srbiji, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima. Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući da obezbede osnovu za naše mišljenje.

Materijalno značajna neizvesnost u vezi sa stalnošću poslovanja

Skrećemo pažnju na Napomenu 41. uz finansijske izveštaje, u kojoj je obelodanjena trenutna pozicija Banke obzirom na oružani sukob između Rusije i Ukrajine, i sankcije koje su tim povodom uvedene privrednim subjektima i pojedincima iz Rusije, i činjenicu da se Banka nalazi u većinskom vlasništvu ruskog kapitala. Za sada Banka ne oseća negativne posledice navedenog sukoba, ali rukovodstvo Banke ne može sa sigurnošću da predvidi posledice koje bi nastale na poslovanje Banke u slučaju dodatne eskalacije krize i promene uslova poslovanja u Republici Srbiji kao rezultat geopolitičkih promena, od čega će u mnogome zavisiti i mogućnost nastavka redovnog poslovanja Banke na načelu stalnosti.

Naše mišljenje nije modifikovano u pogledu ovog pitanja.

Naglašavanje pitanja

Skrećemo pažnju na Napomenu 23. uz finansijske izveštaje u kojoj je obelodanjeno da na poziciji Stalna sredstva namenjena prodaji, Banka ima iskazan iznos od RSD 320.411 hiljada. Banka je imovinu stečenu po osnovu Ugovora o kupoprodaji nepokretne i pokretne imovine sa dužnikom po odobrenom kreditu dospelom za naplatu, klasifikovala kao stalna sredstva namenjena prodaji odlukom Izvršnog odbora u 2016. godini. Navedena imovina još nije prodana, a rukovodstvo Banke preduzima neophodne radnje u cilju prodaje iste. (Detaljnije opisano u pasusu Ključna revizijska pitanja ovog izveštaja.)

Naše mišljenje nije modifikovano u pogledu ovog pitanja.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima "API Bank" a.d., Beograd (Nastavak)

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji finansijskih izveštaja za tekući period. Ova pitanja su razmatrana u kontekstu revizije finansijskih izveštaja u celini i u formiranju našeg mišljenja o njima i mi nismo izneli izdvojeno mišljenje o ovim pitanjima. Pored pitanja koje je opisano u odeljku „Materijalno značajna neizvesnost povezana sa stalnošću poslovanja“ odredili smo da su pitanja opisana u nastavku ključna revizorska pitanja koja će biti saopštena u našem izveštaju.

Stalna sredstva namenjena prodaji

Ključno pitanje revizije	Kako je revizija odgovorila na ključno pitanje
<p>Na poziciji Stalna sredstva namenjena prodaji, Banka ima iskazan iznos od RSD 320.411 hiljada. Banka je ovu imovinu (stečenu na osnovu Ugovora o kupoprodaji nepokretne i pokretne imovine, zaključenim sa pravnim licem FSH "Komponenta" d.o.o. Čuprija - u stečaju kao dužnikom po odobrenom kreditu dospelim za naplatu), klasifikovala kao stalna sredstva namenjena prodaji Odlukom Izvršnog odbora od 12. aprila 2016. godine u iznosu od RSD 376.516 hiljada.</p> <p>Banka je na kraju 2020. godine na bazi Izveštaja o proceni vrednosti nepokretnosti izvršila obezvređenje navedene nekretnine u iznosu od RSD 41.412 hiljada. Poslednja procena vrednosti izvršena je na dan 01.02.2022. godine, a procenjena vrednost iznosi EUR 2.725.000,00. Na bazi ove procene izvršeno je dodatno obezvređenje nekretnine u iznosu RSD 14.692 hiljada na kraju 2021. godine.</p> <p>Navedena imovina je oglašena na prodaju, a rukovodstvo Banke preduzima neophodne radnje kako bi navedenu nekretninu prodalo u što kraćem roku.</p> <p>Rukovodstvo Banke smatra da sredstvo još uvek ispunjava uslove da bude iskazano na poziciji Stalna sredstva namenjena prodaji, pravdajući to činjenicom da zbog vanrednih okolnosti izazvanih pandemijom Covid 19, i prethodne promene vlasnika Banke, nije bilo realno izvršiti prodaju u rokovima iz MSFI - 5.</p>	<p>Naše revizorske procedure su uključivale sledeće postupke revizije:</p> <ul style="list-style-type: none">- Analizu Izveštaja o proceni vrednosti nepokretnosti i proveru svođenja na fer vrednost u knjigama Banke;- Nezavisnu finansijsku analizu dva preduzeća koja su dostavila Banci Pisma o zainteresovanosti za kupovinom navedene nepokretnosti;- Kontinuirane razgovore sa menadžmentom Banke tokom prethodne i završne revizije. Na ovim razgovorima razumeli smo da je potražnja za ovakvim nekretninama značajno porasla kao posledica novonastale krize u Ukrajini, kao rezultat dve činjenice: kapaciteta i kvaliteta silosa. Naime, u situaciji očekivanog rasta tražnje za žitaricama, izuzetno veliki kapacitet silosa dobija na značaju, kao i činjenica da je izgrađen od betona (mogućnost čuvanja žitarica na duži vremenski period). S druge strane, izgradnja novih silosa istog kvaliteta nije isplativa zbog povećanih troškova gradnje usled značajno povećanih cena građevinskog materijala;- Obračun amortizacije navedene nekretnine kao da je oduvek bila prikazana kao građevinski objekat u knjigama Banke i utvrđivanje njene knjigovodstvene vrednosti. Ovako utvrđena neto knjigovodstvena vrednost viša je od trenutno iskazane fer vrednosti u knjigama Banke. <p>Na bazi sprovedenih prethodno navedenih postupaka potvrdili smo da je Banka, na bazi najboljih raspoloživih informacija i pretpostavki, u svojim knjigama pravilno vrednovala navedene nekretnine, ali smo zbog značaja i specifičnosti primenjene politike klasifikacije, na ovo pitanje skrenuli pažnju korisnicima finansijskih izveštaja.</p>

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima "API Bank" a.d., Beograd (Nastavak)

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, kao i za ustrojavanje neophodnih internih kontrola koje omogućuju pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja, rukovodstvo Banke je odgovorno za procenu sposobnosti Banke da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Banku ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izveštavanja Banke.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naš cilj je sticanje uverenja u razumnoj meri o tome da finansijski izveštaji, uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške; i izdavanje revizorskog izveštaja koji sadrži mišljenje revizora. Uveravanje u razumnoj meri označava visok nivo uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvek otkriti materijalno pogrešne iskaze, ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Kao deo revizije u skladu sa Međunarodnim standardima revizije, primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Isto tako, mi:

- Vršimo identifikaciju i procenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške; osmišljavanje i obavljanje revizijskih postupaka koji su prikladni za te rizike; i pribavljanje dovoljno adekvanih revizorskih dokaza da obezbede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.*
- Stičemo razumevanje internih kontrola koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema interne kontrole Banke.*
- Vršimo procenu primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procene i povezana obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.*
- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih dokaza, da li postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti entiteta da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u svom izveštaju skrenemo pažnju na povezana obelodanjivanja u finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da Banka prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.*
- Vršimo procenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, i da li su u finansijskim izveštajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.*

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima "API Bank" a.d., Beograd (Nastavak)

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja (Nastavak)

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vreme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje smo identifikovali tokom revizije.

Takođe, dostavljamo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da smo usklađeni sa relevantnim etičkim zahtevima u pogledu nezavisnosti i da ćemo ih obavestiti o svim odnosima i ostalim pitanjima za koja može razumno da se pretpostavi da utiču na našu nezavisnost, i gde je to moguće, o povezanim merama zaštite.

Ostale informacije o godišnjem izveštaju o poslovanju

Rukovodstvo Banke je odgovorno za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju informacije uključene u godišnji izveštaj o poslovanju (čiji je sastavni deo i izveštaj o korporativnom upravljanju), ali ne uključuju godišnje finansijske izveštaje i naš izveštaj nezavisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o godišnjim finansijskim izveštajima ne obuhvata ostale informacije, osim u meri u kojoj je to izričito navedeno u delu našeg izveštaja nezavisnog revizora pod naslovom Izveštaj o drugim zakonskim i regulatornim zahtevima, i mi ne izražavamo bilo koji oblik zaključka kojim se pruža uveravanje o njima.

U vezi sa našom revizijom godišnjih finansijskih izveštaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije i pritom razmotrimo da li postoji materijalna nedoslednost između njih i finansijskih izveštaja, ili da li prema našim saznanjima stečenim tokom revizije ili na drugi način, predstavljaju materijalno pogrešna iskazivanja. Ako na osnovu rada koji smo obavili, zaključimo da postoji materijalno pogrešno iskazivanje ostalih informacija, od nas se zahteva da tu činjenicu saopštimo u izveštaju. U tom smislu, ne postoji ništa što bi trebalo da saopštimo u izveštaju.

Izveštaj o drugim zakonskim i regulatornim zahtevima

U skladu sa zahtevima koji proističu iz člana 33. Zakona o računovodstvu i člana 39. Zakona o reviziji Republike Srbije izvršili smo zahtevane radnje u vezi sa godišnjim izveštajem o poslovanju (uključujući i izveštaj o korporativnom upravljanju – koji čini njegov sastavni deo) u cilju provere usklađenosti godišnjeg izveštaja o poslovanju sa godišnjim finansijskim izveštajima Banke, kao i proveru da li je godišnji izveštaj o poslovanju (uključujući izveštaj o korporativnom upravljanju) sastavljen u skladu sa važećim zakonskim odredbama.

Po našem mišljenju, godišnji izveštaj o poslovanju je:

- usklađen sa godišnjim finansijskim izveštajima Banke, i
- sastavljen u skladu sa važećim zakonskim odredbama u skladu sa članom 34. Zakona o računovodstvu.

Na osnovu poznavanja i razumevanja Banke i njegovog okruženja, stečenog tokom revizije ili na drugi način, nismo utvrdili materijalno značajne pogrešne navode u godišnjem izveštaju o poslovanju.

U Beogradu, 21. april 2022. godine

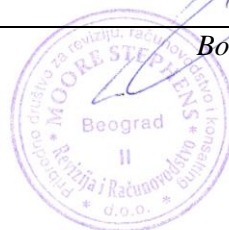
„MOORE STEPHENS
Revizija i Računovodstvo“ d.o.o., Beograd

R. Vukosavljević
Ružica Vukosavljević

Licencirani ovlašćeni revizor

„MOORE STEPHENS
Revizija i Računovodstvo“ d.o.o., Beograd
Studentski trg 4/V

Bogoljub Aleksić
Direktor

BILANS USPEHA

U periodu od 1.januara do 31. decembra 2021. godine

U RSD hiljada

	<u>Napomena</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Prihodi od kamata	5	307.627	232.744
Rashodi od kamata	5	(105.368)	(91.242)
Neto prihod po osnovu kamata		202.259	141.502
Prihodi od naknada i provizija	6	296.540	105.830
Rashodi naknada i provizija	6	(43.509)	(41.209)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija		253.031	64.621
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti		-	19.465
Neto (gubitak)/dobitak po osnovu zaštite od rizika	7	-	447
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	8	2.398	81.637
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	10	(42.841)	(69.782)
Ostali poslovni prihodi	9	3.217	3.001
UKUPAN NETO POSLOVNI PRIHOD		418.064	240.891
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	11	(324.614)	(330.393)
Troškovi amortizacije	12	(75.513)	(70.486)
Ostali prihodi	13	57.432	26.929
Ostali rashodi	14	(274.977)	(282.024)
DOBITAK/(GUBITAK) PRE OPOREZIVANJA		(199.608)	(415.083)
Dobitak po osnovu odloženih poreza	15	681	1.923
DOBITAK/(GUBITAK) PERIODA		(198.927)	(413.160)

Napomene na stranama od 6 do 101
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Potpisano u ime rukovodstva Banke dana 20. aprila 2022. godine:

Dijana Čučuk

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Valentina Keiša
Predsednik Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU
 U periodu od 1.januara do 31. decembra 2021. godine

U RSD hiljada

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
DOBITAK /(GUBITAK) PERIODA	(198.927)	(413.160)
Ostali rezultat perioda:		
<i>Komponente ostalog rezultata koje mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:</i>		
UKUPAN POZITIVAN/(NEGATIVAN) REZULTAT PERIODA	<u>(198.927)</u>	<u>(413.160)</u>

Napomene na stranama od 6 do 101
 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Dijana Čučuk

Dijana Čučuk
 Lice odgovorno za sastavljanje
 finansijskih izveštaja

Valentina Keiša

Valentina Keiša
 Predsednik Izvršnog odbora

BILANS STANJA
Za period od 1.januara do 31.decembra 2021

U RSD hiljada

	<u>Napomena</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
AKTIVA			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	17	2.346.917	1.955.143
Založena finansijska sredstva		-	-
Hartije od vrednosti	18	1.646.241	1.819.310
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	19	1.174.251	1.288.219
Kredit i potraživanja od komitenata	20	6.452.015	4.610.858
Nematerijalna imovina	21	39.327	51.701
Nekretnine. postrojenja i oprema	22(a)	177.851	166.456
Investicione nekretnine	22(b)	82.602	-
Odložena poreska sredstva	15(c)	8.787	8.046
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	23	320.411	354.857
Ostala sredstva	24	94.805	105.424
UKUPNO AKTIVA		<u>12.343.207</u>	<u>10.360.014</u>
PASIVA			
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankam. drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	25	162.676	51.560
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	26	10,143,946	8,065,190
Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika		-	-
Subordinirane obaveze	27	108,615	99,458
Rezervisanja	28	26,005	18,319
Tekuće poreske obaveze	15(a)	61	-
Odložene poreske obaveze	15(d)	1,022	2,710
Ostale obaveze	29	160,328	171,197
UKUPNO OBAVEZE		<u>10.602.653</u>	<u>8.408.434</u>
KAPITAL	30		
Akcijski kapital		4.632.407	4.632.407
Gubitak/Dobitak		(2.898.913)	(2.699.986)
Rezerve		7.060	19.159
UKUPNO KAPITAL		<u>1.740.554</u>	<u>1.951.580</u>
UKUPNO PASIVA		<u>12.343.207</u>	<u>10.360.014</u>

Napomene na stranama od 6 do 101
 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja

Dijana Čučuk
 Lice odgovorno za sastavljanje
 finansijskih izveštaja

Valentina Keiša
 Predsednik Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
U periodu od 1.januara do 31. decembra 2021. godine

U RSD hiljada

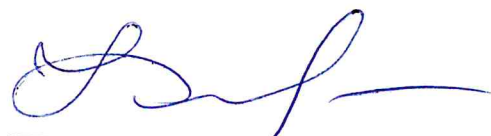
	<u>Akcijski kapital</u>	<u>Rezerve</u>	<u>Dobitak/ (Gubitak)</u>	<u>Ukupno kapital</u>
Stanje na dan				
1. januara 2020. godine	3.672.407	27.634	(2.286.826)	1.413.215
Gubitak tekuće godine	-	-	(413.160)	(413.160)
<i>Ostali rezultat perioda:</i>	960.000	-	-	960.000
Negativni efekti promene fer vrednosti po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-	(8.475)	-	(9.181)
Odloženi porezi evidentirani u korist kapitala (Napomena 15(d))	-	-	-	1.377
Ispravka vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju kroz ostali rezultat	-	-	-	(670)
Stanje na dan				
31. decembra 2020. godine	4.632.407	19.159	(2.699.986)	1.951.580
Početno stanje na dan				
1. januara 2021. godine	4.632.407	19.159	(2.699.986)	1.951.580
Gubitak tekuće godine	-	-	(198.927)	(198.927)
Transakcije s vlasnicima evidentirane direktno na kapitalu-povećanje	-	-	-	-
<i>Ostali rezultat perioda:</i>				
Negativni efekti promene fer vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	(12.099)	-	(12.099)
Odloženi porezi evidentirani u korist kapitala (Napomena 15(d))	-	-	-	-
Ispravka vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju kroz ostali rezultat	-	-	-	-
Stanje na dan				
31. decembra 2021. godine	4.632.407	7.060	(2.898.913)	1.740.554

Napomene na stranama od 6 do 101 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Dijana Čučuk
 Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izveštaja

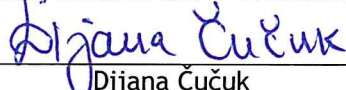
Valentina Keiša
 Predsednik Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
 Za period od 1.januara do 31.decembra 2021

U RSD hiljada

	2021.	2020.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	656.695	340.519
Prilivi od kamata	328.007	198.624
Prilivi od naknada	295.505	104.895
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti	33.183	37.000
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(269.184)	(745.895)
Odlivi po osnovu kamata	(2.274)	(91.932)
Odlivi po osnovu naknada	-	(41.209)
Odlivi po osnovu bruto zarada. naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(42.459)	(372.463)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina	(12.895)	(12.287)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(211.556)	(228.004)
Neto (odliv)/priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja finansijskih sredstava i obaveza	387.511	(405.376)
Smanjenje finansijskih sredstava i povećanje finansijskih obaveza	2.336.840	895.366
Smanjenje kredita i drugih potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija. centralne banke i komitenata	170.602	81.033
Smanjenje potraživanja po osnovu hartija od vrednosti. derivata i ostalih finansijskih sredstava koja nisu namenjena investiranju	173.070	221.149
Povećanje depozita i ostalih obaveza prema bankama i drugim finansijskim organizacijama. centralnoj banci i komitentima	1.993.168	593.184
Povećanje finansijskih sredstava i smanjenje finansijskih obaveza	(1.969.297)	(920.855)
Povećanje kredita i drugih potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija. centralne banke i komitenata	(1.969.297)	(920.855)
Povećanje potraživanja po osnovu hartija od vrednosti. derivata i ostalih finansijskih sredstava koja nisu namenjena investiranju	-	-
Smanjenje depozita i ostalih obaveza prema bankama i drugim finansijskim organizacijama. centralnim bankama i komitentima	-	-
Neto priliv/(odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti	755.054	(430.865)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	-	-
Prilivi od ulaganja u investicione hartije od vrednosti	-	-
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	(44.349)	(59.334)
Odlivi po osnovu ulaganja u investicione hartije od vrednosti	-	-
Odlivi za kupovinu nematerijalne imovine. nekretnina. postrojenja i opreme	(44.349)	(59.334)
Ostali odlivi iz aktivnosti investiranja	-	-
Neto (odliv)/priliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(44.349)	(59.334)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	187.043	997.971
Prilivi po osnovu povećanja kapitala	-	960.000
Prilivi po osnovu uzetih kredita	187.043	37.971
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	(201.415)
Odlivi po osnovu subordiniranih obaveza	-	-
Odlivi po osnovu uzetih kredita	-	(201.415)
Ostali odlivi iz aktivnosti finansiranja	-	-
Neto priliv/(odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja	187.043	796.556
Neto povećanje/(smanjenje) gotovine	897.748	306.357
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku godine	1.955.144	1.622.903
Pozitivne kursne razlike. neto	(505.975)	25.883
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju godine (Napomena 17)	2.346.917	1.955.143

Napomene na stranama od 6 do 101
 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

 Dijana Čučuk

Lice odgovorno za sastavljanje
 finansijskih izveštaja

 Valentina Keiša
 Predsednik Izvršnog odbora

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

1. OSNOVNE INFORMACIJE O BANCII

API BANK a.d. BEOGRAD. raniji naziv VTB Banka a.d. Beograd (u daljem tekstu "Banka"). osnovana je 11. jula 2008. godine, na osnovu Rešenja Narodne banke Srbije br. 2158 od 3. marta 2008. godine.

Osnivač i jedini akcionar Banke do 2011. godine je bila Akcionarsko komercijalna banka - Moskovska banka iz Moskve, Ruska Federacija ("Moskovska banka, Moskva"). U toku 2011. godine došlo je do promene vlasničke strukture jedinog akcionara Banke, tako da se na dan izveštavanja 95% akcija Moskovske banke, Moskva nalazi u posedu Otvorenog akcionarskog društva "VTB Bank", Sankt Peterburg, Ruska Federacija, odnosno njegovih podređenih društava.

Dana 16. maja 2013. godine potpisan je Ugovor o kupoprodaji akcija između Moskovske banke, Moskva, kao prodavca i Otvorenog akcionarskog društva "VTB Bank" Sankt Peterburg, kao kupca. Predmet kupoprodaje po navedenom ugovoru bile su akcije Banke. Realizacija ugovora je izvršena istog dana kada je u Centralnom registru hartija od vrednosti upisan novi vlasnik akcija Banke - Otvoreno akcionarsko društvo "VTB Bank", Sankt Peterburg, Ruska Federacija.

Izmenama osnivačkog akta od 30. avgusta 2013. godine Banka je dana 13. septembra 2013. godine Rešenjem br. BD 99529/2013 upisana u Registar privrednih subjekata pod nazivom VTB Banka a.d. Beograd, a jedini akcionar Banke postaje Otvoreno akcionarsko društvo "VTB Bank", Sankt Peterburg, Ruska Federacija (u daljem tekstu "VTB Bank OAD, Sankt Peterburg").

Centralni registar hartija od vrednosti je na osnovu realizovane transakcije kupoprodaje akcija dana 26. jula 2018. godine, sproveo promenu vlasništva nad 100% akcija VTB Banke a.d. Beograd, tako da je jedini vlasnik akcija Banke, postalo privredno društvo "AZRS INVEST" d.o.o. Beograd, matični broj 20988592. Promena vlasništva je izvršena na osnovu prethodne saglasnosti Narodne banke Srbije, Rešenjem G 2182 od 22. marta 2018. godine. Izmenama Statuta i Osnivačkog akta, na osnovu Odluke Skupštine akcionara od 24. septembra 2018. godine, utvrđeno je novo poslovno ime Banke - API Bank a.d. Beograd, kao i jedini vlasnik akcija Banke ("AZRS INVEST" d.o.o. Beograd). Krajnji vlasnik Banke je fizičko lice - Andrey Zakharovich Shlyakhovoy. Promena poslovnog imena Banke u API Bank a.d. Beograd je registrovana u Agenciji za privredne registre dana 18. oktobra 2018. godine.

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i platnog prometa u inostranstvu i u skladu sa Zakonom o bankama dužna je da posluje na principima likvidnosti, sigurnosti i profitabilnosti.

Matični broj Banke je 20439866. Poreski identifikacioni broj Banke je 105701111.

Sedište Banke se nalazi u Beogradu, Bulevar Vojvode Bojovića 6-8.

Dana 3. juna 2009. godine, Banka je otvorila svoju prvu ekspozituru u Beogradu, u Balkanskoj ulici br. 2, koja je krajem 2010. godine preimenovana u filijalu.

Dana 22. novembra 2010. godine, Banka je otvorila svoju prvu filijalu u Novom Sadu, u Ulici Narodnog fronta br. 12.

Dana 24. septembra 2013. godine, Banka je otvorila novu ekspozituru u Beogradu u Ulici kralja Milutina br. 57. Odlukom Izvršnog odbora Banke od 15. novembra 2016. godine navedena ekspozitura je prestala sa radom 15. decembra 2016. godine.

Banka je na dan 31. decembra 2021. godine imala 80 zaposlenih radnika (31. decembar 2020. godine: 92 zaposlenih).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja

Pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja vrše u skladu sa Zakonom o računovodstvu, kao i u skladu sa ostalom primenljivom podzakonskom regulativom. Društvo, kao veliko pravno lice, u obavezi je da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI"), koji u smislu navedenog zakona, obuhvataju: Okvir za pripremanje i prezentaciju finansijskih izveštaja ("Okvir"), Međunarodne računovodstvene standarde ("MRS"), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI") i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje međunarodnih računovodstvenih standarda ("IFRIC"), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("Odbor"), čiji je prevod utvrdilo i objavilo Ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja koji su prevedeni Rešenjem čine:

- Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje,
- osnovni tekstovi Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS), osnovni tekstovi MSFI izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (International Accounting Standards Board - IASB), kao i
- tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda u obliku u kojem su izdati, odnosno usvojeni i koji ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da je on sastavni deo standarda, odnosno tumačenja.

2.2. Objavljeni standardi i tumačenja koji su u primeni u tekućem izveštajnom periodu

Referenca	Naziv	Datum primene
Amandman na IFRS 3	Definicija poslovne kombinacije	01.januar 2020
Amandman na IAS 1 i IAS 8	Definicija materijalnosti	01.januar 2020
Konceptualni okvir	Revidirani konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje	01.januar 2020
Amandman na IFRS 7. IFRS 9 i IAS 39	Benčmark reforma kamatne stope	01.januar 2020
Amandman na IFRS 16	Covid 19	01.jun 2020*

* primena nije obavezna za 31. decembar 2020. godine, međutim mnogi subjekti mogu odlučiti da ranije prihvate ovaj amandman i objave odgovarajuća obelodanjivanja o prevremenom usvajanju.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

2.3. Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu

Na dan izdavanja ovih finansijskih izveštaja sledeći standardi, njihove dopune i tumačenja bili su objavljeni, ali nisu još uvek stupili na snagu:

Referenca	Naziv	Datum primene
IFRS 17	Ugovori o osiguranju	01.januar 2023
Amandman na IAS 1	Klasifikacija obaveza kao dugoročnih ili kratkoročnih	01.januar 2023
Amandman na IAS 16	Procedure pre nameravane upotrebe	01.januar 2022
Amandman na IFRS 3	Referenca na Konceptualni okvir	01.januar 2022
Amandman na IAS 37	Trošak ispunjenja ugovora	01.januar 2022
Godišnja unapređenja	Godišnja unapređenja standarda 2018-2020	01.januar 2022
Amandman na IFRS 10 i IAS 28	Prodaja ili ulog imovine između investitora i njegovog pridruženog ili zajedničkog ulaganja	Odloženo dok IASB ne završi projekat equity metode
Amandman na IFRS 4. IFRS 7. IFRS 9. IFRS 16 & IAS 39	Benčmark reforma kamatne stope-faza 2	01.januar 2021

Banka je u sastavljanju ovih finansijskih izveštaja primenilo računovodstvene politike obelodanjene u Napomeni 3. koje su zasnovane na važećim računovodstvenim i poreskim propisima Republike Srbije.

2.4. Uporedne informacije

Uporedne podatke čine revidirani finansijski izveštaji Banke za godinu koja se završila 31. decembra 2021. godine sastavljeni u skladu sa MSFI.

2.5. Stalnost poslovanja

Priloženi finansijski izveštaji Banke su sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, koje podrazumeva da će Banka nastaviti sa poslovanjem u predvidljivoj budućnosti, koja obuhvata period od najmanje dvanaest meseci od datuma finansijskih izveštaja.

Banka je u 2021. godini ostvarila neto gubitak od RSD 198.927 hiljada (2020. godina: neto gubitak od RSD 413.160 hiljada).

Banka je tokom 2018. godine promenila vlasnika, tako da je jedini vlasnik akcija Banke, postalo privredno društvo "AZRS INVEST" d.o.o. Beograd, čiji krajnji vlasnik u narednom periodu namerava da ojača kapitalnu osnovu Banke.

U toku 2020. valnik banke je izvršio 3 dokapitalizacije i to:

- 30.04.2020. godine u iznosu od 240.000.000,00 RSD
- 03.07.2020. godine u iznosu od 360.000.000,00 RSD
- 03.09.2020. godine u iznosu od 360.000.000,00 RSD

što je ukupno povećanje za 8 miliona EUR-a.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)

2.5 Stalnost poslovanja (Nastavak)

Na dan 31. decembra 2021. godine, regulatorni kapital Banke izračunat u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 103/2016, 103/2018, 88/2019, 67/2020, 98/2020, 137/2020 i 59/2021) iznosi RSD 1.743.334 hiljade, odnosno EUR 14.827 hiljada prema zvaničnom srednjem kursu na dan izveštavanja i iznad je minimalnog iznosa kapitala od EUR 10 miliona propisanog Zakonom o bankama ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 107/2005, 91/2010 i 14/2015).

Rukovodstvo Banke je pripremlilo adekvatan Plan upravljanja kapitalom u smislu procesa interne procene adekvatnosti kapitala koji je omogućio realizaciju povećanja kapitala, a u cilju povećanja kreditnih aktivnosti Banke i kontinuiranog obezbeđivanja iznosa kapitala dovoljnog za pokriće svih rizika kojima će Banka biti izložena u svom poslovanju u narednom periodu.

Imajući u vidu prethodno navedeno, rukovodstvo smatra da Banka ima adekvatne resurse, kao i podršku vlasnika da nastavi sa poslovanjem u doglednoj budućnosti.

2.6. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva primenu izvesnih ključnih računovodstvenih procena. Ono, takođe, zahteva da rukovodstvo koristi svoje prosuđivanje u primeni računovodstvenih politika Banke. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu odstupati od ovih procena.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su izvršene procene, predmet su redovnih provera. Ukoliko se putem provera utvrdi da je došlo do promene u procenjenoj vrednosti, utvrđeni efekti se priznaju u finansijskim izveštajima u periodu kada je do promene došlo.

Oblasti koje zahtevaju prosuđivanje većeg stepena ili veće složenosti, odnosno oblasti u kojima pretpostavke i procene imaju materijalni značaj za priložene finansijske izveštaje obelodanjene su u Napomeni 4.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA**3.1. Prihodi i rashodi od kamata**

Prihodi i rashodi od kamata, uključujući i zateznu kamatu i ostale prihode i ostale rashode vezane za kamatonosnu aktivu, odnosno kamatonosnu pasivu, obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda i uslovima iz obligacionog odnosa, koji su definisani ugovorom između Banke i komitentata.

Od 1. januara 2020. godine, prihodi i rashodi od kamata se priznaju u bilansu uspeha koristeći metod efektivne kamatne stope, koja predstavlja stopu koja precizno diskontuje procenjena buduća plaćanja ili primanja kroz očekivani životni vek finansijskog instrumenta, na:

- bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva (amortizovana vrednost pre umanjenja za očekivane kreditne gubitke); ili
- amortizovanu vrednost finansijske obaveze.

Prilikom obračuna efektivne kamatne stope za finansijske instrumente koji nisu kreditno obezvređeni u momentu odobrenja, niti su pretrpeli značajnu modifikaciju ugovorenih novčanih tokova kao kreditno obezvređeni (POCI), Banka procenjuje buduće novčane tokove uzimajući u obzir sve ugovorene uslove finansijskog instrumenta, ali ne uključujući očekivane kreditne gubitke. U slučaju kredita koji su POCI, obračunava se efektivna kamatna stopa usklađena za kreditni rizik, korišćenjem procenjenih budućih novčanih tokova koji uključuju očekivane kreditne gubitke.

Prihodi od kamata priznaju se na finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti kao i na dužničke instrumente koji se vrednuju preko ostalog rezultata.

Naknada za odobravanje kredita, koja čini deo efektivne kamatne stope, evidentira se u okviru prihoda i rashoda od kamata. Naknade za odobravanje kredita koje se obračunavaju i naplaćuju jednokratno unapred, razgraničavaju se i diskontuju metodom efektivne kamatne stope, tokom perioda trajanja kredita.

Rashodi od kamata priznaju se na finansijske obaveze koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti. Rashodi kamata po depozitima razgraničavaju se i priznaju u bilansu uspeha u periodu na koji se odnose.

Naknade po osnovu odobrenih kredita su se razgraničavale na proporcionalnoj osnovi tokom perioda otplate kredita i priznavale u bilansu uspeha u okviru prihoda od kamata.

Kada je vrednost finansijskog sredstva bila umanjena po osnovu gubitka usled obezvređenja, prihod od kamate nastavlja da se obračunava primenom efektivne kamatne stope korišćene za diskontovanje budućih novčanih tokova u svrhu merenja i izračunavanja gubitka usled obezvređenja.

3.2 Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija nastali pružanjem, odnosno korišćenjem bankarskih usluga, priznaju se po načelu uzročnosti prihoda i rashoda, odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su ostvareni, tj. kada je usluga pružena.

Naknade i provizije prevashodno čine naknade za usluge platnog prometa, izdate garancije i druge bankarske usluge.

Rashodi od naknada i provizija se uglavnom odnose na naknade po osnovu izvršenih transakcija i usluga i evidentiraju se u trenutku primanja usluge.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.2 Prihodi i rashodi od naknada i provizija (Nastavak)**

Prihodi od naknada se mogu svrstati u dve kategorije:

/ii/ Prihod od naknada po osnovu usluga koje se pružaju u određenom vremenskom periodu

Naknade dobijene za pružanje usluga tokom određenog perioda razgraničavaju se tokom perioda pružanja usluga.

/iii/ Prihodi od naknada povezani sa izvršenjem određenog posla

Naknade ili komponente naknada koje su povezane sa izvršenjem određenog posla se priznaju pošto se ispune odgovarajući kriterijumi.

Prihodi i rashodi po osnovu naknada i provizija koji su sastavni deo efektivne kamatne stope finansijskog sredstva ili obaveze uključeni su u utvrđivanje efektivne kamatne stope i priznaju se u bilansu uspeha kao prihodi od kamata.

Prihodi od naknada i provizija za bankarske usluge priznaju se po načelu uzročnosti i utvrđuju za period kada su ostvareni odnosno kada je usluga pružena. Naknade i provizije prevashodno čine naknade za usluge platnog prometa, kupoprodaju deviza, naknade za vođenje računa kod Banke i druge bankarske usluge.

Naknade za izdavanje garancija i drugih jemstava se razgraničavaju na period trajanja garancije ili jemstva proporcionalnom metodom obračuna i priznaju u bilansu uspeha kao prihodi od naknada.

3.3 Preračunavanje stranih valuta

Stavke uključene u finansijske izveštaje Banke odmeravaju se korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kome Banka posluje (funkcionalna valuta).

Finansijski izveštaji prikazani su u hiljadama dinara (RSD), koji predstavlja funkcionalnu i zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji.

Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Sredstva i obaveze iskazani u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunati su u dinare po zvaničnom srednjem kursu Narodne banke Srbije koji je važio na taj dan (Napomena 40).

Pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti i prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti, evidentirane su u korist ili na teret bilansa uspeha kao prihodi i rashodi po osnovu kursnih razlika (Napomena 8).

Dobici i gubici koji nastaju prilikom preračuna finansijskih sredstava i obaveza sa ugovorenim valutnom klauzulom evidentiraju se u bilansu uspeha u okviru prihoda, odnosno rashoda od kursnih razlika i efekata valutne klauzule (Napomena 8).

Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza na dan bilansa stanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.4 Finansijski instrumenti****3.4.1 Početno priznavanje**

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, uvećanoj za troškove transakcija (izuzev finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha), koji su direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se evidentiraju u bilansu stanja Banke, od momenta kada se Banka ugovornim odredbama vezala za instrument.

Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava na "regularan način" priznaje se primenom obračuna na datum izmirivanja, odnosno datum kada je sredstvo isporučeno drugoj strani.

3.4.2 Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i obaveza

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada je došlo do isteka ugovornog prava ili prenosa prava na prilive gotovine po osnovu tog sredstva i kada je Banka izvršila prenos svih rizika i koristi koji proističu iz vlasništva nad sredstvom ili nije ni prenela, ni zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, ali je prenela kontrolu nad njim.

Pored navedenih kriterijuma, implementacijom MSFI 9 od 1. januara 2018. godine, specificirani su i dodatni kriterijumi koji dovode do prestanka priznavanja finansijskih sredstava. Finansijsko sredstvo prestaje da se priznaje otpisom potraživanja. Takođe, do prestanka priznavanja finansijskog sredstva dolazi ukoliko su se desile naknadne izmene ugovorenih uslova finansijskog sredstva, a koje dovode do značajnih modifikacija novčanih tokova finansijskog sredstva.

Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada Banka ispuni obavezu ili kada je obaveza plaćanja predviđena ugovorom ukinuta ili istekla. U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva zamena ili promena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrednosti obaveze priznaje u bilansu uspeha.

Pored navedenih kriterijuma, implementacijom MSFI 9, Banka takođe prestaje da priznaje finansijsku obavezu kada su ugovoreni uslovi modifikovani, a novčani tokovi modifikovane obaveze značajno izmenjeni. U tom slučaju, nova finansijska obaveza se bazira na izmenjenim uslovima i priznaje se po fer vrednosti. Razlika između knjigovodstvene vrednosti finansijske obaveze i nove finansijske obaveze sa izmenjenim uslovima se priznaje kroz bilans uspeha.

3.4.3 Klasifikacija finansijskih instrumenata

U skladu sa MSFI 9, klasifikacija finansijskih sredstava u pojedine kategorije opredeljuje pravila za njihovo početno priznavanje i naknadno merenje vrednosti tih sredstava, kao i računovodstveni tretman efekata promena vrednosti prilikom naknadnog merenja i obezvređenja vrednosti finansijskih sredstava a na osnovu dva kriterijuma koji imaju isti značaj pri određivanju kategorije za klasifikaciju:

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.4 Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.4.3 Klasifikacija finansijskih instrumenata (Nastavak)

3.4.3.1 poslovni model Banke za upravljanje finansijskim sredstvima; i

3.4.3.2 ugovorene karakteristike tokova gotovine za data finansijska sredstva.

Klasifikacija finansijskih sredstava vrši se na osnovu poslovnog modela Banke za upravljanje tim sredstvima. Poslovni model za upravljanje finansijskim sredstvima odražava način na koji Banka upravlja sredstvima radi generisanja novčanih tokova.

U skadu sa MSFI 9 finansijska sredstva su klasifikovana u jednu od sledećih kategorija odmeravanja:

3.4.3.3 finansijska sredstva koja se naknadno mere po amortizovanoj vrednosti - poslovni model je prikupljanje novčanih tokova i novčani tokovi predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamate na neotplaćeni iznos glavnice;

3.4.3.4 finansijska sredstva koja se naknadno mere kroz ostali rezultat (FVTOCI) - poslovni model je prikupljanje novčanih tokova i prodaja i novčani tokovi predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamate na neotplaćeni iznos glavnice;

3.4.3.5 finansijska sredstva koja se naknadno mere po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL) - svi ostali finansijski instrumenti.

Prilikom početnog priznavanja, MSFI 9 dopušta da se naznači da se određeno finansijsko sredstvo odmerava po fer vrednosti kroz bilans uspeha, ako na taj način eliminiše ili značajno umanjuje računovodstvenu neusaglašenost.

U skladu sa MSFI 9 definisani su sledeći poslovni modeli:

1. poslovni model čiji je cilj držanje sredstava radi prikupljanja ugovorenih tokova gotovine;
2. poslovni model čiji je cilj prikupljanje ugovorenih tokova gotovine kao i prodaja finansijskih sredstava; i
3. poslovni model koji se odnosi na finansijska sredstva koja se stiču radi ostvarenja priliva njihovom prodajom (finansijska sredstva kojima se trguje).

Poslovni model čiji je cilj držanje sredstava radi prikupljanja ugovorenih tokova gotovine odnosi se uglavnom na dužnička/kreditna sredstva s obzirom na to da se tokovi gotovine realizuju prikupljanjem ugovorenih plaćanja glavnice i kamate tokom trajanja finansijskog instrumenta. Ovaj poslovni model podrazumeva i eventualnu prodaju finansijskih sredstava kada postoji povećanje kreditnog rizika sredstva ili iz drugih razloga što se utvrđuje dokazivim informacijama.

Poslovni model čiji je cilj prikupljanje ugovorenih tokova gotovine kao i prodaja finansijskih sredstava podrazumeva da je rukovodstvo donelo odluku da i prikupljanje ugovorenih tokova gotovine i prodaja finansijskih sredstava čine sastavni deo postizanja cilja u okviru poslovnog modela. Cilj ovog poslovnog modela može biti upravljanje na način da se obezbede sredstva za potrebe tekuće likvidnosti ili održavanje očekivanog kamatnog prinosa.

Poslovni model koji se odnosi na finansijska sredstva koja se stiču radi ostvarenja priliva njihovom prodajom u suštini se odnosi na finansijska sredstva kojima se trguje.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.4 Finansijski instrumenti (Nastavak)****3.4.3 Klasifikacija finansijskih instrumenata (Nastavak)****Karakteristike tokova gotovine**

Banka klasifikuje svoja finansijska sredstva i na osnovu karakteristika njegovih ugovorenih tokova gotovine. Karakteristike tokova gotovine koje će finansijska sredstva generisati određuju se na osnovu vrste ugovora i odredaba ugovora na osnovu kojih se ta sredstva stiču. Te karakteristike se razlikuju kod pojedinih kreditnih, dužničkih i vlasničkih instrumenata.

Ukoliko se finansijska sredstva drže u okviru prva dva poslovna modela, potrebno je prvenstveno utvrditi da li ugovoreni uslovi finansijskog sredstva generišu na određene datume tokove gotovine koji isključivo čine plaćanja glavnice i kamate obračunate na preostali deo glavnice.

Glavnica je fer vrednost finansijskog sredstva prilikom početnog priznavanja. Iznos glavnice zavisno od ugovorenog aranžmana može da se promeni tokom roka trajanja finansijskog sredstva kada dođe do otplate glavnice.

Kamata se sastoji od naknade za vremensku vrednost novca, za kreditni rizik koji se pripisuje preostalom iznosu glavnice tokom određenog vremenskog perioda i za ostale osnovne rizike i troškove davanja zajma (kredita), kao i za profitnu maržu.

Vremenska vrednost novca je element kamate koji pruža naknadu samo za protok vremena. Odnosno, element vremenske vrednosti novca ne pruža naknadu za druge rizike ili troškove povezane sa držanjem finansijskog sredstva.

3.4.4. Vrednovanje finansijskih instrumenata**Početno vrednovanje finansijskih instrumenata**

Svi finansijski instrumenti početno se odmeravaju po fer vrednosti uvećanoj ili umanjenoj za transakcione troškove, osim u slučaju finansijske imovine ili finansijskih obaveza kojise vode po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Za finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat, fer vrednosti sadrži transakcione troškove.

Naknadno vrednovanje finansijskih instrumenata

Naknadno vrednovanje finansijskih instrumenata je pod neposrednim uticajem ispunjenosti sledećih kriterijuma: poslovnog modela koji se primenjuje u upravljanju finansijskim sredstvima i karakteristika ugovorenih tokova gotovine.

Finansijska sredstva se klasifikuju na tri kategorije:

1. finansijska sredstva koja se naknadno vrednuju po amortizovanoj vrednosti;
 2. finansijska sredstva koja se naknadno vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL);
 3. finansijska sredstva koja se naknadno vrednuju kroz ostali rezultat (FVTOCI).
-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

3 PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.4 Finansijski instrumenti (Nastavak)****3.4.4 Vrednovanje finansijskih instrumenata (Nastavak)****Finansijska sredstva koja se naknadno vrednuju po amortizovanoj vrednosti**

Finansijska sredstva se naknadno vrednuju po amortizovanoj vrednosti kada su oba sledeća uslova ispunjena:

- (a) sredstvo se drži u okviru poslovnog modela čiji je cilj držanje finansijskih sredstava za prikupljanja ugovornih novčanih tokova; i
- (b) ugovorni uslovi finansijskog sredstva prouzrokuju na određene datume tokove gotovine koji su isključivo plaćanja glavnice i kamate obračunate na preostali deo glavnice.

Ova kategorija obuhvata finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim iznosima plaćanja i sa fiksnim dospećem za koje postoji namera i sposobnost Banke da se drže do dospeća, a to su: krediti i potraživanja, obveznice ili zapisi, oročeni depoziti i druga finansijska sredstva koja nisu namenjena prodaji, iako i prodaja koja nije učestala i u iznosima koji nisu značajni nije u suprotnosti sa poslovnim modelom.

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze definisana je kao iznos po kome se finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza odmerava prilikom početnog priznavanja, umanjen za isplate glavnice, uz dodavanje ili oduzimanje kumulirane amortizacije primenom metoda efektivne kamate za sve razlike između početnog iznosa i iznosa na dan dospeća, sa korekcijom za rezervisanja za gubitke (gubici zbog obezvređenja).

Za utvrđivanje da li neko finansijsko sredstvo ispunjava uslove za merenje po amortizovanoj vrednosti koristi se SPPI test, kojim se vrši procena ugovorenih karakteristika sadržanih u finansijskom instrumentu u smislu da ugovoreni tokovi gotovine moraju biti isključivo plaćanja glavnice i kamate. Ovaj test se vrši za svaki instrument posebno. U ovu kategoriju ne mogu biti klasifikovani vlasnički instrumenti odnosno instrumenti kapitala jer ne sadrže elemente glavnice i kamate.

Test se koristi da bi se utvrdile ugovorne karakteristike koje odstupaju od kriterijuma plaćanja samo glavnice i kamate. SPPI test uključuje procenu da li finansijsko sredstvo sadrži ugovornu odredbu kojom se može izmeniti iznos ili dinamika ugovornih novčanih tokova na način koji nije u skladu sa prethodno navedenim uslovom. Kada ugovorni uslovi uvode izloženost rizicima ili promenljivostima na način koji nije u skladu sa osnovnim aranžmanom kreditiranja, to finansijsko sredstvo se odmerava po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL).

Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procenjene buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog sredstva ili finansijske obaveze na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva ili na amortizovanu vrednost finansijske obaveze.

Naknade koje su sastavni deo efektivne kamatne stope finansijskog instrumenta se tretiraju kao korekcije efektivne kamatne stope, osim kada se finansijski instrument odmerava po fer vrednosti, pri čemu se promena u fer vrednosti priznaje u bilansu uspeha. U tim slučajevima, naknade se priznaju kao prihod ili rashod prilikom početnog priznavanja instrumenta.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.4. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.4.4 Vrednovanje finansijskih instrumenata (Nastavak)

Naknadno vrednovanje finansijskih instrumenata (Nastavak)

Finansijska sredstva koja se naknadno vrednuju po amortizovanoj vrednosti (Nastavak)

Očekivani gubici za sredstva klasifikovana po amortizovanoj vrednosti iskazuju se kao ispravka vrednosti/obezvređenje tih sredstava.

Iznos ispravke vrednosti bilansnog potraživanja utvrđivao se kao razlika između knjigovodstvene vrednosti potraživanja i sadašnje vrednosti očekivanih budućih novčanih tokova. Za utvrđivanje sadašnje vrednosti očekivanih budućih novčanih tokova, Banka je kao diskontni faktor primenjivala efektivnu kamatnu stopu iz ugovora o odobravanju angažovanja.

Finansijska sredstva koja se naknadno vrednuju kroz ostali rezultat (FVOCI)

Finansijsko sredstvo se odmerava po fer vrednosti kroz ostali rezultat kada su oba sledeća uslova ispunjena:

- (a) sredstvo se drži u okviru poslovnog modela čiji cilj se ostvaruje kako prikupljanjem ugovornih tokova gotovine tako i prodajom finansijskih sredstava; i
- (b) ugovorni uslovi finansijskog sredstva prouzrokuju na određene datume tokove gotovine koji su isključivo plaćanja glavnice i kamate obračunate na preostali deo glavnice.

U ovu kategoriju finansijskih sredstava mogu se klasifikovati vlasnički i dužnički instrumenti pod određenim uslovima. Primenom ovog modela, rukovodstvo donosi odluku za svaki konkretan finansijski instrument kako bi se obezbedilo da se držanjem dužničkih sredstava ostvaruje priliv prikupljanjem ugovoreni tokova gotovine (glavnice i kamate), a za vlasnička sredstva odnosno instrument kapitala, priliv od dividendi odnosno kada se ostvaruje priliv od prodaje sredstva.

U okviru ostalog rezultata za kreditna finansijska sredstva iskazuju se i očekivani gubici koji se utvrđuju na osnovu amortizovane vrednosti. Na svaki datum izveštavanja vrši se odmeravanje rezervisanja za gubitak po finansijskom instrumentu za iznos očekivanih kreditnih gubitaka tokom trajanja instrumenta odnosno tokom očekivanih dvanaestomesečnih kreditnih gubitaka.

Za finansijska sredstva klasifikovana u kategoriju merenja kroz ostali rezultat, na računima u okviru kapitala iskazuju se efekti promena njihove fer vrednosti, a za kreditna sredstva na ovim računima iskazuju se još i rezervisanja za očekivane gubitke po osnovu kreditnog rizika, osim dobitaka i gubitaka zbog umanjenja vrednosti i kursnih razlika, sve do prestanka priznavanja ili reklasifikacije finansijskog sredstva.

Kod prestanka priznavanja finansijskog sredstva akumulirani dobitak ili gubitak koji je prethodno priznat u ostalom rezultatu prenosi se iz kapitala u bilans uspeha kao reklasifikacija usled korigovanja. Kamata obračunata metodom efektivne kamatne stope priznaje se u bilansu uspeha.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.4. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.4.4 Vrednovanje finansijskih instrumenata (Nastavak)

Naknadno vrednovanje finansijskih instrumenata (Nastavak)

Finansijska sredstva koja se naknadno vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL)

U ova finansijska sredstva klasifikuju se svi ostali instrumenti ili je poslovni model prikupljanje novčanih tokova kroz trgovanje instrumentima.

Finansijsko sredstvo treba da se odmerava po fer vrednosti kroz bilans uspeha, osim ako se ne odmerava po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat. Međutim, Banka može da napravi neopoziv izbor prilikom početnog priznavanja određenih investicija u instrumente kapitala koji bi se inače odmeravali po fer vrednosti kroz bilans uspeha, da naknadno prikaže promene u fer vrednosti u okviru ostalog ukupnog rezultata.

Finansijsko sredstvo klasifikovano u kategoriju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, početno se vrednuje po fer vrednosti - ceni transakcije s tim što se transakcioni troškovi ne uključuju u tu fer vrednost već se tretiraju kao rashod perioda.

Naknadno vrednovanje ovih sredstava vrši se na svaki datum izveštavanja poređenjem tržišne fer vrednosti finansijskog sredstva sa njegovom knjigovodstvenom vrednošću a razlike u promeni fer vrednosti iskazuju se kao dobici ili gubici kroz bilans uspeha.

Instrumenti kapitala (vlasnički instrumenti)

Svi vlasnički instrumenti u skladu sa MSFI 9 treba da se mere po fer vrednosti kroz bilans uspeha, osim kod onih ulaganja u kapital za koje se odabere da se prikazuje kroz izveštaj o ostalom rezultatu.

Za vlasnička finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja obavezno je merenje po fer vrednosti, pri čemu svaka razlika između knjigovodstvene vrednosti (koja predstavlja poslednju utvrđenu fer vrednost) i fer vrednosti na dan izveštavanja predstavlja dobitak ili gubitak koji se unosi u bilans uspeha.

Finansijska sredstva koja su vlasnički instrument, a koja rukovodstvo ima nameru da drži u dužem periodu, mogu neopozivo prilikom početnog priznavanja da se klasifikuju kao finansijska sredstva po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat (FVTOCI). Pri naknadnom merenju promene fer vrednosti ne utiču na rezultat. Iznosi priznati kroz kapital nikad se ne reklasifikuju kroz bilans uspeha, ali mogu da se prenose u okviru kapitala.

MSFI 9 zahteva da se sve investicije u instrumente kapitala i ugovori za te investicije odmeravaju po fer vrednosti. Međutim, paragraf B5.2.3 navodi da u ograničenim okolnostima, nabavna vrednost može biti odgovarajuća procena fer vrednosti. To može biti slučaj ako su nedovoljne informacije iz bliske prošlosti raspoložive za odmeravanje fer vrednosti, ili ako postoji širok raspon mogućih odmeravanja fer vrednosti koji čini nabavnu cenu najboljom procenom fer vrednosti u tom rasponu.

Nabavna vrednost se ne može nikada koristiti za utvrđivanje fer vrednosti ulaganja u kotirane vlasničke instrumente ili ugovore o kotiranim vlasničkim instrumentima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.4. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.4.4 Vrednovanje finansijskih instrumenata (Nastavak)

Naknadno vrednovanje finansijskih instrumenata (Nastavak)

Finansijska sredstva koja se naknadno vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL) (Nastavak)

Derivati i hibridna finansijska sredstva

Derivati se mere po fer vrednosti, a dobici/gubici po osnovu promene fer vrednosti unose se u bilans uspeha. Hibridna finansijska sredstva se uvek procenjuju i iskazuju kao celine. Hibridna finansijska sredstva se mere po amortizovanoj vrednosti, ako tokovi gotovine koje sredstvo generiše predstavljaju otplate glavnice i plaćanje kamate, odnosno po fer vrednosti ako to nije slučaj.

Naknadno vrednovanje finansijskih obaveza

Finansijske obaveze se klasifikuju kao:

- finansijske obaveze koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti; i
- finansijske obaveze koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL).

Obaveze koje se prilikom početnog priznavanja neopozivo klasifikuju kao merene po fer vrednosti kroz bilans uspeha se povezuju sa kreditnim rizikom obaveze u pogledu računovodstvenog tretmana efekata promena u tom kreditnom riziku.

Iznos promene u fer vrednosti finansijske obaveze koja se može pripisati promenama u kreditnom riziku te obaveze može da se prikaže u okviru ostalog rezultata, a preostali iznos treba da se prikaže u bilansu uspeha osim ako bi se time stvorila računovodstvena neusaglašenost u bilansu uspeha.

Banka je klasifikovala svoje obaveze u kategoriju finansijskih obaveza koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti.

3.4.5 Reklasifikacija finansijskih sredstava

Reklasifikacija je potrebna samo ako se cilj poslovnog modela menja tako da se njegova prethodna procena više ne može primenjivati za finansijska sredstva koja se mere po FVTPL, FVTOCI i po amortizovanoj vrednosti. Reklasifikacija se vrši samo za dužničke instrumente dok za vlasničke nije predviđena, kao ni reklasifikacija finansijskih obaveza.

Reklasifikacija nije dozvoljena za vlasničke instrumente merene kao FVTOCI, ili u bilo kojim okolnostima u kojim je za finansijska sredstva ili finansijske obaveze primenjena opcija fer vrednosti.

Reklasifikacija treba da se primeni prospektivno od datuma reklasifikacije koji se definiše kao prvi dan prvog perioda izveštavanja nakon promene u poslovnom modelu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.4. Finansijski instrumenti (Nastavak)****3.4.4 Vrednovanje finansijskih instrumenata (Nastavak)****3.4.5 Reklasifikacija finansijskih sredstava (Nastavak)**

Ako se finansijska sredstva reklasifikuju iz modela u kome su vrednovana po amortizovanoj vrednosti u kategoriju u kojoj će biti vrednovana po fer vrednosti kroz bilans uspeha, tada se na dan reklasifikacije mora utvrditi njihova fer vrednost. Svaki dobitak ili gubitak nastao zbog razlike između amortizovane i fer vrednosti priznaje se u bilansu uspeha.

Ukoliko se, reklasifikuje finansijsko sredstvo iz poslovnog modela u kome je vrednovano po fer vrednosti u poslovni model u kome će biti vrednovano po amortizovanoj vrednosti tada se poslednja fer vrednost smatra njegovom tekućom vrednošću.

Svaka obavljena reklasifikacija treba da bude objavljena uz navođenje: datuma reklasifikacije i vrednosti reklasifikovanih sredstva u svakoj od kategorija, razloga za reklasifikaciju i kvantifikovanje uticaja reklasifikacije na iskazani finansijski i prinostni položaj.

3.4.6 Prihod od kamate po osnovu finansijskih instrumenata

Prihodi od kamate u skladu sa MSFI 9 priznaju se različito prema statusu finansijskog sredstva u odnosu na očekivane kreditne gubitke.

U slučaju finansijskih sredstava koja nisu kupljena ili pri inicijalnom priznavanju obezvređena, i za koje nema očiglednog dokaza obezvređenja na dan izveštavanja, prihod od kamate se priznaje primenom metode efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva.

U slučaju finansijskih sredstava koja nisu kupljena ili pri inicijalnom priznavanju obezvređena, već je naknadno došlo do značajnog pada njihovog kreditnog kvaliteta, prihod od kamate se priznaje primenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva.

U slučaju obezvređenih sredstava uključujući i kupljena finansijska sredstva ili finansijska sredstva koja su pri inicijalnom priznavanju sadržavala objektivne dokaze o obezvređenju, prihodi od kamate se uvek priznaju primenom efektivne kamatne stope na amortizovanu vrednost (neto osnovicu finansijskog sredstva).

3.4.7 Otpis

Banka direktno umanjuje knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva kada nema razumno očekivanje da će povratiti vrednost finansijskog sredstva u celosti ili u delu. Otpis predstavlja događaj prestanka priznavanja finansijskog sredstva.

3.4.8 Modifikacija ugovornih tokova gotovine

Kada se ugovorni tokovi gotovine ponovo ugovaraju ili se na drugi način modifikuju, a tone rezultira prestankom priznavanja finansijskog sredstva, potrebno je da se ponovo obračuna bruto knjigovodstvena vrednost finansijskog sredstva i da se prizna dobitak ili gubitak po osnovu modifikacije u bilansu uspeha.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.4 Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.4.4 Vrednovanje finansijskih instrumenata (Nastavak)

3.4.8 Modifikacija ugovornih tokova gotovine (Nastavak)

Bruto knjigovodstvena vrednost finansijskog sredstva se ponovno obračunava kao sadašnja vrednost ponovo ugovorenih ili modifikovanih tokova gotovine koji se diskontuju upotrebom prvobitne efektivne kamatne stope finansijskog sredstva (ili kreditno korigovane efektivne kamatne stope za kupljena ili izdata kreditno obezvređena finansijska sredstva) ili, kada je to primenljivo, revidirane efektivne kamatne stope. Knjigovodstvena vrednost finansijskog sredstva se koriguje za sve nastale troškove ili naknade koji se amortizuju tokom preostalog perioda modifikovanog finansijskog sredstva.

3.4.9 Dobici i gubici od finansijskih instrumenata

Dobitak ili gubitak od finansijskog sredstva ili finansijske obaveze koji se odmeravaju po fer vrednosti treba da se prizna u bilansu uspeha, osim kada je deo odnosa hedžinga, kada je investicija u instrument kapitala i kada se dobitak i gubitak od investicije prikazuju u okviru ostalog ukupnog rezultata, kada se finansijska obaveza naznačava po fer vrednosti kroz bilans uspeha i kada je entitet dužan da prikaže efekte promena u kreditnom riziku obaveze u okviru ostalog ukupnog rezultata ili kada se finansijsko sredstvo odmerava po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat a postoji obaveza da se priznaju neke od promena u fer vrednosti u okviru ostalog ukupnog rezultata.

Dobitak ili gubitak od finansijskog sredstva koje se odmerava po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat se priznaje u ostalom rezultatu, osim dobitaka ili gubitaka zbog umanjenja vrednosti i pozitivnih i negativnih kursnih razlika, sve do prestanka priznavanja ili reklasifikacije finansijskog sredstva. Prilikom prestanka priznavanja finansijskog sredstva akumulirani dobitak ili gubitak prethodno priznat u ostalom rezultatu se reklasifikuje iz kapitala u bilans uspeha kao reklasifikacija usled korigovanja.

Ako se finansijsko sredstvo reklasifikuje iz kategorije za odmeravanje po fer vrednosti kroz ostali rezultat, treba da se evidentira akumulirani dobitak ili gubitak prethodno priznat u ostalom rezultatu. Kamata obračunata metodom efektivne kamatne stope se priznaje u bilansu uspeha. Ako se finansijsko sredstvo odmerava po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat, iznosi koji se priznaju u bilansu uspeha su isti kao iznosi koji bi bili priznati u bilansu uspeha da je finansijsko sredstvo bilo odmereno po amortizovanoj vrednosti.

Ako se finansijski instrument označava po fer vrednosti kroz bilans uspeha nakon njegovog početnog priznavanja, ili ako prethodno nije bio priznat, razlika između knjigovodstvene vrednosti i fer vrednosti, ako postoji, treba odmah da se prizna u bilansu uspeha.

Za finansijska sredstva koja se odmeravaju po fer vrednosti kroz ostali rezultat, akumulirani dobitci ili gubici koji su prethodno priznati u ostalom rezultatu treba odmah da se reklasifikuju iz kapitala u bilans uspeha kao reklasifikacija usled korigovanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.4 Finansijski instrumenti (Nastavak)****3.4.4 Vrednovanje finansijskih instrumenata (Nastavak)****3.5 Rezerva za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki**

Banka je do 31.12.2018. godine Rezervu za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki utvrđivala u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 94/2011, 57/2012, 123/2012, 43/2013, 113/2013, 135/2014, 25/2015, 38/2015, 61/2016, 69/2016 91/2016, 101/2017 i 114/2017).

Odlukom o izmenama i dopunama odluke o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnim stavkama ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 103/2018). Narodna banka Srbije je ukinula obavezu obračuna rezerve za procenjene gubitke i odbitnu stavku od kapitala u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

3.6 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovinu čine gotovina u blagajni i depoziti po viđenju (žiro račun i devizni računi) kod banaka u zemlji i inostranstvu, a gotovinske ekvivalente čine kratkoročna visokolikvidna ulaganja koja se mogu neposredno unovčiti uz beznačajni rizik smanjenja vrednosti, depoziti kod Narodne banke Srbije i kratkoročne hartije od vrednosti koje se mogu refinansirati kod Narodne banke Srbije.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti za potrebe izveštaja o tokovima gotovine uključuju novac u blagajni, žiro račun kod Narodne banke Srbije i tekuće račune kod drugih banakai instrumente u postupku naplate.

3.7 Repo poslovi

Hartije od vrednosti kupljene po ugovoru kojim je utvrđeno da će se ponovo prodati na tačno određeni dan u budućnosti su priznate u bilansu stanja. Plaćena gotovina po tom osnovu, uključujući dospelu kamatu, se priznaje u bilansu stanja. Razlika između kupovne cene i cene po ponovnoj prodaji se tretira kao prihod po osnovu kamate i dospeva tokom trajanja ugovora.

3.8 Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se sastoji od softvera, licenci i ostalih nematerijalnih ulaganja. Nematerijalna imovina se inicijalno priznaju po nabavnoj vrednosti.

Nakon početnog priznavanja, nematerijalna imovina se iskazuje po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne gubitke po osnovu umanjenja vrednosti sredstava.

Korisni vek upotrebe nematerijalne imovine se procenjuje kao ograničen ili neograničen. Nematerijalna imovina sa ograničenim vekom trajanja se amortizuju tokom korisnog veka upotrebe. Period i metod amortizacije za nematerijalnu imovinu sa ograničenim vekom upotrebe se proveravaju najmanje jednom godišnje, na kraju finansijske godine.

Promene u očekivanom korisnom veku upotrebe ili očekivanom obrascu potrošnje budućih ekonomskih koristi sadržanih u sredstvu se obuhvataju tako što se promeni period ili metod amortizacije i tretiraju se kao promene u računovodstvenim procenama.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.8 Nematerijalna imovina (Nastavak)**

Troškovi amortizacije nematerijalne imovine sa ograničenim vekom trajanja se priznaju na teret bilansa uspeha (Napomena 12).

Amortizacija nematerijalnih ulaganja se obračunava korišćenjem proporcionalne metode kako bi se njihovi troškovi raspodelili u toku sledećeg procenjenog veka upotrebe:

- Licence za softvere 3 do 5 godina
- Ostala nematerijalna ulaganja 3 do 5 godina

Izdaci vezani za razvoj ili održavanje kompjuterskih softverskih programa priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu.

3.9 Nekretnine, postrojenja i oprema i investicione nekretnine*/i/ Nekretnine, postrojenja i oprema*

Nekretnine, postrojenja i opremu Banke na dan 31. decembra 2021. godine čine opremai ulaganja u tuđa osnovna sredstva.

Početno vrednovanje stavki nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti, koja uključuje i sve troškove koji se direktno pripisuju dovođenju sredstva na lokaciju i u stanje koje je neophodno da bi sredstvo moglo funkcionisati.

Nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne gubitke po osnovu umanjenja vrednosti sredstava.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, samo kada postoji verovatnoća da će Banka u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrednost može pouzdano utvrditi.

Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha perioda u kome su nastali.

Amortizacija se ravnomerno obračunava na nabavnu vrednost osnovnih sredstava, primenom sledećih propisanih godišnjih stopa, s ciljem da se sredstva u potpunosti otpišu u toku njihovog korisnog veka trajanja:

- Kompjuterska oprema do 4 godine
- Ostala oprema 7 do 14 godina

Korisni vek upotrebe sredstva se revidira i po potrebi koriguje na datum svakog bilansa stanja. Promene u očekivanom korisnom veku upotrebe sredstava obuhvataju se kao promene u računovodstvenim procenama.

Obračun amortizacije opreme počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je osnovno sredstvo stavljeno u upotrebu. Obračun amortizacije se ne vrši za investicije u toku. Obračunati trošak amortizacije priznaje se kao rashod perioda u kome je nastao (Napomena 12).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.9 Nekretnine, postrojenja i oprema i investicione nekretnine (Nastavak)**

Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja i nekretnina, postrojenja i opreme za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 142/2014, 91/2015, 112/2015, 113/2017 i 95/2018) i Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 116/2004, 99/2010 i 93/2019), što rezultira u odloženim porezima (Napomena 15(c)).

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje opreme priznaju se na teret ili u korist bilansa uspeha, kao deo ostalih poslovnih prihoda ili ostalih rashoda, i to u visini razlike između novčanog priliva i knjigovodstvene vrednosti sredstva.

/iii/ Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina koju Banka drži radi ostvarivanja zarade od izdavanja ili radi uvećanja vrednosti kapitala ili radi i jednog i drugog, a ne za potrebe administrativnog poslovanja ili prodaje u okviru redovnog poslovanja.

Nakon početnog priznavanja po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja, naknadno vrednovanje investicionih nekretnina vrši se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti.

3.10 Obezvredenje nefinansijske imovine

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan izveštavanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i nekretnine, postrojenja i oprema Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja.

Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi.

Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike na teret rashoda saglasno MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine".

Nefinansijska sredstva (osim goodwill-a) kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

3.11 Sredstva stečena naplatom potraživanja

Imovina nad kojom je preuzeto vlasništvo u procesu povraćaja obezvređenih kredita prikazuje se u okviru ostalih sredstava. Sredstva stečena naplatom potraživanja se privremeno drže u svrhu likvidacije i iskazuju se po iznosu nižem od knjigovodstvene i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.12 Stalna sredstva namenjena prodaji**

Stalno sredstvo (ili raspoloživa grupa sredstava) priznaje se kao stalno sredstvo namenjeno prodaji ako Banka očekuje da će njegovu knjigovodstvenu vrednost povratiti kroz prodaju, a ne kroz nastavak korišćenja za obavljanje delatnosti, i kada su ispunjeni opšti kriterijumi za priznavanje u skladu za zahtevima MSFI 5 "Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja".

Stalno sredstvo se klasifikuje kao stalno sredstvo namenjeno prodaji ako su ispunjeni sledeći kriterijumi:

- 3.12.4 sredstvo (ili grupa sredstava) je raspoloživo za neposrednu prodaju u stanju u kome se trenutno nalazi;
- 3.12.5 postoji usvojeni plan prodaje stalnih sredstava i započeto je sa aktivnostima na ostvarenju plana prodaje;
- 3.12.6 postoji aktivno tržište za takvo sredstvo i sredstvo je aktivno prisutno na tom tržištu; i
 - verovatnoća prodaje je vrlo velika, odnosno postoji očekivanje da će prodaja biti realizovana u roku od godinu dana od dana klasifikacije sredstva kao stalnog sredstva namenjenog prodaji.

Stalna sredstva klasifikovana kao sredstva namenjena prodaji vrednuju se po nižoj vrednosti od knjigovodstvene (sadašnje) vrednosti i tržišne (fer) vrednosti umanjene za troškove prodaje. Od momenta klasifikacije sredstva kao stalnog sredstva namenjenog prodaji, prestaje se sa obračunom amortizacije za ova sredstva.

Ukoliko dođe do promene plana prodaje, stalno sredstvo prestaje da se klasifikuje kao stalno sredstvo namenjeno prodaji i u tom slučaju, stalno sredstvo se vrednuje po nižoj od sledeće dve vrednosti:

- knjigovodstvene vrednosti sredstva pre nego što je stalno sredstvo klasifikovano kao stalno sredstvo namenjeno prodaji, usklađene za obračunatu amortizaciju i obezvređenje koje bi bilo priznato da stalno sredstvo nije bilo klasifikovano kao stalno sredstvo namenjeno prodaji; i
- nadoknadle vrednosti na datum naknadne odluke da se sredstvo ne proda.

Dobici i gubici od otuđenja stalnih sredstava namenjenih prodaji iskazuju se tako što se od priliva od otuđenja (prodajne cene) oduzimaju knjigovodstvena vrednost sredstva i odgovarajući troškovi prodaje.

3.13 Lizing

Sagledavanje da li je određeni ugovor lizing ili sadrži elemente lizinga se zasniva na suštini ugovora i zahteva procenu da li ispunjenje ugovora zavisi od upotrebe određenog sredstva ili grupe sredstava i da li ugovor podrazumeva prenos prava korišćenja sredstava. Postoje dve osnovne vrste lizinga:

(a) Finansijski lizing - Banka kao zakupac

Finansijski lizing, kojim se u suštini na Banku prenose svi rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva nad predmetom lizinga, se kapitalizuje na početku lizinga, po nižoj od fer vrednosti predmeta lizinga ili sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja lizinga, i priznaje se u okviru osnovnih sredstava sa odgovarajućom obavezom prema zakupodavcu koja se iskazuje u okviru ostalih obaveza.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.13 Lizing (Nastavak)

(a) Finansijski lizing - Banka kao zakupac (Nastavak)

Ukoliko nije izvesno da će Banka do kraja trajanja lizinga steći vlasništvo nad predmetom lizinga, taj predmet se u potpunosti amortizuje tokom trajanja lizinga ili njegovog korisnog veka trajanja, u zavisnosti od toga koji je period kraći. Lizing rate se raspoređuju na finansijski rashod i smanjenje obaveze po osnovu lizinga kako bi se ostvarila konstantna kamatna stopa na preostali iznos obaveza. Finansijski rashodi se priznaju direktno na teret bilansa uspeha u okviru rashoda od kamata.

Banka na dan 31. decembra 2021. godine nema sredstva uzeta u finansijski lizing.

(b) Lizing - Banka kao zakupac

MSFI 16 "Lizing" koji je stupio na snagu 1. januara 2019. godine, donosi velike promene za zakupce koji imaju materijalno značajane iznose zakupa.

Ključna novina za zakupce je ta da će u većini slučajeva zakup rezultirati sredstvom koje se kapitalizuje zajedno sa priznavanjem obaveze za odgovarajuća plaćanja zakupa, što će za posledicu imati promene ključnih finansijskih indikatora i može uticati na troškove pozajmljivanja (kamate).

Na datum početka zakupa, zakupac priznaje obavezu za plaćanje zakupa (obavezu za zakup) i sredstvo koje predstavlja pravo da se koristi predmetno sredstvo tokom trjanja zakupa (sredstvo s pravom korišćenja). Zahtev je da se odvojeno priznaju trošak kamate na obavezu zakupa i trošak amortizacije sredstva sa pravom korišćenja (Napomena 2.1 (b))

U slučaju operativnog lizinga koji se završavaju u periodu od 12 meseci ili manje od datuma prve primene MSFI 16, neće biti nikakvih izmena računovodstvenog evidentiranja, kao i kod zakupa male vrednosti. U takvim slučajevima Banka će trošak lizinga priznati linearnom metodom, a kako je dozvoljeno standardom.

3.14 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Banka ima sadašnju obavezu, zakonsku ili izvedenu, kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze (Napomena 28).

Radi održavanja najbolje moguće procene rezervisanja se razmatraju, utvrđuju i ako je potrebno koriguju na svaki izveštajni datum. Rezervisanje se odmerava po sadašnjoj vrednosti očekivanih izdataka za izmirenje obaveze, primenom diskontne stope koja odražava tekuću tržišnu procenu vremenske vrednosti novca.

Kada više nije verovatan odliv ekonomskih koristi radi izmirenja zakonske ili izvedene obaveze rezervisanje se ukida u korist prihoda. Rezervisanje se prati po vrstama i može da se koristi samo za izdatke za koje je prvobitno bilo priznato. Rezervisanje se ne priznaje za buduće poslovne gubitke.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala (Napomena 38(b) i (c)).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.14 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva (Nastavak)**

Banka ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

3.15 Subordinirane obaveze

Uzeti krediti na koje se plaća kamata i subordinirane obaveze klasifikuju se kao ostale finansijske obaveze i inicijalno se priznaju po fer vrednosti umanjenoj za pripadajuće troškove. Naknadno vrednovanje vrši se po amortizovanoj vrednosti tokom perioda trajanja obaveze metodom efektivne kamatne stope.

3.16 Kapital

Kapital se sastoji od akcijskog kapitala (običnih akcija), rezervi (po osnovu finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat), akumuliranog gubitka i dobitka tekućeg izveštajnog perioda (Napomena 30).

3.17 Primanja zaposlenih**(a) Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje**

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Banka je obavezna da uplaćuje porez, kao i doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa.

Banka ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Banka nije u obavezi da zaposlenima isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu Penzionog fonda Republike Srbije.

Porezi i doprinosi koji se odnose na definisane planove naknada po osnovu zarada evidentiraju se kao rashod perioda na koji se odnose.

(b) Obaveze po osnovu ostalih naknada - otpremnine prilikom odlaska u penziju

U skladu sa Zakonom o radu, Banka ima obavezu isplate naknade zaposlenima prilikom odlaska u penziju u iznosu od dve prosečne bruto zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku. Troškovi i obaveze po osnovu ovih planova nisu obezbeđeni fondovima.

Rezervisanja po osnovu ovih naknada i sa njima povezani troškovi se priznaju u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih gotovinskih tokova primenom aktuarske metode projektovanja po jedinici prava (Napomena 28). Troškovi prethodno izvršenih usluga priznaju se u bilansu uspeha kada nastanu, dok se aktuarski dobitci i gubici priznaju u izveštaju o ostalom rezultatu (osim ukoliko nisu materijalno značajni, u kom slučaju se priznaju u bilansu uspeha).

Dugoročne obaveze Banke po osnovu rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju nakon ispunjenja propisanih uslova u skladu sa Zakonom o radu na dan 31. decembra 2021. godine utvrđene su uz sledeće pretpostavke:

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.17 Primanja zaposlenih (Nastavak)

(b) Obaveze po osnovu ostalih naknada - otpremnine prilikom odlaska u penziju (Nastavak)

- Diskontna stopa	1,7%
- Godišnji rast zarada	6,0%
- Stopa fluktuacije zaposlenih	4,0%
- Stopa invalidnosti	0,1%
- Tablice mortaliteta (RZS) za godine	2010 - 2012.

(c) *Kratkoročna, plaćena odsustva*

Akumulirana plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava se priznaju u iznosu akumuliranih neiskorišćenih prava na dan bilansa, za koja se očekuje da će biti iskorišćena u narednom periodu. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

Banka nema sopstvene penzione fondove, niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcijai po tom osnovu nema identifikovane obaveze na dan 31. decembra 2021. godine.

3.18 Finansijske garancije

U uobičajenom toku poslovanja, Banka odobrava finansijske garancije koje se sastoje od plativih i činidbenih garancija, akreditiva, akcepta menica i drugih poslova jemstva. Finansijske garancije su ugovori koji obavezuju izdavaoca garancije da izvrši plaćanje ili nadoknadi gubitak korisniku garancije, nastao ukoliko određeni poverilac blagovremeno ne izvrši svoje obaveze u skladu sa uslovima predviđenim ugovorom.

Finansijske garancije se inicijalno priznaju u finansijskim izveštajima po fer vrednosti na datum kada je garancija data. Nakon inicijalnog priznavanja, obaveze Banke koje proističu iz finansijskih garancija se vrednuju u iznosu amortizovane naknade ili najbolje procene izdataka neophodnih da bi se izmirila finansijska obaveza koja nastaje kao rezultat garancije, u zavisnosti koji je iznos viši.

Povećanje obaveza koje se odnosi na finansijske garancije se priznaje u bilansu uspeha. Primljene naknade se priznaju u korist bilansa uspeha u okviru prihoda od naknada i provizija ravnomerno tokom perioda trajanja garancije.

3.19 Poslovi u ime i za račun trećih lica

Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica, kojima Banka upravlja uz naknadu, uključena su u vanbilansnu evidenciju Banke. Banka po navedenim plasmanima ne snosi nikakav rizik.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.20 Porezi i doprinosi (Nastavak)****(a) Porez na dobitak (Nastavak)***Tekući porez*

Porez na dobitak se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 142/2014, 91/2015, 112/2015, 113/2017, 95/2018, 86/19, 153/20 i 118/21) i relevantnim podzakonskim aktima.

Porez na dobitak obračunava se primenom stope od 15% na poresku osnovicu iskazanu u poreskom bilansu (2020. godina 15%), nakon čega se može umanjiti za utvrđene poreske kredite.

Poreski bilans se predaje u roku od 180 dana od dana isteka perioda za koji se utvrđuje poreska obaveza. Banka tokom godine porez na dobitak plaća u vidu mesečnih akontacija, čiju visinu utvrđuje na osnovu poreske prijave za prethodnu godinu.

Shodno Zakonu o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 108/2013), počev od utvrđivanja poreza na dobitak za 2014. godinu, poreski obveznici više ne mogu da koriste poresku olakšicu u vidu poreskog kredita po osnovu ulaganja u osnovna sredstva. Poreski obveznik koji je do 31. decembra 2013. godine ostvario pravo na poreski podsticaj - poreski kredit i iskazao podatke u poreskom bilansu i poreskoj prijavi za 2013. godinu, može to pravo da koristi do isteka roka propisanog Zakonom (ne duže od deset godina).

Poreski propisi u Republici Srbiji ne dozvoljavaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda iskoriste kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u određenom prethodnom periodu. Gubici utvrđeni u poreskom bilansu u tekućem obračunskom periodu mogu se preneti na račun dobiti utvrđene u poreskom bilansu iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porezi

Odloženi porezi na dobitak se obračunavaju po metodi obaveza prema bilansu stanja na sve privremene razlike na dan bilansa stanja između sadašnje vrednosti sredstava i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove vrednosti za svrhe oporezivanja.

Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i neiskorišćene iznose prenosivih poreskih kredita i poreskih gubitaka, do mere do koje je izvesno da je nivo očekivane buduće oporezive dobiti dovoljan da se sve odbitne privremene razlike, preneti neiskorišćeni poreski krediti i neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti.

Odložena poreska sredstva i obaveze izračunavaju se primenom poreske stope za koju se očekuje da će biti efektivna u godini ostvarenja poreskih olakšica, odnosno izmirenja odloženih poreskih obaveza, a na bazi zvaničnih poreskih stopa i propisa usvojenih ili suštinski usvojenih na dan bilansa stanja. Stopa od 15% je korišćena za obračun iznosa odloženih poreza (2020. godina: 15%).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.20 Porezi i doprinosi (Nastavak)****(a) Porez na dobitak (Nastavak)***Odloženi porezi (Nastavak)*

Knjigovodstvena vrednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na svaki izveštajni datum i umanjuje do mere do koje više nije izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrednost ili deo vrednosti odloženih poreskih sredstava može iskoristiti. Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procenjuju se na svaki izveštajni datum i priznaju do mere do koje je postalo izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak/(gubitak) perioda. Odloženi porez na dobitak koji se odnosi na stavke koje se direktno evidentiraju u korist ili na teret kapitala se takođe evidentiraju na teret, odnosno u korist kapitala

(b) Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja uključuju doprinose na zarade koji padaju na teret poslodavca, kao i druge poreze i doprinose koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru ostalih rashoda (Napomena 14).

3.21 Obelodanjivanje odnosa sa povezanim licima

Za svrhe ovih finansijskih izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i poslovne odluke drugog lica, što je definisano u MRS 24 "Obelodanjivanje povezanih strana".

Odnosi između Banke i njenih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi. Stanja potraživanja i obaveza na dan izveštavanja, kao i transakcije u toku izveštajnih perioda nastale sa povezanim licima posebno se obelodanjuju (Napomena 32).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Banke korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na iskazane vrednosti sredstava i obaveza, kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda.

Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procena. Procene i pretpostavke se kontinuirano razmatraju, a kada korekcije postanu neophodne, iskazuju se u bilansu uspeha za periode u kojima su postale poznate.

U daljem tekstu navedene su ključne procene i pretpostavke koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine.

(a) Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

Od 1. januara 2018. godine, Banka na svaki izveštajni datum procenjuje kvalitet potraživanja (osim onih koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha) radi procene očekivanih kreditnih gubitaka, u skladu sa MSFI 9 "Finansijski instrumenti".\

Za razliku od procene obezvređenja u skladu sa MRS 39 "Finansijski instrumenti: Priznavanje i odmeravanje" koji je bio u primeni zaključno sa 31. decembrom 2017. godine, kada su se gubici po osnovu obezvređenja priznavali samo ako postoji objektivni dokaz o obezvređenju kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja sredstva (slučaj gubitka) i kada slučaj gubitka utiče na procenjene buduće novčane tokove finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koja mogu biti pouzdano procenjena, shodno MSFI 9 prilikom obezvređenja finansijskih instrumenata nije neophodno da postoji objektivni dokaz obezvređenja da bi kreditni gubitak bio prepoznat. Očekivani kreditni gubici se prepoznaju takođe i za neobezvređenu finansijsku aktivu.

Očekivani kreditni gubici se rekalkulišu na svaki izveštajni datum u cilju da reflektuju promenu u kreditnom riziku od inicijalnog priznavanja finansijskog instrumenta, čime se ranije prepoznaju očekivani gubici.

Dvanaestomesečni očekivani kreditni gubici se priznaju za sve izloženosti kod kojih nije došlo do povećanja kreditnog rizika od inicijalnog priznavanja finansijskog sredstva (Nivo 1), dok se za izloženosti kod kojih je došlo do povećanja kreditnog rizika obračun očekivanih gubitaka vrši za ceo životni vek sredstva (Nivo 2).

U Nivo 3 se svrstava finansijska aktiva kod koje postoji objektivni dokaz obezvređenja na izveštajni datum, odnosno problematična finansijska aktiva i za nju se obračunavaju očekivani kreditni gubici za ceo životni vek instrumenta.

Pri obračunu očekivanih kreditnih gubitaka Banka koristi buduće informacije i makro-ekonomske faktore, odnosno razmatraju se razumljive i podržive informacije koje uključuju i projekcije budućih ekonomskih uslova pri kalkulisanju očekivanih kreditnih gubitaka, kako na individualnoj tako i na grupnoj osnovi. Nivo rezervisanja za gubitke će rasti kako se projektovani ekonomski uslovi pogoršavaju, odnosno padaće kako projektovani ekonomski uslovi postaju povoljniji.

Metodologija i pretpostavke koje se koriste za procenu iznosa i vremena budućih novčanih tokova su predmet redovnog pregleda s ciljem da se smanje razlike između procenjenih i ostvarenih gubitaka.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (Nastavak)**(b) Utvrđivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata**

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu na dan bilansa stanja se bazira na kotiranim tržišnim cenama ponude ili tražnje, bez umanjenja po osnovu transakcionih troškova.

Fer vrednost finansijskih instrumenata koji nisu kotirani na aktivnom tržištu se određuje korišćenjem odgovarajućih tehnika vrednovanja, koje obuhvataju tehnike neto sadašnje vrednosti, poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoje tržišne cene i ostale relevantne modele. Kada tržišni inputi nisu dostupni, oni se određuju procenjivanjima koja uključuju određeni stepen rasuđivanja u proceni fer vrednosti (Napomena 35).

Modeli procene odlikavaju trenutno stanje na tržištu na datum merenja i ne moraju predstavljati uslove na tržištu pre ili nakon datuma merenja. Stoga se tehnike vrednovanja revidiraju periodično, kako bi na odgovarajući način odrazile tekuće tržišne uslove.

(c) Koristan vek trajanja nematerijalne imovine i nekretnina, postrojenja i opreme

Nematerijalna imovina i nekretnine, postrojenja i oprema se amortizuju tokom njihovog korisnog veka upotrebe. Korisni vek upotrebe se zasniva na proceni dužine perioda u kome će sredstvo generisati prihode. Procenu periodično vrši rukovodstvo Banke i vrši odgovarajuće izmene, ukoliko se za tim javi potreba. Promene u procenama mogu da dovedu do značajnih promena u sadašnjoj vrednosti i iznosima koji su evidentirani u bilansu uspeha u određenim periodima.

Primera radi: ukoliko bi Banka smanjila koristan vek trajanja navedenih sredstava za 10%, došlo bi do dodatnog povećanja troškova amortizacije na godišnjem nivou u iznosu od RSD 7.551 hiljade.

(d) Umanjenje vrednosti nefinansijske imovine

Na dan izveštavanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknadivi iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadive vrednosti.

Razmatranje obezvređenja zahteva od rukovodstva subjektivno prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja.

(e) Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve neiskorišćene poreske gubitke i/ili poreske kredite do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se neiskorišćeni poreski gubici/krediti mogu iskoristiti.

Značajna procena od strane rukovodstva Banke je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitaka i strategije planiranja poreske politike (Napomena 15(c)).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (Nastavak)

(f) Naknade zaposlenima prilikom odlaska u penziju

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon prekida radnog odnosa, odnosno odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova, utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i fluktuacije zaposlenih.

Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene. Pretpostavke aktuarskog obračuna su obelodanjene u Napomeni 3.17(b) uz finansijske izveštaje.

(g) Rezervisanje po osnovu sudskih sporova

Banka je uključena u određeni broj sudskih sporova koji proističu iz njenog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Banka procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka.

Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane Sektora pravnih poslova, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo.

Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom (Napomena 38(b)). Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

5 PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

U RSD hiljada		2021.	2020.
Prihodi od kamata			
Druge banke		9.562	6.665
Narodna banka Srbije		1.013	4.959
Preduzeća		240.243	161.587
Stanovništvo		29.619	33.583
Državne ustanove		27.190	25.950
Ukupno		307.627	232.744
Rashodi od kamata			
Banke		(2.288)	(3.724)
Preduzeća		(20.645)	(19.320)
Stanovništvo		(80.360)	(66.495)
Državne ustanove		(1)	(1)
Troškovi kamate za zakupe u skladu sa IFRS 16		(2.075)	1.702)
Ukupno		(105.368)	(91.242)
Neto prihod po osnovu kamata		202.259	141.502

Prihodi i rashodi od kamata po vrstama finansijskih instrumenata prikazani su u sledećoj tabeli:

U RSD hiljada		2021.	2020.
Prihodi od kamata			
Kredit i potraživanja od banaka		9.562	6.665
Repo plasmani kod Narodne banke Srbije		-	-
Obavezna rezerva kod Narodne banke Srbije		906	1.412
Ostali plasmani i depoziti kod NBS		107	3.547
Kredit i potraživanja od komitenata		240.243	161.587
Kredit i potraživanja od stanovništva		29.619	33.583
Kredit i potraživanja od državnih ustanova		27.190	25.950
Ukupno		307.627	232.744
Rashodi od kamata			
Subordinirani krediti		(11.724)	(12.216)
Narodna banka Srbije		(1.862)	(1.114)
Druge banke		(426)	(2.610)
Depoziti komitenata		(8.920)	(7.104)
Depoziti stanovništva		(80.360)	(66.495)
Depoziti i krediti državnih ustanova		(1)	(1)
Troškovi kamate za zakupe u skladu sa IFRS 16		(2.075)	(1.702)
Ukupno		(105.368)	(91.242)
Neto prihod po osnovu kamata		202.259	141.502

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

6 PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

RSD hiljada

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Prihodi od naknada i provizija		
Poslovi platnog prometa u zemlji	97.457	57.304
Kreditni poslovi	7.928	3.523
Ostale naknade i provizije	<u>191.155</u>	<u>45.003</u>
Ukupno	<u>296.540</u>	<u>105.830</u>
Rashodi naknada i provizija		
Poslovi platnog prometa u zemlji	(24.430)	(23.083)
Poslovi platnog prometa sa inostranstvom	<u>(19.079)</u>	<u>(18.126)</u>
Ukupno	<u>(43.509)</u>	<u>(41.209)</u>
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	<u>253.031</u>	<u>64.621</u>

7 NETO (GUBITAK)/DOBITAK PO OSNOVU ZAŠTITE OD RIZIKA

U RSD hiljada

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Prihodi od promene vrednosti derivata namenjenih zaštiti od rizika		447
Rashodi po osnovu negativnih efekata promene vrednosti derivata	-	-
Neto (gubitak)/dobitak	<u>-</u>	<u>447</u>

8 NETO PRIHOD OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

U RSD hiljada

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Pozitivne kursne razlike i dobiti po osnovu ugovorene valutne klauzule	684.859	1.177.587
Negativne kursne razlike i gubici po osnovu ugovorene valutne klauzule	<u>(682.461)</u>	<u>(1.095.950)</u>
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	<u>2.398</u>	<u>81.637</u>

9 OSTALI POSLOVNI PRIHODI

U RSD hiljada

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Prihodi od zakupa	2.257	2.654
Refundacija troškova	-	240
Prihodi od zakupnina sefova	182	-
Ostali prihodi	<u>778</u>	<u>107</u>
Ukupno	<u>3.217</u>	<u>3.001</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

10 NETO RASHOD PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

(a) Knjiženo (na teret)/u korist bilansa uspeha

U RSD hiljada	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Rashodi po osnovu obezvređenja i rezervisanja		
Rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava:		
- krediti i potraživanja od banaka	(7.718)	(13.108)
- krediti i potraživanja od komitenata	(330.636)	(321.339)
Rashodi rezervisanja za kreditno rizične vanbilansne stavke	<u>(4.400)</u>	<u>(2.308)</u>
<i>Ukupno (Napomena 10(b))</i>	<u>(342.754)</u>	<u>(336.755)</u>
Rashodi po osnovu obezvređenja hartija od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat	<u>(27)</u>	<u>(1.480)</u>
<i>Ukupno rashodi</i>	<u>(342.780)</u>	<u>(338.234)</u>
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja		
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava:		
- krediti i potraživanja od banaka	11.328	12.364
- krediti i potraživanja od komitenata	279.759	250.209
Prihodi od ukidanja rezervisanja za kreditno rizične vanbilansne stavke	3.517	2.260
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja preknjizenih na vabilansnu evidenciju po Odluci o racunovodstvenom otpisu	<u>2.861</u>	<u>1.469</u>
	<u>297.375</u>	<u>266.302</u>
Prihodi od ukidanja rezervisanja za:		
- hartija od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat	<u>2.563</u>	<u>2.150</u>
<i>Ukupno prihodi (Napomena 10(b))</i>	<u>299.939</u>	<u>268.452</u>
Neto rashod po osnovu obezvređenja	<u>(42.841)</u>	<u>(69.782)</u>

10. NETO RASHOD PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA
 (Nastavak)

(b) Promene na računima ispravke vrednosti po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i rezervisanja za kreditno rizične vanbilansne pozicije u toku godine

	U RSD hiljada				
	Kredit i potraživanja od banaka (Napomena 19)	Kredit i potraživanja od komitenata (Napomena 20)	Ostala sredstva (Napomena 24)	Rezervisanja za rizične vanbilansne stavke (Napomena 28)	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2020. godine	3.908	397.226	17.213	1.199	419.546
Obezvređenje i rezervisanje u toku godine (Napomena 10(a))	13.108	298.245	23.094	2.308	336.755
Umanjenje obezvređenja i ukidanje rezervisanja (Napomena 10(a))	(12.364)	(231.069)	(20.609)	(2.260)	(266.302)
Računovodstveni otpis (Napomena 31(b))		(13)			(13)
Kursne razlike i ostale promene	(112)	9.648	(3.528)		6.008
Stanje na dan 31. decembra 2020. godine	4.540	474.037	16.170	1.247	495.994
Stanje na dan 1. januara 2021. godine	4.540	474.037	16.170	1.247	495.994
Obezvređenje i rezervisanje u toku godine (Napomena 10(a))	7.718	107.148	-	4.400	119.266
Umanjenje obezvređenja i ukidanje rezervisanja (Napomena 10(a))	(11.328)	(59.261)	-	(3.517)	74.106
Računovodstveni otpis (Napomena 31(b))		(1.453)		-	(1.453)
Kursne razlike i ostale promene	194	-	(1.338)	10	1.522
Stanje na dan 31. decembra 2021. godine	1.124	474.037	16.170	1.247	541.223

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021.

11. TROŠKOVI ZARADA. NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

U RSD hiljada

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Troškovi zarada i naknada zarada	(202.993)	(217.412)
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada	(67.971)	(70.757)
Rezervisanja po osnovu naknada za neiskorišćene odmore	(8.692)	(11.254)
Ostali lični rashodi	(44.653)	(28.781)
Rezervisanja po osnovu naknada za odlazak u penziju (Napomena 28(d))	(305)	(2.189)
Ukupno	<u>(324.614)</u>	<u>(330.393)</u>

12. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

U RSD hiljada

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Troškovi amortizacije:		
- nematerijalne imovine (Napomena 21)	(19.209)	(18.646)
- nekretnina, postrojenja i opreme (Napomena 22(a))	(13.604)	(7.047)
- ulaganja u tuđa osnovna sredstva (Napomena 22(a))	(899)	(606)
- investicionih nekretnina	-	(262)
- zakupa u skladu sa IFRS 16 (Napomena 22(a))	(41.801)	(43.925)
Ukupno	<u>(75.513)</u>	<u>(70.486)</u>

13. OSTALI PRIHODI

U RSD hiljada

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Ukidanje rezervisanja za godišnje odmore	10.749	9.226
Ukidanje rezervisanja za bonuse	-	4.159
Prestanak priznavanja zakupa sredstava u skladu sa IFRS 16	79	3.483
Dobici od prodaje imovine namenjene prodaji	-	406
Prihodi od prekida oročenja štednje	571	480
Rezervisanja za sudske sporove (Napomena 28(d))	-	1.802
Prihodi od promene vrednost investicionih nekretnina	40.409	-
Ostali prihodi	5.624	7.373
Ukupno	<u>57.432</u>	<u>26.929</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

14. OSTALI RASHODI

U RSD hiljada	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Troškovi zakupnina	(839)	(794)
Troškovi održavanja	(66.712)	(59.855)
Profesionalne usluge	(56.800)	(54.162)
Troškovi reklame i propagande	(7.809)	(5.090)
Troškovi donacija i sponzorstva	(423)	(423)
PTT i telekomunikacione usluge	(7.128)	(6.603)
Troškovi premija osiguranja	(34.261)	(31.254)
Troškovi poreza	(13.165)	(12.560)
Troškovi doprinosa	(42.459)	(44.260)
Naknade troškova zaposlenima	(4.579)	(4.661)
Troškovi materijala	(7.217)	(7.628)
Rezervisanja za sudske sporove (Napomena 28(d))	(7.678)	(974)
Rashodi od promene vrednosti sredstava namenjenih prodaji	(14.692)	(41.412)
Ostali rashodi	<u>(11.214)</u>	<u>(12.348)</u>
Ukupno	<u>(274.977)</u>	<u>(282.024)</u>

15. POREZ NA DOBITAK

(a) Komponente poreza na dobitak

Ukupan porez na dobitak perioda sastoji se od sledećih poreza:

	<u>2021.</u>	<u>U RSD hiljada</u> <u>2020.</u>
Tekući porez na dobitak	(61)	-
Dobitak po osnovu odloženih poreza	1.022	2.093
Gubitak po osnovu odloženih poreza	<u>(280)</u>	<u>(170)</u>
Ukupno poreski prihod perioda	<u>681</u>	<u>1.923</u>

(b) Usaglašavanje ukupnog iznosa poreza na dobitak iskazanog u bilansu uspeha i proizvoda rezultata poslovanja pre oporezivanja i propisane poreske stope

	<u>2021.</u>	<u>U RSD hiljada</u> <u>2020.</u>
Dobitak/(gubitak) pre oporezivanja	<u>(199.608)</u>	<u>(415.083)</u>
Porez na dobitak po stopi od 15%	(29.941)	(62.262)
Usklađivanje rashoda/prihoda	30.662	64.185
Nepriзнata odložena poreska sredstva po osnovu poreskog gubitka nastalog u tekućoj godini	-	-
Ukupan poreski prihod iskazan u bilansu uspeha	<u>681</u>	<u>1.923</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021.

15. POREZ NA DOBITAK (Nastavak)

(c) Odložena poreska sredstva

Promene na **odloženim poreskim sredstvima** u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2021.</u>	<u>U RSD hiljada 2020.</u>
Stanje na dan 1. januara	8.046	6.123
Efekat privremenih razlika po osnovu otpremnina evidentiran u korist bilansa uspeha	742	1.788
Efekat privremenih razlika po osnovu amortizacije evidentiran u korist bilansa uspeha	305	305
Efekat ostalih privremenih razlika	(306)	(170)
Stanje na dan 31. decembra	<u>8.787</u>	<u>8.046</u>

(d) Odložene poreske obaveze

Odložene poreske obaveze na dan 31. decembra 2021. godine se odnose na privremene razlike po osnovu dobitaka od promene vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (odnosno hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju u prethodnoj godini).

Promene na **odloženim poreskim obavezama** u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2021.</u>	<u>U RSD hiljada 2020.</u>
Stanje na dan 1. januara	2.710	4.087
Efekat privremenih razlika po osnovu hartija vrednosti evidentiran (u korist)/na teret kapitala	(3.732)	(1.377)
Stanje na dan 31. decembra	<u>1.022</u>	<u>2.710</u>

(e) Prenosivi poreski gubici i poreski krediti

Banka ima na raspolaganju prenosive poreske gubitke i kredite koji su nastali u ranijim godinama mogu se koristiti u narednim fiskalnim godinama kao što je prikazano u sledećoj analizi.

	<u>U RSD hiljada</u>
Prenosivi poreski gubici:	
- do jedne godine	-
- od jedne do pet godina	170.335
Prenosivi poreski krediti:	
- preko pet godina	6.791

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

15. POREZ NA DOBITAK (Nastavak)

Banka na dan 31. decembra 2021. godine nije priznala odložena poreska sredstva po osnovu napred navedenih prenosivih poreskih gubitaka zbog neizvesnosti u vezi sa postojanjem dovoljnih iznosa buduće oporezive dobiti u odnosu na koju prenosivi poreski gubici mogu biti iskorišćeni.

16. ZARADA PO AKCIJI

Osnovna zarada po akciji izračunava se deljenjem neto dobitka/(gubitka) koji pripada akcionarima, vlasnicima običnih akcija Banke, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku izveštajnog perioda. Rešenjem Agencije za privredne registre broj BD 119077/2008 od 11. jula 2008. godine Banka je akcionarsko društvo čijim se akcijama javno ne trguje, tako da nije obavezna da izračunava i obelodanjuje zaradu po akciji u skladu sa zahtevima MRS 33 "Zarada po akciji".

17. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

	2021.	2020.
U dinarima		
Tekući i žiro računi	1,130,064	438,219
Depoziti viškova likvidnih sredstava	-	481,000
Gotovina u blagajni	54,866	49,170
Aktivna vremenska razgraničenja po osnovu gotovine i sredstava kod Centralne banke	26	19
	1,184,956	968,408
U stranoj valuti		
Obavezna rezerva	1,058,239	764,271
Gotovina u blagajni	103,722	222,464
	1,161,961	986,735
Stanje na dan 31. decembra	2,346,917	1,955,143

Obavezna dinarska rezerva predstavlja minimalnu rezervu u dinarima izdvojenu u skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", 3/2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 87/2012, 107/2012, 62/2013, 125/2014, 135/2014, 4/2015, 78/2015, 102/2015, 76/2018 i 21/2019).

Obaveznu dinarsku rezervu Banka obračunava na obaveze po dinarskim depozitima, kreditima i hartijama od vrednosti, kao i na druge dinarske obaveze, osim dinarskih depozita primljenih po poslovima koje Banka obavlja u ime i za račun trećih lica a koji ne prelaze iznose plasmana koje je Banka dala iz tih depozita.

Banka je dužna da obračunava i izdvaja obaveznu dinarsku rezervu po stopi od 5% (2020. godina: 5%) na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja dinarskih sredstava sa ugovorenim ročnošću do dve godine, odnosno do 730 dana (0% na deo dinarske osnovice sa ugovorenim ročnošću preko dve godine, odnosno preko 730 dana) u toku prethodnog kalendarskog meseca na svoj žiro račun kod Narodne banke Srbije (depoziti u dinarima indeksirani deviznom klauzulom čine deo osnovice devizne obavezne rezerve).

Obračunata dinarska obavezna rezerva predstavlja zbir obračunate obavezne rezerve u dinarima od 5% i 38% dinarske protivvrednosti obračunate devizne obavezne rezerve i zbir 0% dinarske obavezne rezerve i 30% dinarske protivvrednosti obračunate devizne obavezne rezerve.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021.**17. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (Nastavak)**

Obračunatu dinarsku obaveznu rezervu Banka izdvaja u dinarima na svoj žiro račun.

Tokom 2021. godine NBS je plaćala kamatu na obaveznu rezervu po stopi od 0,1% godišnje (31. decembar 2020. godine: 0,1% godišnje)

Na dan 31. decembra 2021. godine, obračunata obavezna rezerva u dinarima iznosila je RSD 670.398 hiljada (31. decembar 2020. godine: RSD 494.508 hiljada).

Narodna banka Srbije u skladu sa Odlukom o kamatnim stopama koje NBS primenjuje u postupku sprovođenja monetarne politike, radi ublažavanja ekonomskih posledica nastalih usled pandemije bolesti COVID-19, na deo iznosa ostvarenog prosečnog stanja izdvojene dinarske obavezne rezerve u obračunskom periodu koja ne prelazi iznos obračunate dinarske obavezne rezerve, plaća kamatu po kamatnoj stopi uvećanoj za 0,50 p.p. na godišnjem nivou. Iznos na koji se obračunava kamata po tom osnovu utvrđuje se u visini prosečnog dnevnog stanja dinarskih kredita koji ispunjavaju uslove propisane Uredbom, odnosno Zakonom kojim se utvrđuje garantna šema kao mera podrške privredi za ublažavanje posledica pandemije bolesti COVID-19 izazvane virusom SARS-Cov-2 ako je svaki pojedinačni kredit koji je uključen u to stanje odobren po kamatnoj stopi koja je za najmanje 0.50 p.p. niža od maksimalne kamatne stope koja je propisane Uredbom odnosno Zakonom za kredite odobrene u dinarima.

U skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije, Banka obračunava i izdvaja obaveznu deviznu rezervu po propisanim stopama na deviznu osnovicu koju čini prosečno dnevno knjigovodstveno stanje deviznih obaveza i prosečno dnevno knjigovodstveno stanje dinarskih obaveza indeksiranih deviznom klauzulom u prethodnom kalendarском mesecu.

Obaveznu deviznu rezervu Banka obračunava na obaveze po deviznim depozitima, kreditima i hartijama od vrednosti, druge devizne obaveze, kao i na depozite, kredite i druga devizna sredstva primljena iz inostranstva po poslovima koje Banka obavlja u imei za račun trećih lica.

U skladu sa navedenom Odlukom, Banka obračunava i izdvaja obaveznu deviznu rezervu na devizne račune Narodne banke Srbije po stopi od 20% (2020. godina: 20%) na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja deviznih sredstava u prethodnom kalendarском mesecu za sredstva sa ugovorenom ročnošću do dve godine, odnosno do 730 dana, i 13% (2020. godina: 13%) na deo devizne osnovice sa ugovorenom ročnošću preko dve godine, odnosno preko 730 dana.

Na indeksirane obaveze po dinarskim depozitima, kreditima, HOV i na druge dinarske obaveze, procenat izdvajanja obavezne rezerve iznosi 100% (2020. godina: 100%). Od ukupno obračunate devizne obavezne rezerve 62% se izdvaja u evrima, a preostalih 38% u dinarima, za sredstva sa ugovorenom ročnošću do dve godine, odnosno do 730 dana, i 70% se izdvaja u evrima za devizna sredstva sa ugovorenom ročnošću preko dve godine, odnosno preko 730 dana, dok se preostalih 30% izdvaja u dinarima na žiro računu.

Dinarska protivvrednost obračunate obavezne rezerve u evrima utvrđuje se primenom zvaničnog srednjeg kursa RSD koji važi na dan obračuna obavezne rezerve, tj. 17-og u mesecu.

Obaveznu rezervu Banka obračunava 17-og u mesecu, i tako obračunata obavezna rezerva važi za obračunski period od 18-og u mesecu do 17-og u narednom mesecu ("obračunski period"). Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene dinarske obavezne rezerve u visini obračunate dinarske obavezne rezerve.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

17. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (Nastavak)

Na dan 31. decembra 2021. godine, obavezna rezerva Banke u stranoj valuti bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

Na iznos ostvarenog prosečnog stanja izdvojene devizne rezerve Narodna banka Srbije ne plaća kamatu.

Pregled između pozicije Gotovina i sredstva kod Centralne banke u odnosu na Izveštaj o tokovima gotovine za **2021. i 2020. godinu** prikazan je kako sledi:

U RSD hiljada

	2021.	
	Bilans stanja	Izveštaj o tokovima gotovine
U dinarima		
Tekući i žiro računi	1.130.064	1.130.064
Gotovina u blagajni	54.886	54.886
Depoziti viškova likvidnih sredstava	-	-
AVR	<u>26</u>	<u>26</u>
	<u>1.184.956</u>	<u>1.104.956</u>
U stranoj valuti		
Gotovina u blagajni	103.722	103.722
Obavezna rezerva	<u>1.058.239</u>	<u>1.058.239</u>
	<u>1.161.961</u>	<u>1.161.961</u>
<i>Minus: Ispravka vrednosti deviznih računa</i>	-	-
Stanje na dan 31. decembra	<u>2.346.917</u>	<u>2.346.917</u>

U RSD hiljada

	2020.	
	Bilans stanja	Izveštaj o tokovima gotovine
U dinarima		
Tekući i žiro računi	438.219	438.219
Gotovina u blagajni	49.170	49.170
Depoziti viškova likvidnih sredstava	481.000	481.000
AVR	<u>19</u>	<u>19</u>
	<u>968.408</u>	<u>968.408</u>
U stranoj valuti		
Gotovina u blagajni	222.464	222.464
Obavezna rezerva	<u>764.271</u>	<u>764.271</u>
	<u>986.735</u>	<u>986.735</u>
<i>Minus: Ispravka vrednosti deviznih računa</i>	-	-
Stanje na dan 31. decembra	<u>1.955.143</u>	<u>1.955.143</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021.

18. HARTIJE OD VREDNOSTI

U RSD hiljada

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Državne obveznice:		
- u dinarima	455.473	619.435
- u stranoj valuti	1.190.768	1.199.875
	<u>1.646.241</u>	<u>1.819.310</u>
Stanje na dan 31. Decembra		

Hartije od vrednosti u iznosu od RSD 455.473 hiljada se odnose na dinarske obveznice sa rokom dospeća do 7.05.2022. godine uz kamatnu stopu od 2,00% godišnje.

Hartije od vrednosti u iznosu od RSD 1.190.768 hiljada se odnose na devizne obveznice u EUR sa rokom dospeća do 25. januara 2022. godine uz kamatnu stopu od 1,23% godišnje i do 18. aprila 2023. godine uz kamatnu stopu od 1,78% godišnje.

19. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

(a) Pregled po vrstama kredita

U RSD hiljada

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
U dinarima		
Potraživanja od NBS po repo transakcijama	-	-
Ostali plasmani	-	19
	<u>-</u>	<u>19</u>
U stranoj valuti		
Devizni računi	997.297	1.111.164
Ostali depoziti	178.078	181.576
	<u>1.175.375</u>	<u>1.292.740</u>
Bruto krediti i potraživanja	<u>1.175.375</u>	<u>1.292.759</u>
<i>Minus:</i> Ispravka vrednosti (Napomena 10(b))	<u>(1.124)</u>	<u>(4.540)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u><u>1.174.251</u></u>	<u><u>1.288.219</u></u>

Stanje sredstava na deviznim računima kod banaka na dan 31. decembra 2021. godine obuhvata i sredstva na redovnom deviznom računu kod Narodne banke Srbije u iznosu od RSD 838.441 hiljada (31. decembar 2020. godine: RSD 889.915 hiljade)

(b) Ročnost dospeća kredita i potraživanja

Ročnost dospeća kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija, prikazanih u **bruto iznosu**, prema preostalom roku dospeća, sa stanjem na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine, je sledeća:

U RSD hiljada

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Do 30 dana	166.990	1.292.759
Preko 1 godine	1.007.261	
Stanje na dan 31. decembra	<u><u>1.174.251</u></u>	<u><u>1.292.759</u></u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

(a) Pregled po vrstama korisnika kredita

U RSD hiljada	2021.	2020.
Kratkoročni krediti u dinarima:		
- Preduzeća	226.831	1.082.128
- Stanovništvo	8.669	28.276
	235.500	1.110.404
Dugoročni krediti u dinarima:		
- Preduzeća	1.225.605	3.478.676
- Stanovništvo	270.603	326.943
	1.496.208	3.805.619
Kratkoročni krediti u stranoj valuti:		
- Preduzeća	395.318	-
- Stanovništvo	-	-
	395.318	-
Dugoročni krediti u stranoj valuti:		
- Preduzeća	4.505.974	54.675
- Stanovništvo	298.114	-
	4.804.088	54.675
Potraživanja za dospelu kamatu:		
- Preduzeća	51.831	106.676
- Stanovništvo	4.681	16.108
	56.512	122.784
Razgraničena potraživanja za kamatu:		
- Preduzeća	262	515
- Stanovništvo	207	374
	469	889
Odbitne stavke u dinarima - PVR:		
- Preduzeća	(6.951)	(8.073)
- Stanovništvo	(1.072)	(1.403)
	(8.023)	(9.476)
Bruto krediti i potraživanja	6.980.072	5.084.895
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 10(b))</i>	<i>(520.471)</i>	<i>(474.037)</i>
Stanje na dan 31. decembra	6.459.601	4.610.858

Na dan 31. decembra 2021. godine ukupni dinarski krediti uključuju i kredite sa valutnom klauzulom u bruto iznosu od RSD 6.980.072 hiljade (31. decembar 2020. godine: RSD 5.084.895 hiljade).

Kratkoročni krediti odobravani su preduzećima za finansiranje poslovnih aktivnosti u oblasti trgovine, prerađivačke industrije, kao i za ostale namene, uz kamatne stope koje su se kretale u rasponu od 3.72% do 6.00% na godišnjem nivou na kredite sa valutnom klauzulom, odnosno u rasponu od 3.50% do 12.00% godišnje na kredite u dinarima.

Kamatna stopa na kratkoročne dinarske kredite stanovništvu kretala se u rasponu od 6.9% do 7.9% godišnje.

Kamatna stopa na dugoročne kredite stanovništvu kretala se u rasponu od 8% do 9% godišnje na gotovinske kredite i refinansirajuće kredite u dinarima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021.

20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (Nastavak)

(b) Struktura plasmana po vrstama kredita

Struktura plasmana komitentima po vrstama kredita, prikazanih u bruto iznosu sastanjem na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine je sledeća:

U RSD hiljada	2021.	2020.
Prekoračenja po tekućim računima	20.007	14.549
Gotovinski krediti	303.579	362.010
Kreditni za obrtna sredstva	3.442.681	2.396.341
Investicioni krediti	366.732	181.581
Stambeni krediti	312.683	-
Ostali krediti	2.534.390	2.130.414
Stanje na dan 31. decembra	6.980.072	5.084.895

Ostali bruto krediti u iznosu od RSD 2.534.390 hiljada na dan 31. decembra 2021. godine (31. decembar 2020. godine: RSD 2.130.414 hiljada) se najvećim delom odnose na kredite date preduzećima za finansiranje poslovnih aktivnosti.

(c) Ročnost dospeća kredita i potraživanja

Ročnost dospeća kredita i potraživanja od komitenata prikazanih u bruto iznosu, prema preostalom roku dospeća sa stanjem na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine je sledeća:

U RSD hiljada	2021.	2020.
Do 30 dana	720.612	746.682
Od 1 do 3 meseca	208.407	113.952
Od 3 do 12 meseci	614.611	306.825
Preko 1 godine	5.436.442	3.917.436
Stanje na dan 31. decembra	6.980.072	5.084.895

(d) Koncentracija kredita i potraživanja po industrijskim delatnostima

Koncentracija kredita i potraživanja od komitenata, prikazanih u bruto iznosu na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine značajna je kod sledećih delatnosti:

U RSD hiljada	2021.	2020.
Prerađivačka industrija	3.024.636	3.180.781
Trgovina	1.302.202	945.776
Saobraćaj i skladištenje	810.631	49.829
Stanovništvo	599.373	370.297
Preduzetnici	19	7
Ostalo	1.243.211	538.204
Stanje na dan 31. decembra	6.980.072	5.084.895

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

21. NEMATERIJALNA IMOVINA

U RSD hiljada	Licence i softveri	Ukupno
NABAVNA VREDNOST		
1. januar 2020. godine	234.853	234.853
Povećanja u toku godine	22.609	22.609
Stanje na dan		
31. decembra 2020. godine	257.462	257.462
Povećanja u toku godine	6.835	6.835
Stanje na dan		
31. decembra 2021. godine	264.297	264.297
AKUMULIRAN A ISPRAVKA VREDNOSTI		
1. januar 2020. godine	187.115	187.115
Amortizacija (Napomena 12)	18.646	18.646
Stanje na dan		
31. decembra 2020. godine	205.761	205.761
Amortizacija (Napomena 12)	19.209	19.209
Stanje na dan		
31. decembra 2021. godine	224.970	224.970
NEOTPISANA VREDNOST NA DAN:		
- 31. decembra 2021. godine	39.327	39.327
- 31. decembra 2020. godine	51.701	51.701

Neotpisanu vrednost nematerijalne imovine na dan 31. decembra 2021. godine čine softveri u iznosu od RSD 29.604 hiljada (31. decembar 2020. godine: RSD 39.340 hiljada) i licence u iznosu od RSD 9.723 hiljada (31. decembar 2020. godine: RSD 12.361 hiljada). Na osnovu procene rukovodstva Banke, nematerijalna imovina na dan 31. decembra 2021. godine nije obezvređen.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021.

22. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA I INVESTICIONE NEKRETNINE

(a) Nekretnine, postrojenja i oprema

U RSD hiljada

	Oprema	OS u pripremi	Sredstva uzeta u lizing	Ulaganja u tuđa osnovna sredstva	Ukupno
NABAVNA VREDNOST					
1. januar 2020. godine	123.280	-	156.159	36.492	315.931
Povećanja u toku godine	35.330	-	107.332	990	143.652
Otuđenja i rashodovanja	(5.876)	-	(128.113)	-	(133.989)
Stanje na dan	152.734	-	135.378	37.482	325.594
31. decembra 2020. godine	152.734	-	135.378	37.482	325.594
Povećanja u toku godine	29.467	-	56.461	1.908	87.836
Otuđenja i rashodovanja	(20.963)	-	(32.890)	-	(53.853)
Stanje na dan 31. decembra 2021. godine	161.238	-	158.949	39.390	359.577
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI					
1. januar 2020. godine	93.690	-	48.759	34.024	176.473
Amortizacija (Napomena 12)	7.047	-	43.925	606	51.578
Otuđenja i rashodovanja	(5.876)	-	(63.037)	-	(68.913)
Stanje na dan 31. decembra 2020. godine	94.861	-	29.647	34.630	159.138
Amortizacija (Napomena 12)	13.604	-	41.801	899	56.304
Otuđenja i rashodovanja	(19.357)	-	(14.359)	-	(33.717)
Stanje na dan 31. decembra 2021. godine	89.108	-	57.089	35.530	181.726
NEOTPISANA VREDNOST NA DAN:					
- 31. decembra 2021. godine	72.131	-	101.860	3.860	177.851
- 31. decembra 2020. godine	57.873	-	105.731	2.852	166.456

Neotpisanu vrednost opreme na dan 31. decembra 2021. godine najvećim delom čine računarska i telekomunikaciona oprema i kancelarijski nameštaj.

Najznačajnije povećanje u okviru nekretnina, postrojenja i opreme odnosi se na priznavanje efekata po osnovu MSFI 16- Lizing

Na osnovu procene rukovodstva Banke, nekretnine, postrojenja i oprema na dan 31. decembra 2021. godine nisu obezvređeni.

(b) Investicione nekretnine

Nepokretnu imovinu Banka je stekla kupovinom na drugoj javnoj prodaji u postupku izvršenja protiv izvršnog dužnika "Lemić Group" d.o.o., Beograd u iznosu od RSD 42.192 hiljada. Odlukom Izvršnog odbora br. 226/2021 od dana 22. juna 2021. godine Banka je klasifikovala nepokretnost kao investicionu nekretninu.

Procena vrednosti nekretnine izvršena je na dan 14.06.2021. godine. Procenjena vrednost iznosi EUR 702.000,00.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

23. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA
KOJE SE OBUSTAVLJA

U RSD hiljada

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Stalna sredstva namenjena prodaji	376.516	396.269
Umanjenje vrednosti sredstava namenjenih prodaji	(56.105)	(41.412)
Stanje na dan 31. decembra	<u>320.411</u>	<u>354.857</u>

Banka je imovinu stečenu na osnovu Ugovora o kupoprodaji nepokretne i pokretne imovine, zaključenim sa pravnim licem FSH "Komponenta" d.o.o. Čuprija - u stečaju kao dužnikom po odobrenom kreditu dospelim za naplatu, Odlukom Izvršnog odbora od 12. aprila 2016. godine klasifikovala kao stalna sredstva namenjena prodaji. Banka je navedenu imovinu oglasila na prodaju i očekuje njenu prodaju u skorijem periodu.

Banka je na osnovu Ugovora o kupoprodaji nepokretne i pokretne imovine od 31.01.2018. godine na ime sticanja imovinske celine sa pravnim licem FSH "Komponenta" d.o.o. Čuprija - u stečaju, a u vezi prethodno navedene transakcije, kupila pokretnu i nepokretnu imovinu u iznosu od RSD 1.032 hiljada i u 2019. godini se uknjižila kao vlasnici time uvećala vrednost stalnih sredstava namenjenih prodaji.

Nova procena vrednosti nekretnine izvršena je na dan 31.12.2021. godine. Procenjena vrednost iznosi 2.750.000,00 EUR.

Banka je knjigovodstvenu vrednost svela na procenjenu vrednost i iskazala rashod od RSD 14.692 hiljade (Napomena 14).

24. OSTALA SREDSTVA

U RSD hiljada

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
<i>Ostala potraživanja</i>		
Potraživanja od zaposlenih	3.226	3.235
Dati avansi	67.057	73.374
Potraživanja po osnovu preplaćenih poreza	6	115
Ostala potraživanja	38.872	39.679
	109.161	116.403
<i>Aktivna vremenska razgraničenja</i>		
Razgraničeni unapred plaćeni troškovi - u dinarima	3.152	5.191
	<u>112.313</u>	<u>121.594</u>
Bruto ostala sredstva		
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 10(b))</i>	(17.508)	(16.170)
Stanje na dan 31. decembra	<u>94.805</u>	<u>105.424</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021.

**25. DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM
 FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCI**

U RSD hiljada		
	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Transakcioni računi	3,535	20,293
Ostali depoziti	-	-
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	-	-
	<u>3,535</u>	<u>20,293</u>
U stranoj valuti		
Transakcioni računi	157,200	23,852
Ostali depoziti	-	-
Ostale obaveze	1,941	7,415
	<u>159,141</u>	<u>31,267</u>
Stanje na dan 31.decembra	<u>162,676</u>	<u>51,560</u>

Transakcioni depoziti banaka i drugih finansijskih organizacija u dinarima na dan 31. decembra 2021. godine se najvećim delom odnose na stanje na dinarskom transakcionom računu je Udruženje osiguravaca u iznosu od RSD 152.857 hiljada.

26. DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

U RSD hiljada		
	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
U dinarima		
Transakcioni računi	1.481.834	832.038
Štedni depoziti	513.359	96.983
Namenski depoziti	48.098	55.384
Ostali depoziti	20.349	47.633
Obaveze po osnovu kamata na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze	8.129	22
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	-	885
	<u>2.071.769</u>	<u>1.032.945</u>
U stranoj valuti		
Transakcioni računi	3.410.662	2.237.011
Štedni depoziti	4.303.215	4.199.938
Namenski depoziti	100.946	97.455
Ostali depoziti	150.438	410.709
Primljeni krediti	-	-
Ostale finansijske obaveze	98.384	79.175
Obaveze po osnovu kamata na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze	-	2.274
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	8.532	5.683
	<u>8.072.177</u>	<u>7.032.345</u>
Stanje na dan 31.decembra	<u>10.143.946</u>	<u>8.065.190</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

26. DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA
(Nastavak)

Na oročene depozite komitenata u dinarima i u stranoj valuti Banka plaća kamatu u rasponu od 0,50% do 2,25% na godišnjem nivou, u zavisnosti od perioda oročavanja sredstava i valute.

Banka ne plaća kamatu za štedne *a vista* depozite u dinarima, kao ni za *a vista* štedne depozite u USD i *a vista* depozite u EUR.

Na kratkoročne depozite stanovništva u dinarima Banka plaća kamatu u rasponu od 1.00% do 3,75% na godišnjem nivou, u zavisnosti od perioda oročavanja sredstava.

Kamatna stopa na kratkoročne depozite stanovništva u stranoj valuti iznosi od 0,3% do 1,45% godišnje, u zavisnosti od perioda oročavanja i valute.

Dugoročni depoziti stanovništva u stranoj valuti deponovani su po kamatnim stopama od 1,4% do 2,00% na godišnjem nivou za EUR, u zavisnosti od perioda oročavanja.

27. SUBORDINIRANE OBAVEZE

U RSD hiljada

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Subordinirane obaveze u stranoj valuti	108.615	99.458
Stanje na dan 31. decembra	108.615	99.458

Subordinirane obaveze u iznosu od RSD 108.615 hiljada na dan 31. decembra 2021. godine se odnose na subordinirani kredit u iznosu od RUB 78.000.000. Kredit je inicijalno dobijen od ranije matične banke VTB Bank OAD, Sankt Peterburg. Glavnica kredita se otplaćuje odjednom u celini, po isteku 7 godina od datuma povlačenja sredstava kredita. Kamatna stopa po ovom kreditu iznosi 11,15% na godišnjem nivou (odnosno 12,38% godišnje sa uključenim porezom po odbitku). Sredstva po ovom kreditu povučena su u celini dana 28. decembra 2017. godine.

Aneksom br. 1 od 26. juna 2018. godine Ugovora o subordiniranom kreditu od 27. decembra 2016. godine koji su potpisali VTB Bank OAD, Sankt Petrburg i VTB Banka a.d. Beograd, dato je pravo VTB Bank OAD, Sankt Petrburg da može po uslovima i na način propisan relevantnim propisima Republike Srbije ustupiti ili na drugi način preneti svoja prava po ovom ugovoru.

Ugovorom o ustupanju potraživanja od 2. jula 2018. godine VTB Bank OAD, Sankt Petrburg je ustupila sva prava iz ugovora po ovom subordiniranom kreditu novom akcionaru "AZRS INVEST" d.o.o. Beograd, koji je u procesu prodaje VTB Banke a.d. Beograd postao jedini vlasnik Banke sa izmenjenim nazivom - API Bank a.d. Beograd.

28. REZERVISANJA

U RSD hiljada

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Rezervisanja za kreditno rizične vanbilansne stavke (a)	2.120	1.247
Rezervisanja za primanja zaposlenih po osnovu naknada za odlazak u penziju (b)	11.624	11.309
Rezervisanja za sudske sporove (c)	12.261	5.763
Stanje na dan 31. decembra	26.005	18.319

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021.

- (a) Prema internoj politici Banke, rezervisanja za kreditno rizične vanbilansne stavke (garancije, avale, akreditive, obaveze za nepovučene kredite i drugo) vrše se po angažovanjima Banke gde je verovatan odliv sredstava za izmirenje preuzetih obaveza, a istovremeno postoji dokaz o potvrdi te verovatnoće.

Dokazi na osnovu kojih Banka vrši pojedinačnu procenu obezvređenja su: isplate po računima Banke po preuzetim obavezama po garancijama, avalima i drugim stavkama i da je komitent po kriterijumima za klasifikaciju Banke klasifikovan u kategorije G i D. Pojedinačno procenjivanje obezvređenja, po vanbilansnim stavkama, vrši se na isti način kao i za potraživanja bilansne aktive.

Za potencijalne obaveze kod kojih se ne očekuje odliv sredstava Banke, kao i kod kojih se proceni da će u slučaju odliva sredstava potraživanja biti naplativa u punom iznosu, Banka ne vrši rezervisanje.

Takođe, Banka ne obračunava rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama (nepovučene kreditne linije) za sve neiskorišćene preuzete obaveze kod kojih je ugovorena mogućnost Banke da usled pogoršanja finansijskog stanja klijenta može otkazati ugovor o kreditu.

- (b) Rezervisanja za primanja zaposlenih po osnovu naknada za odlazak u penziju formirana su na bazi izveštaja nezavisnog aktuara sa stanjem na dan 31. decembra 2021. godine i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata.

Prilikom utvrđivanja sadašnje vrednosti očekivanih odliva korišćena je diskontna stopa od 1,7%, pretpostavka prosečnog godišnjeg rasta zarada od 6,0%, godišnje, stopa fluktuacije zaposlenih od 4,0% i stopa invalidnosti od 0,1% godišnje.

- (c) Banka je formirala rezervisanje za sudske sporove u kojima se javlja kao tužena strana, a za koje se prema proceni Sektora pravnih poslova očekuje negativan ishod (Napomena 38(b)).

Promene na računima rezervisanja u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

U RSD hiljada

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Rezervisanja za kreditno rizične vanbilansne stavke	1.247	1.199
Stanje na dan 1. januara		
Rezervisanja u toku godine (Napomena 10(b))	4.284	2.308
Ukidanje rezervisanja (Napomena 10(b))	(3.411)	(2.260)
Kursne razlike i ostale promene	-	-
	<u>2.120</u>	<u>1.247</u>
Rezervisanja za primanja zaposlenih po osnovu naknada za odlazak u penziju	11.309	9.283
Stanje na dan 1. januara		
Rezervisanja u toku godine (Napomena 11)	315	2.189
Isplate u toku godine na teret rezervisanja	-	(163)
	<u>11.624</u>	<u>11.309</u>
Rezervisanja za sudske sporove	5.763	6.899
Stanje na dan 1. januara		
Rezervisanja u toku godine (Napomena 14)	7.678	(828)
Isplate po osnovu izgubljenog sudskog spora	(1.180)	(308)
	<u>12.261</u>	<u>5.763</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>26.005</u>	<u>18.319</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

29. OSTALE OBAVEZE

U RSD hiljada	2021.	2020.
Obaveze prema dobavljačima	11.758	20.174
Obaveze za porez na dodatu vrednost	833	1.038
Obaveze za ostale poreze i doprinose	95	83
Razgraničene obaveze za ostale obračunate rashode	3.652	3.993
Razgraničeni ostali prihodi	14.018	7.719
Obaveze prema zaposlenima	11.966	12.113
Obaveze po osnovu zakupa u skladu sa IFRS 16	102.905	106.157
Ostale obaveze	15.101	19.920
Stanje na dan 31.decembra	160.328	171.197

Ostale obaveze u iznosu od RSD 15.101 hiljada na dan 31. decembra 2021. godine se najvećim delom odnose na obaveze u obračunu u dinarima (za uplate fizičkih i pravnih lica i manji deo na obaveze u stranoj valuti.

30 KAPITAL

U RSD hiljada	2021.	2020.
Akcijski kapital - obične akcije	4.632.407	4.632.407
Rezerve	7.060	19.160
Akumulirani gubitak	(2.699.985)	(2.286.827)
Dobitak/(gubitak) tekuće godine	(198.928)	(413.160)
Stanje na dan 31.decembra	1.740.554	1.951.580

U 2018. godini došlo je do promene akcionara Banke, kao što je obelodanjeno u Napomeni 1. Privredno društvo registrovano u Srbiji - "AZRS INVEST" d.o.o., Beograd postalo je vlasnik Banke, tako da je na dan 31. decembra 2021. godine ono jedini akcionar sa učešćem od 100% u akcijskom kapitalu Banke. Krajnji vlasnik "AZRS INVEST" d.o.o. Beograd, a time i Banke je fizičko lice - Andrey Zakharovich Shlyakhovoy.

Na dan 31. decembra 2021. godine, upisani i uplaćeni akcijski kapital Banke se sastoji od 9.264.813 komada običnih akcija (31. decembar 2020. godine: 9.264.813 komada običnih akcija), pojedinačne nominalne vrednosti od RSD 500.

Rezerve u iznosu od RSD 7.060 hiljada na dan 31. decembra 2021. godine čine pozitivni efekti promene vrednosti dužničkih hartija od vrednosti koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021.

31. VANBILANSNE POZICIJE

U RSD hiljada

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Garancije i ostale preuzete buduće obaveze (a)	1.828.137	844.073
Druge vanbilansne pozicije (b)	11.254.220	11.579.924
Stanje na dan 31.decembra	<u>13.082.357</u>	<u>12.423.997</u>

(a) Garancije i ostale preuzete buduće obaveze

U RSD hiljada

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Plative garancije:		
- u dinarima	644.856	497.750
- u stranoj valuti	-	-
	<u>644.856</u>	<u>497.750</u>
Činidbene garancije:		
- u dinarima	1.183.281	281.654
- u stranoj valuti	-	-
	<u>1.183.281</u>	<u>281.654</u>
HOV za obezbedjenje obaveza koju je banka dala u zalogu NBS-u :		
- u dinarima	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>
Ukupno garancije i ostale preuzete obaveze	1.828.137	779.404
Swap transakcije i kupovina deviza za dinare	-	-
Preuzete neopozive obaveze	-	64.669
	<u>-</u>	<u>64.669</u>
Stanje na dan 31.decembra	<u>1.828.137</u>	<u>844.073</u>

Banka vrši rezervisanja za potencijalne gubitke po kreditno rizičnim vanbilansnim stavkama shodno računovodstvenoj politici obelodanjenom u Napomeni 28(a) uz finansijske izveštaje.

Na dan 31. decembra 2021. godine, Banka nije imala preuzete neopozive obaveze koje se odnose na garantnu šemu RS.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

31. VANBILANSNE POZICIJE (Nastavak)

(b) Druge vanbilansne pozicije

U RSD

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Loro garancije	2.686.628	3.650.475
Preuzete opozive obaveze	1.189.004	968.550
Materijalna sredstva obezbeđenja, hipoteke i zaloge	5.213.762	4.835.231
Računovodstveni otpis	1.453.296	1.430.624
Ostale vanbilansne pozicije	<u>711.530</u>	<u>695.044</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>11.254.220</u>	<u>11.579.924</u>

Preuzete opozive obaveze u iznosu od RSD 1.189.004 hiljade na dan 31. decembra 2021. godine se najvećim delom odnose na dugoročne okvirne linije odobrene privrednim društvima.

Po osnovu neiskorišćenih minusa po tekućim računima građana, Banka je imala preuzete opozive obaveze u iznosu od RSD 1.453 hiljada (31. decembar 2020. godine: RSD 1.430 hiljada).

U okviru pozicije materijalnih sredstava obezbeđenja, hipoteka i zaloga evidentirana su sva sredstva obezbeđenja koje Banka ima po osnovu datih kredita (ne samo hipoteke prvog reda). Banka je u 2021. godini isknjižila materijalna sredstva obezbeđenja za sve klijente za koje je izvršen računovodstveni otpis.

Banka je dan 31. decembra 2021. godine na osnovu Odluke Narodne banke Srbije o računovodstvenom otpisu bilansne aktive banke od 10. avgusta 2017. godine, sa primenom od 30. septembra 2017. godine, izvršila prenos svih problematičnih kredita, u slučajevima gde je obezvređenje tih kredita evidentirano u korist ispravke vrednosti 100% njihove bruto knjigovodstvene vrednosti, iz bilansne aktive u vanbilansnu evidenciju u iznosu od RSD 1.453 hiljada (31. decembar 2020. godine: RSD 13 hiljada (Napomena 10(b))).

Ostale vanbilansne pozicije u 2021. godini obuhvataju evidentirana prava Banke na preostali deo nepokretne imovine po osnovu Ugovora o otkupu potraživanja sa Erste Bank a.d. Novi Sad.

(c) Kreditno rizične vanbilansne stavke

Pregled kreditno rizičnih vanbilansnih stavki Banke koje se klasifikuju na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine dat je u sledećoj tabeli:

U RSD

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Garancije i nepokriveni akreditivi	1.828.137	779.404
Neiskorišćene preuzete opozive obaveze	1.189.004	968.550
Stanje na dan 31. decembra	<u>3.017.141</u>	<u>1.747.954</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021.

32. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Banka ostvaruje poslovne transakcije sa svojim akcionarom i drugim povezanim stranama koje su navedene u tabelama koje slede. Transakcije sa povezanim licima se obavljaju po uobičajenim tržišnim uslovima.

Povezana lica Banke do 26. jula 2018. godine činile su članice grupe kojoj je Banka pripadala - VTB Grupa, a od tog datuma privredno društvo "AZRS INVEST" d.o.o. Beograd.

Centralni registar hartija od vrednosti je dana 26. jula 2018. godine sproveo promenu vlasništva nad 100% akcija VTB Banke a.d. Beograd, tako da je jedini vlasnik akcija Banke postalo privredno društvo "AZRS INVEST" d.o.o. Beograd, matični broj 20988592. Promena vlasništva je izvršena na osnovu prethodne saglasnosti Narodne banke Srbije, Rešenjem G 2182 od 22. marta 2018. godine. Izmenama Statuta i Osnivačkog akta, kao i Odluke Skupštine akcionara od 24. septembra 2018. godine utvrđeno je novo poslovno ime - API Bank a.d. Beograd.

Lica povezana sa Bankom obuhvataju lica koja mogu da vrše značajan uticaj pri donošenju finansijskih i poslovnih odluka Banke. Lica povezana s Bankom obuhvataju članove organa upravljanja, Upravnog i Izvršnog odbora Banke, njihove bliske rođake, kompanije koje oni poseduju ili kontrolišu, kao i kompanije na čije finansijske i poslovne odluke isti mogu da utiču.

- (a) Stanja **potraživanja i obaveza** na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine proistekla iz transakcija sa akcionarom i drugim povezanim stranama sa Bankom prikazano je u sledećoj tabeli:

U RSD hiljada	2021.	2020.
Plasmani bankama:		
Nostro računi	-	-
Ostali plasmani	-	-
Kredit:	-	-
Kredit odobreni rukovodstvu Banke	-	-
<i>Minus:</i> Ispravka vrednosti	-	-
	-	-
Ukupno	-	-
Primljeni depoziti i kredit:		
Transakcioni depoziti akcionara	5.706	1
Subordinirani kredit od akcionara	108.615	99.458
Depoziti fizičkih lica povezanih s Bankom u smislu zakona kojim se uređuju banke	-	17.464
Stanje na dan 31. decembra	114.321	116.923

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

32. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

- (b) Sumarni prikaz transakcija sa povezanim licem AZRS INVEST d.o.o. Beograd u 2021. i 2020. godini dat je u sledećoj tabeli:

U RSD hiljada

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Prihodi	-	74
Rashodi	-	(12.216)
Potraživanja	-	7
Obaveze	<u>114.321</u>	<u>99.459</u>

- (c) **Zarade i ostala primanja** članova Izvršnog odbora i drugog ključnog rukovodećeg osoblja Banke (iskazane u bruto iznosu) u toku 2021. i 2020. godine. prikazana su u sledećoj tabeli:

U RSD hiljada

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Članovi Izvršnog odbora	49.480	62.806
Članovi Upravnog odbora	36.343	21.429
Direktori sektora	59.529	50.495
Član odbora za reviziju	1.775	1.704
Stanje na dan 31. decembra	<u>147.055</u>	<u>136.434</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Rizik je karakterističan za bankarsko poslovanje, ali se njime upravlja posredstvom procesa neprekidnog identifikovanja, merenja i praćenja, uspostavljanja ograničenja rizika i primenom drugih kontrola.

Banka je po prirodi svoje delatnosti izložena sledećim najznačajnijim vrstama rizika: kreditnom riziku, riziku likvidnosti, kamatnom riziku i tržišnom riziku (koji obuhvata devizni rizik i ostale tržišne rizike).

Banka je takođe izložena uticaju operativnog rizika (koji obuhvata i pravni rizik, rizike po osnovu uvođenja novih proizvoda, aktivnosti, procesa i sistema, kao i rizik poveravanja aktivnosti trećim licima, tj, eksternalizacije - *outsourcing* i rizik informacionog sistema), kamatnog rizika u bankarskoj knjizi, rizika izloženosti Banke prema jednom licu, ili grupi povezanih lica, rizika ulaganja Banke u druga pravna lica i osnovna sredstva, kao i rizika koji se odnose na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena i rizika prevremene otplate, a koje Banka kontinuirano prati.

Upravni odbor i Izvršni odbor su odgovorni za sveobuhvatni pristup upravljanja rizicima, kao i za odobravanje strategije i principa upravljanja rizicima, Pored toga, Banka je uspostavila odvojena nezavisna tela odgovorna za upravljanje i praćenje rizika.

Organi Banke nadležni za upravljanje rizikom permanentno prate promene u zakonskoj regulativi, analiziraju njihov uticaj na visinu rizika na nivou Banke i preduzimaju mere na usaglašavanju poslovanja i procedura sa novim propisima u okvirima kontrolisanog rizika.

Sektor upravljanja rizicima

U cilju uspostavljanja jedinstvenog sistema upravljanja rizicima i obezbeđenja funkcionalne i organizacione odvojenosti aktivnosti upravljanja rizicima od redovnih poslovnih aktivnosti, Banka je formirala Sektor upravljanja rizicima.

U delokrugu ovog sektora je upravljanje rizikom likvidnosti Banke, deviznim i ostalim tržišnim rizicima, kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi, upravljanje rizikom izloženosti Banke prema licu ili grupi povezanih lica, rizikom ulaganja Banke u druga pravna lica i u osnovna sredstva, rizikom izloženosti ka zemlji porekla lica prema kome je Banka izložena, operativnim rizicima i razvoj internih metodologija za procenu, merenje i upravljanje rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju.

U delokrugu ovog sektora je i upravljanje kreditnim rizikom Banke i davanje preporuka za izloženosti Banke koje su pod uticajem dejstva kreditnog rizika, kao i praćenje i naplata nekvalitetne aktive, odnosno loše aktive u okviru odeljenja za rad sa nestandardnom aktivom.

Sektor sredstava i likvidnosti i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom

Sektor sredstava i likvidnosti je odgovoran za upravljanje aktivom i obavezama Banke, kao i sveukupnom finansijskom strukturom, Pored toga, ovaj sektor je odgovoran za finansiranje i likvidnost Banke, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom je odgovoran za praćenje rizika likvidnosti i upravljanje rizikom likvidnosti Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**Unutrašnja revizija**

Proces upravljanja rizicima u Banci se kontroliše najmanje jednom godišnje od strane unutrašnje revizije, koja ispituje adekvatnost procedura, kao i usaglašenost Banke sa usvojenim procedurama, Unutrašnja revizija razmatra rezultate svog rada sa rukovodstvom Banke i izveštava Odbor za reviziju o svojim nalazima i preporukama.

Upravljanje rizicima i sistemi izveštavanja

Rizici Banke se mere korišćenjem metoda koji odražava kako očekivane gubitke koji mogu nastati u normalnim okolnostima tako i neočekivane gubitke, koji predstavljaju procenu krajnjih gubitaka zasnovanu na statističkim modelima, Modeli koriste verovatnoću izvedenu na osnovu istorijskih podataka, prilagođenu tako da odražava trenutno ekonomsko okruženje, Banka takođe koristi metod najgorih scenarija koji se mogu desiti kao posledica dešavanja ekstremnih događaja za koje postoji mala verovatnoća da se dese.

Praćenje i kontrola rizika je prvenstveno zasnovano na uspostavljanju limita, Ovi limiti odražavaju poslovnu strategiju i tržišno okruženje Banke, kao i nivo rizika koji je Banka spremna da prihvati, Pored toga, Banka prati i meri kapacitet prihvatljivog nivoa izloženosti rizicima uzimajući u obzir ukupnu izloženost svim tipovima rizika i aktivnostima.

Sakupljene informacije iz svih poslovnih aktivnosti se ispituju i obrađuju da bi se identifikovali, analizirali i kontrolisali novi rizici, Ove informacije se prezentuju i objašnjavaju Upravnom odboru, Izvršnom odboru, Sektoru upravljanja rizicima i rukovodiocima svih poslovnih jedinica, Izveštaji sadrže ukupnu kreditnu izloženost, prognozu plasmana, odstupanja od postavljenih limita, merenje tržišnog rizika, racija likvidnosti i promene profila rizika.

Rukovodstvo Banke kvartalno ocenjuje adekvatnost ispravki vrednosti plasmana, Odboru za reviziju se kvartalno dostavlja opsežan izveštaj o rizicima koji sadrži sve neophodne informacije za ocenu i izvođenje zaključaka o rizicima kojima je Banka izložena.

Za svaki nivo u Banci sastavljaju se posebni izveštaji o upravljanju rizicima, kako bi se obezbedilo da sve poslovne jedinice imaju pristup opširnim, neophodnim i ažurnim informacijama.

33.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci.

Kreditni rizik Banke uslovljen je kreditnom sposobnošću dužnika, njegovom urednošću u izvršavanju obaveza prema Banci, kao i kvalitetom instrumenata obezbeđenja naplate potraživanja Banke, a identifikuje se, meri, procenjuje i prati u skladu sa internom regulativom za upravljanje kreditnim rizikom, kao i odlukama kojima se uređuju klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki Banke, odnosno adekvatnost kapitala.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**33.1. Kreditni rizik (Nastavak)**

Politikom za upravljanje rizicima, procedurama za upravljanje kreditnim rizikom i procedurama za odobravanje, puštanje i naplatu plasmana definiše se proces upravljanja kreditnim rizikom pojedinačnih plasmana i rizika na nivou portfolija, odnosno postupci identifikovanja, merenja i praćenja (kontrole) plasmana, a posebno onih sa povišenim nivoom rizika, Banka se, u skladu sa navedenim procedurama, angažuje kod korisnika koji imaju odgovarajući bonitet i za koje se procenom utvrdi da je nivo rizika prihvatljiv imajući u vidu odnos i povezanost kategorija rizika i profitabilnosti.

Banka kontroliše i upravlja kreditnim rizikom uspostavljanjem limita, kojima definiše nivo rizika koji je voljna da prihvati na nivou pojedinačnih komitenata, geografskih područja i industrija, kao i kroz praćenje izloženosti tim rizicima, Izloženost riziku se kontinuirano prati putem periodičnih procena mogućnosti dužnika da izvršavaju obaveze prema Banci i drugim poveriocima.

Banka je uspostavila proces praćenja kvaliteta kredita da bi obezbedila blagovremenu identifikaciju potencijalnih promena u kreditnoj sposobnosti komitenata, uključujući redovnu kontrolu sredstava obezbeđenja.

Limiti u odnosu na komitente se utvrđuju korišćenjem sistema klasifikacije kreditnog rizika, koji svakog komitenta klasifikuje prema određenom kreditnom rang, kao i prema internoj metodologiji koja definiše nivo izloženosti koji je Banka spremna da prihvati prema pojedinačnom dužniku ili grupi povezanih lica, Klasifikacija komitenata je predmet redovnog sagledavanja, Proces praćenja kvaliteta kredita omogućava Banci da proceni potencijalne gubitke kao rezultat rizika kojima je izložena i da preduzme korektivne mere.

Donošenje odluka o izlaganju kreditnom riziku je prema politici Banke centralizovano i koncentrisano u okviru Kreditnog odbora za privredu i stanovništvo, Odluka Kreditnog odbora se donosi po razmatranju predloga koji je dat od strane nadležnih sektora uključenih u kreditni proces i Sektora upravljanja rizicima.

Uslovi odobrenja svakog plasmana privredi se određuju individualno, a u zavisnosti od vrste klijenta, namene za koju se plasman odobrava, procenjene kreditne sposobnosti, ponuđenog obezbeđenja kao i od trenutne situacije na tržištu, Uslovi obezbeđenja koji prate svaki plasman su takođe opredeljeni analizom boniteta klijenta, vrstom izloženosti kreditnom riziku, ročnošću plasmana kao i samim iznosom, Svi plasmani Banke se zasnivaju na relevantnim odobrenjima, koja određuju odredbe i ostale uslove njihove implementacije.

Izveštavanje o kreditnom riziku vrši se na kontinuiranoj osnovi na nivou ukupnog portfolija Banke kao i na nivou pojedinačnog klijenta, U skladu sa zahtevima akcionara, izveštavanje o kreditnom riziku se vrši na mesečnoj osnovi kada se daje pregledportfolija, kašnjenja, kretanje ispravki vrednosti i rezervisanja i kapitala Banke.

Banka procenjuje obezvređenje finansijskih sredstava na način opisan u Napomeni 2,1(a) MSFI 9 "Finansijski instrumenti": Obezvređenje - finansijska sredstva i ugovorna sredstva.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)***Rizici srodni kreditnom riziku***

Banka izdaje garancije i akreditive svojim komitentima, po osnovu kojih Banka ima potencijalnu obavezu da izvrši plaćanje u korist trećih lica, Na ovaj način Banka se izlaže rizicima srodnim kreditnom riziku, koji se mogu prevazići kontrolnim procesima i procedurama koje se koriste za ublažavanje kreditnog rizika.

33.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci.

Kreditni rizik Banke uslovljen je kreditnom sposobnošću dužnika, njegovom urednošću u izvršavanju obaveza prema Banci, kao i kvalitetom instrumenata obezbeđenja naplate potraživanja Banke, a identifikuje se, meri, procenjuje i prati u skladu sa internom regulativom za upravljanje kreditnim rizikom, kao i odlukama kojima se uređuju klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki Banke, odnosno adekvatnost kapitala.

Politikom za upravljanje rizicima, procedurama za upravljanje kreditnim rizikom i procedurama za odobravanje, puštanje i naplatu plasmana definiše se proces upravljanja kreditnim rizikom pojedinačnih plasmana i rizika na nivou portfolija, odnosno postupci identifikovanja, merenja i praćenja (kontrole) plasmana, a posebno onih sa povišenim nivoom rizika, Banka se, u skladu sa navedenim procedurama, angažuje kod korisnika koji imaju odgovarajući bonitet i za koje se procenom utvrdi da je nivo rizika prihvatljiv imajući u vidu odnos i povezanost kategorija rizika i profitabilnosti.

Banka kontroliše i upravlja kreditnim rizikom uspostavljanjem limita, kojima definiše nivo rizika koji je voljna da prihvati na nivou pojedinačnih komitenata, geografskih područja i industrija, kao i kroz praćenje izloženosti tim rizicima, Izloženost riziku se kontinuirano prati putem periodičnih procena mogućnosti dužnika da izvršavaju obaveze prema Banci i drugim poveriocima.

Banka je uspostavila proces praćenja kvaliteta kredita da bi obezbedila blagovremenu identifikaciju potencijalnih promena u kreditnoj sposobnosti komitenata, uključujući redovnu kontrolu sredstava obezbeđenja.

Limiti u odnosu na komitente se utvrđuju korišćenjem sistema klasifikacije kreditnog rizika, koji svakog komitenta klasifikuje prema određenom kreditnom rangu, kao i prema internoj metodologiji koja definiše nivo izloženosti koji je Banka spremna da prihvati prema pojedinačnom dužniku ili grupi povezanih lica, Klasifikacija komitenata je predmet redovnog sagledavanja, Proces praćenja kvaliteta kredita omogućava Banci da proceni potencijalne gubitke kao rezultat rizika kojima je izložena i da preduzme korektivne mere.

Donošenje odluka o izlaganju kreditnom riziku je prema politici Banke centralizovano i koncentrisano u okviru Kreditnog odbora za privredu i stanovništvo, Odluka Kreditnog odbora se donosi po razmatranju predloga koji je dat od strane nadležnih sektora uključenih u kreditni proces i Sektora upravljanja rizicima.

Uslovi odobrenja svakog plasmana privredi se određuju individualno, a u zavisnosti od vrste klijenta, namene za koju se plasman odobrava, procenjene kreditne sposobnosti, ponuđenog obezbeđenja kao i od trenutne situacije na tržištu, Uslovi obezbeđenja koji prate svaki plasman su takođe opredeljeni analizom boniteta klijenta, vrstom izloženosti kreditnom riziku, ročnošću plasmana kao i samim iznosom, Svi plasmani Banke se zasnivaju na relevantnim odobrenjima, koja određuju odredbe i ostale uslove njihove implementacije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Izveštavanje o kreditnom riziku vrši se na kontinuiranoj osnovi na nivou ukupnog portfolija Banke kao i na nivou pojedinačnog klijenta, U skladu sa zahtevima akcionara, izveštavanje o kreditnom riziku se vrši na mesečnoj osnovi kada se daje pregled portfolija, kašnjenja, kretanje ispravki vrednosti i rezervisanja i kapitala Banke.

Banka procenjuje obezvređenje finansijskih sredstava na način opisan u Napomeni 2.1(a) MSFI 9 "Finansijski instrumenti": Obezvređenje - finansijska sredstva i ugovorna sredstva.

Rizici srodni kreditnom riziku

Banka izdaje garancije i akreditive svojim komitentima, po osnovu kojih Banka ima potencijalnu obavezu da izvrši plaćanje u korist trećih lica, Na ovaj način Banka se izlaže rizicima srodnim kreditnom riziku, koji se mogu prevazići kontrolnim procesima i procedurama koje se koriste za ublažavanje kreditnog rizika.

Derivativni finansijski instrumenti

Kreditni rizik koji je proistekao iz derivativnih finansijskih instrumenata je, u svakom trenutku, ograničen na one instrumente sa pozitivnom fer vrednošću koji su evidentirani u bilansu stanja, Kreditni rizik derivata se limitira utvrđivanjem maksimalno moguće fer vrednosti ukupnog portfolia derivata kao i maksimalno mogućom pozitivnom fer vrednošću svake pojedinačne transakcije, Banka nije izložena ovom riziku, s obzirom na to da nema značajnijih derivativnih finansijskih instrumenata.

(a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama

Pregled maksimalnih izloženosti kreditnom riziku, prikazan u bruto iznosu, bez uzimanja u obzir sredstava obezbeđenja na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine dat je u narednoj tabeli:

	<u>2021.</u>	<u>U RSD hiljada</u> <u>2020.</u>
	Bruto maksimalna izloženost	Bruto maksimalna izloženost
Izloženost - bilansne stavke		
Hartije od vrednosti*	1.646.241	1.819.310
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.174.251	1.288.219
Kreditni i potraživanja od komitenata	6.452.015	4.610.858
Ostala sredstva	<u>94.805</u>	<u>105.424</u>
<i>Ukupno bilansne stavke</i>	<u>9.367.312</u>	<u>7.823.811</u>
Izloženost - vanbilansne stavke		
Plative garancije	644.856	497.750
Činidbene garancije	1.183.280	281.654
Nepokriveni akreditivi	-	-
Neiskorišćene preuzete obaveze	<u>1.189.004</u>	<u>968.550</u>
<i>Ukupno vanbilansne stavke</i>	<u>3.017.140</u>	<u>1.747.954</u>
Stanje na dan 31. decembra	12.384.452	9.571.765

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

(a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama (Nastavak)

* Hartije od vrednosti na dan 31. decembra 2021. godine se u celini odnose na državne obveznice, i sa stanovišta Banke ne predstavljaju rizične bilansne stavke, te su shodno tome isključena iz daljih analiza izloženosti Banke kreditnom riziku (odnosno rizičnih plasmana) datih u narednim tabelama.

Kao što je prikazano u prethodnoj tabeli, na dan 31. decembra 2021. godine 56,98% maksimalne izloženosti kreditnom riziku odnosi se na kredite i potraživanja od komitenata (31. decembar 2020. godine: 51,97%), 9,85% na neiskorišćene preuzete obaveze (31. decembar 2020. godine: 3,03%) i 2,75% na kredite i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija (31. decembar 2020. godine: 14,52%).

U narednoj tabeli prikazane su bilansne i vanbilansne izloženosti raspoređene u nivoe kreditnog rizika - 1. 2 i 3.

	U RSD hiljada		
	31.12.2021.		
	<u>Bruto izloženost</u>	<u>Ispravka vrednosti i rezervisanja</u>	<u>Neto izloženost</u>
Krediti i potraživanja od banaka i drugih			
finansijskih organizacija			
Redovni plasmani	332.179	(1.125)	331.054
Nivo 1	332.179	(1.125)	331.054
Krediti i potraživanja od komitenata i ostala sredstva			
Redovni plasmani	6.061.047	(74.949)	5.986.098
Nivo 1	5.804.298	(59.966)	5.744.332
Nivo 2	256.749	(14.983)	241.766
Problematični plasmani - Nivo 3	934.949	(464.853)	470.096
Grupno procenjeni	18.740	(18.740)	-
Pojedinačno procenjeni	916.209	(446.113)	470.096
Hartije od vrednosti - Nivo 1*	1.646.241	(1.266)	1.644.974
Ukupno bilansne izloženosti	8.974.416	(539.661)	8.434.754
Vanbilansne izloženosti			
Redovni plasmani	1.907.134	(1.908)	1.905.224
Nivo 1	1.906.690	(1.908)	1.904.782
Nivo 2	433	-	433
Plasmani u statusu neizmirenja obaveza - Nivo 3	11	(2)	9
Grupno procenjeni	11	(2)	9
Pojedinačno procenjeni	-	-	-
Ukupno vanbilansne izloženosti	1.907.134	(1.910)	1.905.224

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama (Nastavak)

* *Ispravka vrednosti dužničkih hartija od vrednosti u iznosu od RSD 1.266 hiljada na dan 31. decembra 2021. godine evidentirana je preko rezervi po osnovu hartija od vrednosti koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat u okviru kapitala. a ne kao odbitna stavka od ovih finansijskih sredstava.*

Koncentracijom rizika Banka upravlja postavljanjem limita u odnosu na pojedinačne komitente, geografska područja i industrije, Kako bi izbegla prekomernu koncentraciju rizika, politike i procedure Banke sadrže specifične smernice za razvoj i očuvanje diversifikovanog portfolia, Shodno tome, Banka kontroliše i upravlja identifikovanim koncentracijama kreditnog rizika.

Koncentracija kredita datih komitentima po industrijskim delatnostima sa stanjem na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine prikazana je u Napomeni 20(d).

Struktura kreditne izloženosti Banke, iskazane po bruto knjigovodstvenoj vrednosti **ukupnih rizičnih plasmana** sa stanjem na dan 31. decembra 2021. godine, grupisana prema geografskim sektorima, data je u narednoj tabeli:

	U RSD hiljada			
	<u>Srbija</u>	<u>Evropa</u>	<u>Ostalo</u>	<u>Ukupno</u>
Kreditni i potraživanja:				
- Banke i finansijske institucije	6.889	167.161	-	174.050
- Preduzeća	6.760.294	55.675	-	6.815.969
- Stanovništvo/fizička lica	510.869	11.344	58.192	580.405
- Preduzetnici	19	-	-	19
Garancije i ostale preuzete obaveze	3.017.141	-	-	3.017.141
Stanje na dan				
31. decembra 2021. godine	<u>10.295.212</u>	<u>234.180</u>	<u>58.192</u>	<u>10.587.584</u>
Stanje na dan				
31. decembra 2020. godine	<u>6.934.927</u>	<u>473.064</u>	<u>875</u>	<u>7.408.867</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama (Nastavak)

Analiza izloženosti Banke kreditnom riziku, po industrijskim sektorima, pre i nakon obezvređenja finansijskih sredstava i rezervisanja za rizike, na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine prikazana je u sledećoj tabeli:

	U RSD hiljada			
	Bruto maksimalna izloženost 2021.	Neto maksimalna izloženost 2021.	Bruto maksimalna izloženost 2020.	Neto maksimalna izloženost 2020.
Prerađivačka industrija	3.024.636	2.858.866	3.136.999	2.977.907
Saobraćaj i skladištenje	810.631	804.585	76.614	75.717
Trgovina	1.302.202	1.271.519	1.501.775	1.466.583
Finansije	336.959	335.833	377.402	372.862
Stanovništvo	599.373	538.126	398.257	331.071
Preduzetnici	19	14	7	3
Ostalo	1.336.661	1.060.612	1.917.813	1.688.730
Ukupno	<u>7.410.481</u>	<u>6.869.555</u>	<u>7.408.867</u>	<u>6.912.873</u>

(a) Kvalitet portfolija

Kvalitetom finansijskih sredstava Banka upravlja koristeći internu klasifikaciju plasmana.

Sledeće tabele prikazuju kvalitet portfolija (bruto plasmana i vanbilansne izloženosti) zasnovan na sistemu klasifikacije Banke, sa stanjem na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine.

Kategorija	Plasmani komitentima			Plasmani bankama			U RSD hiljada	
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno 2021.	Ukupno 2020.
							Plasmani komitentima i bankama	Plasmani komitentima i bankama
A	4.829.388	34.079	2	190.676	-	-	5.054.145	3.888.241
B	1.599.880	7.705	-	142.245	-	-	1.749.830	2.036.529
V	884.979	122.285	10.680	-	-	-	1.017.944	177.905
G	435.473	53.934	228.016	-	-	-	717.423	398.988
D	6.079	39.180	710.546	-	-	-	755.805	907.204
Ukupno	7.755.799	257.183	949.244	332.921	-	-	9.295.147	7.408.867

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Struktura ispravki vrednosti i rezervisanja, utvrđenih u skladu sa internom metodologijom Banke, sa stanjem na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine.

<u>Kategorija</u>	<u>Ispravke vrednosti i rezervisanja komitentima</u>			<u>Ispravke vrednosti i rezervisanja bankama</u>			<u>Ukupno 2021.</u>	<u>Ukupno 2020.</u>
	<u>Nivo 1</u>	<u>Nivo 2</u>	<u>Nivo 3</u>	<u>Nivo 1</u>	<u>Nivo 2</u>	<u>Nivo 3</u>	<u>Plasma ni komite n-tima i bankama</u>	<u>Plasma ni komite n-tima i bankama</u>
A	27.119	558	4	759	-	-	28.440	20.240
B	17.707	1.159	-	366	-	-	19.232	35.775
V	13.063	6.675	-	-	-	-	19.738	5.121
G	1.979	6.507	103.953	-	-	-	112.439	95.970
D	98	84	360.896	-	-	-	361.078	338.889
Ukupno	59.966	14.983	464.853	1.125	-	-	540.927	495.995

(b)

	<u>Plasmani komitentima i bankama</u>			<u>U RSD hiljada</u>	
	<u>Nivo 1</u>	<u>Nivo 2</u>	<u>Nivo 3</u>	<u>Ukupno 2021.</u>	<u>Ukupno 2020.</u>
Potraživanja bez docnje	-	-	-	-	126.798
Potraživanja sa docnjom:					
- 1-30 dana	7.796	-	445	8.241	3.140
- 31-60 dana	-	125.462	10.752	136.214	11.950
- 61-90 dana	-	149	-	149	-
- preko 90 dana	-	-	17.341	17.341	-
Ukupno	7.796	125.611	28.538	161.945	141.888

Struktura rizične bilansne aktive i vanbilansnih stavki, kao i ispravki vrednosti i rezervisanja, utvrđenih u skladu sa internom metodologijom Banke na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine prikazana je u sledećim tabelama.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Na dan 31. decembra 2021. godine:

	Pojedinačna procena		Grupna procena		U RSD hiljada Ukupno 2021.	
	Bilansna aktiva	Ispravka vrednosti	Bilansna aktiva	Ispravka vrednosti	Bilansna aktiva	Ispravka vrednosti
	Fizička lica	62.132	(38.462)	537.241	(22.785)	599.373
Banke i druga pravna lica	854.077	(407.651)	5.883.113	(72.024)	6.737.190	(479.675)
Preduzetnici			19	(5)	19	(5)
	916.209	(446.113)	6.429.373	(94.814)	7.336.582	(540.927)

	Pojedinačna procena		Grupna procena		Ukupno 2019.	
	Vanbilansne stavke	Rezervi- sanje	Vanbilansne stavke	Rezervi- sanje	Vanbilansne stavke	Rezervi- sanje
	Fizička lica	-	-	3.933	(541)	3.933
Banke i druga pravna lica	-	-	1.948.753	(2.131)	1.948.753	(2.131)
Preduzetnici	-	-	-	-	-	-
	-	-	1.952.686	(2.672)	1.952.686	(2.672)
Ukupno	916.209	(446.113)	8.382.059	(97.486)	9.289.268	(543.599)

Na dan 31. decembra 2020. godine:

	Pojedinačna procena		Grupna procena		U RSD hiljada Ukupno 2020.	
	Bilansna aktiva	Ispravka vrednosti	Bilansna aktiva	Ispravka vrednosti	Bilansna aktiva	Ispravka vrednosti
	Fizička lica	67.166	(40.256)	322.354	(26.929)	389.521
Banke i druga pravna lica	1.031.238	(371.713)	4.145.465	(57.090)	5.176.703	(428.803)
Preduzetnici			7	(4)	7	(4)
	1.098.405	(411.970)	4.467.827	(84.023)	5.566.231	(95.993)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Na dan 31. decembra 2020. godine:

	Pojedinačna procena		Grupna procena		Ukupno 2020.	
	Vanbilansne stavke	Rezervisanje	Vanbilansne stavke	Rezervisanje	Vanbilansne stavke	Rezervisanje
Fizička lica	-	-	4.214	(1.189)	4.214	(1.189)
Banke i druga pravna lica	-	-	1.006.338	(2.196)	1.006.338	(2.196)
Preduzetnici	-	-	1.051	-	1.051	-
	-	-	1.011.604	(3.385)	1.011.604	(3.385)
Ukupno	1.098.405	(411.970)	5.479.430	(87.408)	6.577.835	(499.378)

Ispravka vrednosti na grupnom i pojedinačnom nivou se obračunava u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki, MSFI 9 "Finansijski instrumenti" i metodologijom Banke za obračun ispravke vrednosti i na osnovu interne procedure za obračun ispravke vrednosti.

Postupak procene obezvređenja se vrši na grupnom i pojedinačnom nivou, Procena na grupnom nivou vrši se za plasmane u Nivou 1 i 2, dok se procena na pojedinačnom nivou vrši kada postoje objektivni dokazi o postojanju obezvređenja plasmana, odnosno za plasmane u Nivou 3.

Iznos obezvređenja se pojedinačno procenjuje kao razlika između knjigovodstvene vrednosti i sadašnje vrednosti očekivanih budućih novčanih tokova, utvrđene diskontovanjem očekivanih priliva po plasmanu, primenom poslednje ugovorene efektivne kamatne stope predmetnog plasmana, osim za plasmane fizičkim licima za koje se obezvređenje utvrđuje na bazi iskustva.

Obračun ispravke vrednosti na pojedinačnoj osnovi obuhvata sva materijalno značajna potraživanja u docnji većoj od 90 dana, kao i potraživanja od klijenata za koje je konstatovano obezvređenje: pogoršano finansijsko stanje klijenta u znatnom stepenu kašnjenja, kršenje ugovorenih odredbi, bitno promenjeni uslove otplate potraživanja ili izvesnost da će biti pokrenut stečajni postupak

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(b) Kvalitet portfolija (Nastavak)

Obezvredjenje za materijalno manje značajne plasmane se procenjuje grupno za svaku grupu posebno (grupe: pravna lica krediti, pravna lica vanbilansne pozicije, stanovništvo krediti, stanovništvo kartice i prekoračenja, državne institucije i finansijske institucije), imajući u vidu njihove slične karakteristike u pogledu kreditnog rizika na osnovu statističke analize istorijskih obrazaca novčanih tokova tog dela portfolija, Elementi grupnog obračuna su: PD (verovatnoća nastanka statusa neizmirenih obaveza - klasifikacija na osnovu kreditne sposobnosti korigovana za docnju u izmirivanju obaveza na dan procene i za forward looking informacije), LGD, diskontni faktor, obezbeđenje i obračun izloženosti (EAD).

Iznos obezvređenja bilansne aktive se utvrđuje kao razlika između knjigovodstvene vrednosti potraživanja i sadašnje vrednosti očekivanih budućih tokova po tom potraživanju, Obezvređenje plasmana koje umanjuje vrednost plasmana evidentira se na računu ispravke vrednosti u okviru bilansa stanja, dok se obezvređenje finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat evidentira u okviru rezervi (kapitala) i priznaje se kao rashod u okviru bilansa uspeha.

Reprogramirani i restrukturirani krediti

U cilju zaštite od rizika neizvršavanja obaveza u poslovanju sa dužnicima, Banka preduzima sledeće mere za regulisanje potraživanja: reprogramiranje, restrukturiranje, preuzimanje nepokretnosti u cilju naplate potraživanja, pokretanje sudskog spora i ostale mere, Dužnicima sa određenim problemima u poslovanju Banka odobrava reprogramiranje i restrukturiranje potraživanja shodno uslovima iz Odluke o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki.

Na dan 31. decembra 2021. godine Banka je imala 13 restrukturiranih kredita pravnih lica (privreda), kao i 30 restrukturiranih kredita fizičkih lica.

Na dan 31. decembra 2020. godine Banka je imala 3 reprogramirana i 12 restrukturiranih kredita pravnih lica (privreda), kao i 2 reprogramirana i 40 restrukturiranih kredita fizičkih lica.

<u>31.12.2021.</u>	<u>Reprogramirani</u>		<u>U RSD hiljada</u> <u>Restrukturirani</u>	
	<u>Bruto</u>	<u>Neto</u>	<u>Bruto</u>	<u>Neto</u>
Privreda			401.677	250.944
Stanovništvo			13.485	6.225
Ukupno			415.162	257.169

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(b) Kvalitet portfolija (Nastavak)

Reprogramirani i restrukturirani krediti (Nastavak)

31.12.2020.	Reprogramirani		U RSD hiljada Restrukturirani	
	Bruto	Neto	Bruto	Neto
Privreda	102.995	31.439	403.712	260.042
Stanovništvo	176	172	17.959	8.332
Ukupno	103.171	31.611	421.671	268.374

Sredstva obezbeđenja i ostala sredstva zaštite od kreditnog rizika

Iznos i tip zahtevanog sredstva obezbeđenja zavisi od procenjenog kreditnog rizika svakog komitenta. Uslovi obezbeđenja koji prate svaki plasman su opredeljeni analizom boniteta klijenta, vrstom izloženosti kreditnom riziku, ročnošću plasmana, kao i samim iznosom.

Banka svojom internom metodologijom utvrđuje vrste kolaterala i parametre njihovog vrednovanja. Osnovni tipovi kolaterala su sledeći:

- za komercijalne kredite - zaloga na nekretninama, zalihama i potraživanjima, i
- za plasmane stanovništvu - menice, solidarno jemstvo, administrativne zabrane i ovlašćenja za zaduženje računa.

Rukovodstvo Banke prati kretanje tržišne vrednosti kolaterala, zahteva dopunske kolaterale u skladu sa odnosnim ugovorima i kontroliše tržišnu vrednost kolaterala dobijenu tokom sagledavanja adekvatnosti ispravke vrednosti.

Fer vrednost sredstava obezbeđenja u vidu hipoteka na dan 31. decembar 2021. godine iznosi RSD 11,876,704 hiljada (31. decembar 2020. godine: RSD 4,221,052 hiljada), u vidu zaloge nad zalihama i potraživanjima iznosi RSD 2,616,166 hiljade (31. decembar 2020. godine: RSD 734,636 hiljade), dok fer vrednost ostalih sredstava obezbeđenja iznosi RSD 390,484 hiljada (31. decembar 2020. godine: RSD 103,653 hiljada).

Banka tokom 2021 godine odobravalala stambene kredite stanovništvu, Fer vrednost sredstava obezbeđenja u vidu hipoteka iznosi 483,261 hiljade.

(c) Potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza

Posebnu pažnju Banka poklanja nadzoru potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (*default*), praćenjem ukupnog stanja i trenda iznosa ovih potraživanja. Kod pravnih lica krediti dobijaju status neizmirenja obaveza kada dobiju status NPL. Kod fizičkih lica krediti dobijaju status neizmirenja obaveza u slučaju kašnjenja dužeg od 90 dana.

Potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (*default*) prate se na nivou Banke i po kriterijumu proizvoda (kod fizičkih lica) i sektora pripadnosti klijenta i ročnoj strukturi (kod preduzeća i preduzetnika).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(c) Potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (Nastavak)

U skladu sa propisima, potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (*default*) kod preduzeća i preduzetnika prate se na nivou klijenta, a kod fizičkih lica na nivou pojedinačnog potraživanja.

	Bruto izloženosti	U RSD hiljada Potraživanja sa statusom neizvršenja obaveza
Sektor privrednih društava	6.811.109	979.154
Sektor stanovništva	599.373	80.772
Sektor preduzetnika	-	-
Sektor finansija i osiguranja	<u>336.950</u>	<u>-</u>
Ukupno na dan 31. decembra 2021. godine	<u>7.747.432</u>	<u>1.059.926</u>
Ukupno na dan 31. decembra 2020. godine	<u>7.408.867</u>	<u>1.023.273</u>

33.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nesposobnosti Banke da ispunjava svoje dospele obaveze, i to zbog:

- povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava), ili
- otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

Osnovni cilj upravljanja rizikom likvidnosti je održavanje nivoa likvidnih sredstava, kako bi se uredno i na vreme izmirivale dospele obaveze po bilansnim i vanbilansnim poslovima na nivou Banke.

Upravljanje rizikom likvidnosti podrazumeva upravljanje svim pozicijama aktive i pasive Banke koje mogu uticati na nemogućnost Banke da ispunjava svoje dospele obaveze.

Da bi se smanjio ili ograničio ovaj rizik, rukovodstvo Banke nastoji da diversifikuje svoje izvore finansiranja, da upravlja aktivom razmatrajući njenu likvidnost, i da prati buduće novčane tokove i dnevnu likvidnost Banke, To uključuje procenu očekivanih novčanih tokova i postojanje visoko rangiranih sredstava obezbeđenja koja mogu biti korišćena za osiguranje dodatnih finansijskih sredstava, ukoliko se to zahteva.

Banka je uspostavila jedinstven proces upravljanja rizikom likvidnosti kojim se identifikuje i procenjuje uticaj aktivnosti Banke na njenu izloženost riziku likvidnosti, odnosno, identifikuje i procenjuje njihov uticaj na rezultat i kapital Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**33.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)**

Upravljanje rizikom likvidnosti Banke podrazumeva integrisan proces koji obuhvata:

1. Identifikovanje rizika likvidnosti;
2. Merenje, odnosno procenu rizika likvidnosti;
3. Ublažavanje rizika likvidnosti;
4. Praćenje i kontrolu rizika likvidnosti; i
5. Izveštavanje o riziku likvidnosti.

Identifikaciju uzroka/ranih signala upozorenja krize likvidnosti sprovodi Sektor sredstava i likvidnosti u saradnji sa Sektorom upravljanja rizicima i Sektorom finansija i plana, na osnovu informacija koje dostavljaju organizacioni delovi za rad sa privredom i stanovništvom, kao i nosioci sistema upravljanja rizikom likvidnosti (Upravni odbor i/ili Izvršni odbor) i članovi Odbora za upravljanje aktivom i pasivom (u daljem tekstu "ALCO odbor").

Merenje, odnosno procenu rizika likvidnosti predstavljaju kvantitativna i/ili kvalitativna procena identifikovanog rizika likvidnosti i ista je u nadležnosti Sektora upravljanja rizicima. Merenje, odnosno procena rizika likvidnosti obuhvata primenu GAP analize, racio analize i stres testa.

Ublažavanje rizika likvidnosti predstavlja utvrđivanje mera i pravila za ublažavanje rizika putem uspostavljanja sistema limita, odnosno održavanje rizika na prihvatljivom nivou za rizični profil Banke. Prihvatljiv nivo izloženosti Banke riziku likvidnosti zavisi od: strukture aktive i njene mogućnosti da se konvertuje u likvidna sredstva, koncentracije izvora sredstava, kao i valutne strukture sredstava i izvora sredstava, na osnovu kojih se omogućava limitiranje negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke, odnosno obezbeđuje dovoljan nivo likvidnih sredstava za ispunjavanje dospelih obaveza i finansiranje povećanja aktive.

Ublažavanje rizika likvidnosti obuhvata definisanje:

1. Limita izloženosti riziku likvidnosti (osnovnih i dodatnih limita); i
2. Mera zaštite od rizika likvidnosti.

Praćenjem rizika likvidnosti definiše se proces analize stanja, promena i trendova izloženosti riziku likvidnosti, Sektor upravljanja rizicima upravlja rizikom likvidnosti koristeći definisane interne limite u okviru regulatornih limita i propisane mere zaštite od kritičnog niskog nivoa likvidnosti, odnosno prati usklađenost sa definisanim limitima.

Sektor sredstava i likvidnosti u saradnji sa drugim organizacionim delovima, sprovodi mere za smanjenje/ublažavanje rizika likvidnosti i o rezultatima sprovedenih mera obaveštava Sektor upravljanja rizicima i ALCO odbor. ALCO odbor donosi odluku o tome da li će se i u kojoj meri sprovoditi predložene mere, odnosno da li je izloženost riziku likvidnosti prihvatljiva, imajući u vidu uticaj na indikatore rizičnog profila Banke - apetit za likvidnost.

Način postupanja i rešavanja privremenih i dugoročnih kriza likvidnosti bliže je definisan Kriznim planom likvidnosti i opcijama oporavka, koje su bliže opisane kroz Plan oporavka Banke za 2020. godinu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**33.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)**

U cilju upravljanja kratkoročnom likvidnošću Banke, koriste se analize ročnosti priliva i odliva po osnovu različitih stavki aktive i pasive, Upravljanje srednjoročnom i dugoročnom likvidnošću se obavlja projekcijama strukture bilansa stanja na osnovu planiranih poslovnih aktivnosti Banke i Strategije Banke.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom je odgovoran za upravljanje rizikom likvidnosti, uspostavljanje kontrolnih mehanizama za praćenje izloženosti riziku likvidnosti, kao i donošenje relevantnih zaključaka za minimiziranje izloženosti riziku, donošenje predloga odluka za odlučivanje Izvršnog odbora Banke - naročito, pitanja politike likvidnosti i prikupljanja sredstava, kao i ostalih pitanja koje se odnose na upravljanje aktivom i pasivom Banke, a koja su od značaja za finansijsku stabilnost Banke.

Banka svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji joj obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze, kao i da njeni komitenti raspoložu svojim sredstvima u Banci u skladu sa ugovorenim rokovima.

Sektor sredstava i likvidnosti dnevno prati osnovne parametre likvidnosti nastojeći da uravnoteži prilive i odlive sredstava tako da se dnevni pokazatelj likvidnosti kreće u okviru limita propisanih od strane Narodne banke Srbije.

Osnov za kvalitetno upravljanje i obezbeđivanje potrebnog nivoa likvidnosti jeste usklađenost ročnosti plasmana sa njihovim izvorima, Odlučivanje o ročnosti plasmana zasniva se na podacima o ročnosti depozita, a posebno na informacijama o kretanju depozita značajnih deponenata, kao i njihovih potreba na kratki rok, Prilikom odlučivanja Banka naročito vodi računa o potrebi da se sredstva iz kratkoročnih izvora ne koriste za dugoročne plasmane.

Nivo likvidnosti Banke iskazuje se pokazateljem njene likvidnosti, užim pokazateljem likvidnosti Banke, kao i pokazateljem pokrića likvidnom aktivom (LCR).

Pokazatelj likvidnosti predstavlja odnos zbira likvidnih potraživanja Banke prvog i drugog reda (gotovina, sredstva na računima kod drugih banaka, depoziti kod Narodne banke Srbije, čekovi i druga novčana potraživanja u postupku realizacije, neopozive kreditne linije odobrene Banci, akcije i dužničke hartije od vrednosti kotirane na berzi i ostala potraživanja Banke koja dospevaju u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti), s jedne strane, i zbira obaveza Banke po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, s druge strane.

Uži pokazatelj likvidnosti Banke predstavlja odnos likvidnih potraživanja Banke prvog reda, s jedne strane, i zbira obaveza Banke po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza Banke sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, s druge strane.

Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom predstavlja odnos zaštitnog sloja likvidnosti Banke i neto odliva njenih likvidnih sredstava do kojih bi došlo tokom narednih 30 dana od dana računanja ovog pokazatelja u pretpostavljenim uslovima stresa. zbirno u svim valutama. održava se na nivou koji nije niži od 100%.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.3. Rizik likvidnosti (Nastavak)

Pokazatelj likvidnosti tokom 2021. i 2020. godine je bio sledeći:

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Prosek tokom perioda	3.29	4.68
Najviši	3.80	6.64
Najniži	2.74	2.97
Na dan 31. decembra	3.80	5.08

Na dan 31. decembra 2021. godine, **uži pokazatelj likvidnosti** je iznosio 3.80 dok je **LCR pokazatelj** iznosio 212.02% i iznad je propisane granične vrednosti.

Tokom 2021. i 2020. godine, Banka je održavala likvidnost iznad nivoa minimalno dozvoljenih limita od strane Narodne banke Srbije.

Izvori finansiranja se kontinuirano prate kako bi se održala diverzifikacija izvora finansiranja po valuti, geografskom poreklu, davaocu izvora, proizvodima i dospećima.

Sledeća tabela prikazuje finansijske obaveze Banke na osnovu *očekivanih tokova gotovine* baziranih na istorijskom iskustvu Banke o zadržavanju depozita (učešće transakcionih depozita koji se zadržavaju je 70%, dok je učešće oročenih depozita koji se ponovo oročavaju - 80%). Pregled uključuje i *kamatu i glavnice tokova gotovine*.

	Do 1 mesec a	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	U RSD hiljada Ukupno
31.12.2021.						
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	7.866	154.810	-	-	-	162.676
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	5.548.042	508.424	2.526.311	1.529.701	31.468	10.143.946
Subordinirane obaveze	-	-	-	108.615	-	108.615
Ostale obaveze	160.328	-	-	-	-	160.328
Ukupno	<u>5.716.236</u>	<u>663.234</u>	<u>2.526.311</u>	<u>1.638.316</u>	<u>31.468</u>	<u>10.575.565</u>
31.12.2020.						
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	159.998					159.998
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	5.013.832	338.348	1.352.626	977.829		7.682.635
Subordinirane obaveze	1.935	-	-	102.461	-	104.396
Ostale obaveze	-	-	11.471	264.344	-	275.815
Ukupno	<u>5.175.765</u>	<u>636.971</u>	<u>1.364.097</u>	<u>1.344.634</u>	<u>-</u>	<u>8.222.844</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

Banka ima odobrene kratkoročne limite od domaćih banaka koje posluju na bankarskom tržištu Republike Srbije u iznosu od EUR 3.000.000.

Ročnost nepovučenih kredita i limita i primljenih garancija prema preostalim ugovorenim rokovima dospeća na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine prikazana je kako sledi:

	U RSD hiljada		
	Do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Ukupno
<u>31.12.2021.</u>			
Garancije	1.145.804	682.332	1.828.136
Preuzete obaveze po nepovučenim kreditima i limitima	244.574	910.726	1.155.300
Ukupno	<u>1.390.378</u>	<u>1.593.058</u>	<u>2.983.436</u>
<u>31.12.2020.</u>			
Garancije	783.009	103.571	886.580
Preuzete obaveze po nepovučenim kreditima i limitima	361.407	-	361.407
Ukupno	<u>1.144.416</u>	<u>103.571</u>	<u>1.247.987</u>

Banka očekuje da neće sve preuzete neopozive obaveze biti povučene pre njihovog isteka roka dospeća.

Tabela u nastavku predstavlja analizu rokova dospeća sredstava i obaveza Banke na osnovu očekivanih rokova plaćanja. Očekivani tokovi gotovine za pozicije aktive odgovaraju ugovorenim tokovima gotovine.

API BANK a.d. BEOGRAD

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021.
33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)
33.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
AKTIVA						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	2.346.917	-	-	-	-	2.346.917
Založena finansijska sredstva	-	-	-	-	-	-
Hartije od vrednosti	-	-	-	1,288,614	357,627	1,646,241
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	166,900	-	5,879	1,001,383	89	1,174,251
Kredit i potraživanja od komitenata	17,929	207,105	602,153	3,879,334	1,745,494	6,452,015
Nematerijalna imovina	-	-	-	39,327	-	39,327
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	177,851	-	177,851
Investicione nekretnine	-	-	82.602	-	-	82.602
Odložena poreska sredstva	-	-	-	8.787	-	8.787
Stalna sredstva namenjena prodaji	-	-	320.411	-	-	320.411
Ostala sredstva	94.805	-	-	-	-	94.805
Ukupno aktiva	2.626.551	207.105	1.011.045	6.395.296	2.103.210	12.343.207
PASIVA						
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	152.857	-	-	9.819	162.676
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	175.631	553.213	2.482.114	1.539.662	5.393.326	10.143.946
Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	-	-	-	-	-
Subordinirane obaveze	-	-	-	108.615	-	108.615
Rezervisanja	-	-	26.005	-	-	26.005
Tekuce poreske obaveze	61	-	-	-	-	61
Odložene poreske obaveze	1.022	-	-	-	-	1.022
Ostale obaveze	160.328	-	-	-	-	160.328
Ukupno obaveze	161.463	602	26.005	108.615	-	10.602.653
Kapital	-	-	-	-	1.740.554	1.740.554
Ukupno pasiva	161.463	602	26.005	108.615	1.740.554	12.343.207
Ročna neusklađenost na dan:						
- 31. decembra 2020. godine	(2.465.088)	(206.503)	(985.040)	(6.286.681)	(2.103.210)	
- 31. decembra 2020. godine	(93.271)	(488)		3.445.429	(1.343.841)	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**33.3. Kamatni rizik**

Kamatni rizik definiše se kao rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled promena kamatnih stopa.

Predmet upravljanja rizikom kamatne stope predstavljaju sve pozicije iz bankarske knjige koje mogu prouzrokovati negativan efekat na rezultat i kapital Banke usled promene kamatne stope.

Banka kamatni rizik kontroliše praćenjem odnosa kamatonosne aktive, odnosno pasive i učešća iste u ukupnoj aktivi, odnosno pasivi, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom prati rizik od promena kamatnih stopa po kamatonosnim pozicijama aktive, pasive i vanbilansnih stavki, raspone kamatnih stopa i uticaj promene kamatnih stopa na prihode, odnosno na rashode i kapital Banke.

Ugovaranjem promenljivih kamatnih stopa, Banka u velikoj meri utiče na smanjenje rizika od promena kamatnih stopa. U praksi, izloženost Banke kamatnom riziku je ograničena, s obzirom na mogućnost usklađivanja kamata kod kredita i depozita, uz pismenu saglasnost klijenata (fizičkih lica) za izmenu obaveznih elemenata ugovora.

Banka je uspostavila jedinstven proces upravljanja kamatnim rizikom kojim se identifikuje i procenjuje uticaj aktivnosti Banke na njenu izloženost riziku kamatne stope, odnosno, identifikuje i procenjuje njihov uticaj na rezultat i kapital Banke.

Upravljanje kamatnim rizikom Banke podrazumeva integrisan proces koji obuhvata:

1. Identifikovanje kamatnog rizika;
2. Merenje, odnosno procenu kamatnog rizika;
3. Ublažavanje kamatnog rizika;
4. Praćenje i kontrolu kamatnog rizika; i
5. Izveštavanje o kamatnom riziku.

Banka na sveobuhvatan način blagovremeno identifikuje značajne izvore kamatnog rizika, što podrazumeva utvrđivanje tekuće izloženosti kamatnom riziku (kamatonosne pozicije aktive i pasive) i rizik opcije kao i izloženosti kamatnom riziku po osnovu novih poslovnih proizvoda i aktivnosti, na pozicijama koje se vode u bankarskoj knjizi.

Identifikaciju uzroka/faktora kamatnog rizika sprovodi Sektor sredstava i likvidnosti u saradnji sa Sektorom upravljanja rizicima i Sektorom finansija i plana.

Merenje kamatnog rizika Banke predstavlja kvantitativnu i kvalitativnu procenu izloženosti kamatnom riziku primenom GAP analize, racio analize, *Black-Scholes* modela (za rizik opcije) i stres testiranja, koji se sprovode minimalno na mesečnom nivou u redovnim uslovima poslovanja i u nadležnosti su Sektora upravljanja rizicima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.3. Kamatni rizik (Nastavak)

Sektor upravljanja rizicima analizira uticaj promene kamatne stope, odnosno kamatni repricing prema metodologiji za kamatno osetljive stavke aktive i pasive na mesečnom nivou i meri efekte standardnog kamatnog šoka od 200 bp na ekonomsku vrednost Banke u odnosu na bazelski limit od 20% regulatornog kapitala (*Tier 1 + Tier 2*), koji ujedno predstavlja i maksimalnu graničnu vrednost prihvatljivog rizika Banke.

Ublažavanje kamatnog rizika predstavlja utvrđivanje mera i pravila za ublažavanje kamatnog rizika, odnosno održavanje rizika na prihvatljivom nivou za rizični profil Banke.

Praćenjem kamatnog rizika definiše se proces stanja, promena i trendova izloženosti kamatnom riziku, Sektor upravljanja rizicima prati usklađenost sa definisanim limitima.

Banka je u 2021. godini nastavila sprovođenje aktivnosti kontrole i merenje rizika promene kamatnih stopa primenjujući standardni kamatni šok od 200 bp na pozicije bankarske knjige po svim važnijim valutama pojedinačno i za ostale valute ukupno, čiji rezultati su prikazani u sledećoj tabeli.

Sledeća tabela prikazuje izloženost Banke riziku od promene kamatnih stopa (*Repricing Gap* izveštaj) na dan **31. decembra 2021. godine** sa uporednim pregledom efekata za 2020. godinu.

**Promena ekonomske vrednosti knjige Banke -
 ukupno(zbirno)**

Vremenski period	Marginalni gap		Ponder	Uticaj na ekono msku vrednost	Ukupno	
	Ukupno u RSD	Ukupno u EUR			Ukupno u RSD	Ukupno u EUR
Do 1 m	2.769.453.726	23.553.362	0.08%	2.215.563	18.843	
1 - 3 m	(253.878.855)	(2.159.162)	0.32%	(812.412)	(6.909)	
3 - 6 m	(47.818.774)	(406.684)	0.72%	(344.295)	(2.928)	
6 - 12 m	(912.690.309)	(7.762.154)	1.43%	(13.051.471)	(110.999)	
1 - 2 g	318.114.330	2.705.466	2.77%	8.811.767	74.941	
2 - 3 g	(186.497.379)	(1.586.103)	4.49%	(8.373.732)	(71.216)	
3 - 4 g	250.339.246	2.129.059	6.14%	15.370.830	130.724	
4 - 5 g	489.447.542	4.162.602	7.71%	37.736.405	320.937	
5 - 7 g	277.052.703	2.356.249	10.15%	28.120.849	239.159	
7 - 10 g	-	-	13.26%	-	-	
10 - 15 g	-	-	17.84%	-	-	
Ukupno	2.703.522.229	22.992.634		69.673.503	592.552	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.3. Kamatni rizik (Nastavak)

Regulatorni kapital na dan 31. decembra 2021.godine:	1.743.334.000	14.826.525
Efekat uticaja standardnog šoka od +200bp	4.00%	4.00%

Rezultati stres testiranja na dan 31. decembra 2020. godine

Regulatorni kapital na dan 31. decembra 2020.godine	1.939.042.000	16.491.229
Efekat uticaja standardnog šoka od +200bp	2.94%	2.94%

Prilikom izračunavanja izloženosti Banke kamatnom riziku primenjen je standardni kamatni šok od 200 baznih poena (bp) na pozicije bankarske knjige po svim važnijim valutama pojedinačno (EUR i RSD) i za ostale valute ukupno (USD, CHF, GBP, RUB).

Kamatno osetljive pozicije bankarske knjige su raspoređene u vremenske zone na način koji je prikazan u tabelama koje slede, a ponderi koji su korišćeni se baziraju na procenjenom kamatnom skoku od 200 bp i procenjenom modifikovanom trajanju za svaku vremensku zonu koja je preuzeta iz Bazel dokumenta pod nazivom “Principles for the Management and Supervision of Interest Rate Risk”.

Banka pozicije sa fiksnom kamatnom stopom raspoređuje u vremenske zone prema preostalom roku do dospeća, a pozicije sa promenljivom kamatnom stopom raspoređuje u vremenske zone prema roku do sledeće promene kamatne stope (*repricing*).

Sektor upravljanja rizicima najmanje mesečno sprovodi stres testiranje materijalno značajnih rizika, uključujući efekte promene kamatnih stopa, u skladu sa prirodom i nivoom rizika kojima je Banka izložena, na prihode i ekonomsku vrednost Banke, odnosno uticaj na regulatorni kapital i adekvatnost kapitala, primenom kamatnog repricing-a, kao što je prikazano u sledećoj tabeli:

<u>Scenario</u>	U RSD hiljada	
	<u>Promena tržišnih kamatnih stopa</u>	<u>Kamatni rizik 2021.</u>
1	1%	34.837
2	2%	69.674
3	-1%	(34.837)
4	-2%	(69.674)

<u>Scenario</u>	U RSD hiljada	
	<u>Promena tržišnih kamatnih stopa</u>	<u>Kamatni rizik 2020.</u>
1	1%	48.630
2	2%	97.261
3	-1%	(48.630)
4	-2%	(97.261)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**33.3. Kamatni rizik (Nastavak)**

Prema rezultatima stres testiranja promene ekonomske vrednosti u bankarskoj knjizi za 200 bp, odnosno za standardni šok koji je definisao Bazelski komitet, na kraju godine bi bilo sledeće:

1. Prema uticaju standardnog šoka na ekonomsku vrednosti pojedinačno po važnijim valutama (materijalno značajnim), imali bi pozitivan efekat od 0.89% za marginalni gap u valuti EUR i pozitivan efekat od 2.40% za marginalni gap u valuti RSD, negativan efekat od -0,01% za valutu USD i negativan efekat od -0,16% za ostale nematerijalne valute (u odnosu na regulatorni kapital)
2. Prema uticaju standardnog šoka na ekonomsku vrednost ukupno, imali bi pozitivan efekat od 4.00% za marginalni gap u odnosu na regulatorni kapital.

U oba slučaja stress testiranja (1 i 2), efekat standardnog šoka (rast kamatnih stopa od 2% (200 bp) na ekonomsku vrednost (ukupan regulatorni kapital Banke) u bankarskoj knjizi je ispod bazelskog limita od 20%, kao i za celokupni period u toku godine.

33.4. Tržišni rizici

Tržišni rizici su mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki Banke koje nastaju usled kretanja cena na tržištu.

Tržišni rizici obuhvataju: devizni rizik, cenovni rizik (po osnovu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti) i robni rizik.

Banka nije izložena riziku promene cena instrumenata kapitala i cena robe. Osim koncentracije tržišnog rizika stranih valuta. Banka nema značajnu koncentraciju tržišnog rizika kod ostalih pozicija.

33.4.1. Devizni rizik

Devizni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene deviznog kursa, a Banka mu je izložena po osnovu pozicija koje se vode u bankarskoj knjizi i u knjizi trgovanja.

ALCO odbor je odobrio limite za pozicije u svakoj materijalno značajnoj valuti u poslovanju Banke. Pozicije se prate svakodnevno kako bi se osiguralo da vrednosti datih pozicija ostanu u visini utvrđenih limita.

U skladu sa regulatornim zahtevima Narodne banke Srbije. Banka kontinuirano održava svoju deviznu poziciju - pokazatelj njenog deviznog rizika u granicama zakonski propisanog maksimuma u odnosu na kapital. Pokazatelj deviznog rizika je odnos između ukupne neto otvorene devizne pozicije (uključujući i apsolutnu vrednost neto otvorene pozicije u zlatu) i kapitala Banke, koji se obračunavaju u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala Banke.

Banka odnos između aktive i pasive održava tako da njena ukupna neto otvorena devizna pozicija (uključujući i apsolutnu vrednost otvorene pozicije u zlatu) na kraju svakog radnog dana ne bude veća od 20% kapitala.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**33.4. Tržišni rizici (Nastavak)****33.4.1. Devizni rizik (Nastavak)**

Tokom 2021. godine Banka je strogo vodila računa o usklađenosti pokazatelja deviznog rizika, gde je ovaj pokazatelj bio na nivou koji je ispod propisane vrednosti za celokupni period u toku godine.

Cilj upravljanja deviznim rizikom je obezbeđenje sigurnog poslovanja Banke, kroz minimiziranje negativnih efekata promene deviznog kursa na finansijski rezultat i kapital Banke, za pozicije koje se vode u bankarskoj knjizi i knjizi trgovanja.

Banka je uspostavila jedinstven proces upravljanja deviznim rizikom kojim se identifikuje i procenjuje uticaj aktivnosti Banke na njenu izloženost deviznom riziku, odnosno, identifikuje i procenjuje njihov uticaj na rezultat i kapital Banke.

Upravljanje deviznim rizikom Banke podrazumeva integrisan proces koji obuhvata:

1. Identifikovanje deviznog rizika;
2. Merenje, odnosno procenu deviznog rizika;
3. Ublažavanje deviznog rizika;
4. Praćenje i kontrolu deviznog rizika; i
5. Izveštavanje o deviznom riziku.

Identifikacijom deviznog rizika Banka na sveobuhvatan način blagovremeno identifikuje uzroke/faktore koji dovode do nastanka deviznog rizika, što podrazumeva utvrđivanje tekuće izloženosti kao i izloženosti deviznom riziku po osnovu novih poslovnih proizvoda i aktivnosti, Ova aktivnost je u nadležnosti Sektora upravljanja rizicima, u saradnji sa Sektorom finansija i plana i Sektorom sredstava i likvidnosti.

Merenje deviznog rizika predstavlja kvantitativnu i kvalitativnu procenu izloženosti Banke deviznom riziku primenom GAP analize (valutna struktura), racio analize, VaR metodologije, *Black-Scholes* modela (delta-ponderisana pozicija) i stres testiranja. Sektor upravljanja rizicima na dnevnom nivou primenjuje tehnike merenja pokazatelja deviznog rizika i OCP izloženosti, a stres testiranja sprovodi kvartalno,

Sektor upravljanja rizicima sprovodi stres testove osetljivosti pozicija Banke na promene deviznih kurseva najmanje jednom kvartalno i o rezultatima testiranja informiše Izvršni odbor Banke, ALCO odbor, Odbor za reviziju, Upravni odbor Banke i akcionara Banke "AZRS INVEST" d.o.o. Beograd.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.4. Tržišni rizici (Nastavak)

33.4.1. Devizni rizik (Nastavak)

Sledeće tabele ukazuju na valute u kojima Banka ima značajne izloženosti svojih monetarnih sredstava i obaveza kojima se ne trguje na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine.

Analiza obračunava rezultat razumno mogućih kretanja kurseva valuta u odnosu na RSD uz konstantno održavanje ostalih varijabli. Negativni iznosi u tabeli predstavljaju potencijalno smanjenje rezultata poslovanja ili kapitala, dok pozitivni iznosi predstavljaju potencijalna povećanja.

<u>Valuta</u>	<u>Promene u deviznom kursu (%)</u>	<u>U RSD hiljada Efekat na rezultat poslovanja pre oporezivanja</u>
	<u>2021.</u>	<u>2021.</u>
EUR	-20%	(3.049)
CHF	-20%	(34)
USD	-20%	-(0,58)

<u>Valuta</u>	<u>Promene u deviznom kursu (%)</u>	<u>U RSD hiljada Efekat na rezultat poslovanja pre oporezivanja</u>
	<u>2020.</u>	<u>2020.</u>
EUR	-20%	(502)
CHF	-20%	(93)
USD	-20%	(62)

API BANK a.d. BEOGRAD

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021.
33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**33.4 Tržišni rizici (Nastavak)****33.4.2. Devizni rizik (Nastavak)**

PASIVA							Ukupno	Podbilans	Ukupno
	EUR	USD	CHF	SEK	RUB	Ostale valute	neosetljiv na promenu deviznog kursa		
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	159.153						159.153	3.523	162.676
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	7.460.301	544.996	9.908	789.979	56.725	229	8.862.138	1.281.808	10.143.946
Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika							-		-
Subordinirane obaveze					108.615		108.615		108.615
Rezervisanja							-	26.005	26.005
Tekuće poreske obaveze							-	61	61
Odložene poreske obaveze							-	1.022	1.022
Ostale obaveze	27.819	2.792	49	103.965	16	360	135.001	25.327	160.328
Ukupno obaveze	7.647.273	547.788	9.957	893.944	165.356	589	9.264.907	1.337.746	10.602.653
Kapital	-	-	-	-	-	-	-	1.740.554	1.740.554
Ukupno pasiva	7.647.273	547.788	9.957	893.944	165.356	589	9.264.907	3.078.300	12.343.207
Vanbilansne pozicije - kupovina EUR za RSD, prodaja EUR za RUB	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neto devizna pozicija na dan -31. decembra 2021.	(75.379)	(399)	(1.744)	1.312.967	8.118	20.802	1.264.365		
-31. decembra 2020.	25.579	2.229	3.304	-	-	2.320	33.432		

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

3. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.5. Rizici izloženosti Banke (Rizik koncentracije)

Rizik koncentracije je rizik koji direktno ili indirektno proizlazi iz izloženosti Banke prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika, odnosno istoj ili sličnoj vrsti rizika.

Rizik koncentracije odnosi se na:

- velike izloženosti;
- grupe izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika, kao što su privredni sektori, geografska područja, vrste proizvoda i slično; i
- instrumente kreditne zaštite, uključujući i ročnu i valutnu neusklađenost između velikih izloženosti i instrumenata kreditne zaštite tih izloženosti.

Praćenje izloženosti Banke riziku izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica u nadležnosti je organizacionog dela odgovornog za odobravanje angažovanja po proizvodu. Praćenje izloženosti Banke ovom riziku obavezan je deo postupaka u fazi odobravanja angažovanja u smislu da organ - odbor koji odobrava angažovanja raspolaze podacima u vezi sa ukupnom visinom izloženosti Banke prema klijentu ili grupi povezanih lica i odnosom prema kapitalu Banke.

Banka kontrolu rizika koncentracije vrši uspostavljanjem odgovarajućih limita izloženosti koji joj omogućavaju diversifikaciju kreditnog portfolija. Pored regulatorno definisanih metoda merenja rizika koncentracije (prekoračenje limita). Banka koristi još dve često korišćene mere koncentracije: ratio koncentracije i *Herfindahl-Hirschman* indeks (HHI).

Ratio koncentracije - CR5 (mera koncentracije za 5 najvećih izloženosti za koje važi: niska koncentracija 0-50%; srednja koncentracija 50-80% i visoka koncentracija 80-100%) predstavlja zbir određenog broja najvećih procentualnih učešća izloženosti u regulatornom kapitalu, dok *Herfindahl-Hirschman* indeks predstavlja zbir kvadrata svih procentualnih učešća izloženosti u regulatornom kapitalu, Za obe mere važi sledeća relacija: što je kreditni portfolio više diversifikovan (manja koncentracija), to su vrednosti tih mera manje.

Ublažavanje rizika koncentracije Banka sprovodi aktivnim upravljanjem kreditnim portfoliom, kao i prilagođavanjem uspostavljenih limita.

U 2021. godini. Banka je vodila računa o usklađenosti pokazatelja rizika koncentracije i sprovođenjem odgovarajućih aktivnosti predviđenih relevantnim procedurama i odlukama o odobravanju kredita, obezbedila usklađenost svojih plasmana i ulaganja sa pokazateljima poslovanja propisanim od strane Narodne banke Srbije.

U skladu sa propisima i Politikama upravljanja rizicima Upravni odbor daje saglasnost za izlaganje Banke riziku izloženosti po pojedinim klijentima ili grupi povezanih lica i licima povezanim sa Bankom.

Dodatni nadzor pokazatelja izloženosti Banke vrši se u Sektoru upravljanja rizicima, o čemu se izveštavaju organi upravljanja Bankom. Postupci sprovođenja upravljanja ovim rizikom predmet su i kontrole unutrašnje revizije i funkcije kontrole usklađenosti poslovanja.

Sektor upravljanja rizicima je pokrenuo proces implementacije Metodologije načina utvrđivanja, revizije i ukidanja internih limita prema bankama i drugim finansijskim institucijama (rizik druge ugovorne strane).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.5. Rizici izloženosti Banke (Rizik koncentracije) (Nastavak)

Rizik druge ugovorne strane se prati kroz proces upravljanja kreditnim rizikom i tržišnim rizicima, Sektor upravljanja rizicima prati izloženosti finansijskim institucijama sa aspekta internih i regulatornih limita koncentracije rizika i o kretanju istih izveštava Sektor sredstava i likvidnosti i ALCO odbor.

Sektor upravljanja rizicima sačinjava kvartalne izveštaje o koncentraciji potraživanja u odnosu na pojedine dužnike, grupe povezanih dužnika, privredne grane, zemlje, odnosno geografska područja i druge parametre od značaja za upravljanje kreditnim rizikom o čemu redovno izveštava Izvršni odbor Banke u formi propisanih izveštaja.

33.6. Rizici ulaganja Banke

Rizici ulaganja Banke, obuhvataju rizike ulaganja u kapital drugih pravnih lica i u nekretnine, postrojenja i opremu (osnovna sredstva).

U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, prati se visina ulaganja Banke i visina regulatornog kapitala i obezbeđuje da ulaganje Banke u jedno lice koje ne posluje u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala Banke, te da ukupna ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke ne pređu 60% kapitala Banke.

Izloženost riziku ulaganja Banke u druga pravna lica i u osnovna sredstva, prati se na način da je organizacioni deo ili organ Banke nadležan za nabavku osnovnih sredstava i ulaganje u pravna lica upoznat sa trenutnim stanjem izloženosti i visinom kapitala radi blagovremenog postupanja u skladu sa propisanim limitima.

Dodatni nadzor pokazatelja izloženosti Banke vrši se u Sektoru upravljanja rizicima, o čemu se izveštavaju organi upravljanja Banke. Postupci sprovođenja upravljanja ovim rizikom predmet su i kontrole interne revizije i funkcije kontrole usklađenosti poslovanja.

U 2021. godini. Banka je vodila računa o usklađenosti pokazatelja rizika ulaganja i obezbedila usklađenost ulaganja sa pokazateljima propisanim od strane Narodne banke Srbije.

Banka na dan 31. decembra 2021. godine nije imala ulaganja u lica koja nisu u finansijskom sektoru, dok je pokazatelj ulaganja u osnovna sredstva iznosio 14.65% regulatornog kapitala Banke.

33.7. Rizik zemlje

Pod rizikom koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena podrazumevaju se negativni efekti koji bi mogli uticati na njen finansijski rezultat i kapital zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od takvog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica.

Rizik zemlje obuhvata sledeće rizike:

- **političko-ekonomski rizik**, pod kojim se podrazumeva verovatnoća ostvarivanja gubitka zbog nemogućnosti naplate potraživanja Banke usled ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa države porekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj državi; i

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.7 Rizik zemlje (Nastavak)

- **rizik transfera**, pod kojim se podrazumeva mogućnost ostvarenja gubitka zbog nemogućnosti naplate potraživanja iskazanih u valuti koja nije zvanična valuta države porekla dužnika, i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih država u određenoj valuti koja je utvrđena aktima državnih i drugih dužnika države porekla.

Za upravljanje rizikom zemlje kojem je Banka izložena, odgovoran je Sektor upravljanja rizicima.

Banka limite izloženosti riziku zemlje utvrđuje pojedinačno po državi porekla dužnika, a u slučaju utvrđene koncentracije izloženosti po geografskim regionima utvrđuje ih i na regionalnoj osnovi.

Prilikom određivanja nivoa ispravki vrednosti i rezervisanja po državama. Banka uzima u obzir i rizik zemlje.

Banka najvećim delom plasira sredstva komitentima iz Republike Srbije, dok je riziku zemlje izložena u delu sredstava koja se u određenim momentima drže na računima kod inostranih banaka.

Banka vodi politiku upravljanja rizikom zemlje na taj način što kontinuirano prati izloženost riziku zemlje u odnosu na usvojene limite, koji su određeni na osnovu rejtinga zemalja utvrđenog od kompetentnih institucija (OECD) uz redovno informisanje organa upravljanja o postojećim izloženostima.

Rizik zemlje Banka minimizira i politikom plasiranja sredstava u inostranstvo, prvenstveno kratkoročnim oročavanjem sredstava kod prvoklasnih inostranih banaka.

33.8. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propusta (nenamernih i namernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja, Ova definicija uključuje pravni rizik, a isključuje strateški i reputacioni rizik.

Operativni rizik uključuje i: pravni rizik, rizike po osnovu uvođenja novih proizvoda, aktivnosti, procesa i sistema, kao i rizik poveravanja aktivnosti trećim licima (eksternalizacija - *outsourcing*) i rizik informacionog sistema.

U okviru upravljanja operativnim rizikom uključen je i regulatorni (*compliance*) rizik, kao sastavni deo jedinstvene procedure Sektora upravljanja rizicima i Službe za kontrolu usklađenosti poslovanja i AML, prema njihovim nadležnostima, u smislu formiranja zajedničke Baze operativnih i regulatornih rizika, praćenja jedinstvenih limita apetita rizika, kao i upravljanja i izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju.

U procesu upravljanja operativnim rizikom učestvuju Upravni odbor, Izvršni odbor, Komisija za upravljanje operativnim rizikom, Odbor za reviziju i svi organizacioni delovi Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021.

33, UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.8 Operativni rizik (Nastavak)

Banka je uspostavila jedinstven proces upravljanja operativnim rizikom i regulatornim rizikom, kojim se identifikuje i procenjuje uticaj aktivnosti Banke na njenu izloženost navedenim rizicima, odnosno, identifikuje i procenjuje njihov uticaj na rezultat i kapital Banke.

Upravljanje operativnim rizikom i regulatornim rizikom Banke podrazumeva integrisan proces koji obuhvata:

1. Identifikovanje rizika;
2. Merenje, odnosno procenu rizika;
3. Ublažavanje rizika;
4. Praćenje i kontrolu rizika; i
5. Izveštavanje o riziku.

Identifikacijom operativnog i regulatornog rizika Banka na sveobuhvatan način blagovremeno identifikuje uzroke/faktore koji dovode do nastanka rizika, odnosno sprovodi klasifikaciju rizika za prikupljanje podataka o operativnim i regulatornim rizicima i gubicima (Baza OPR), što podrazumeva utvrđivanje tekuće izloženosti, kao i izloženosti riziku po osnovu uvođenja proizvoda/usluga u Banci i/ili poveravanja aktivnosti/usluge trećim licima (*outsourcing*).

Baza podataka o događajima po osnovu kojih je nastao ili je mogao nastati gubitak, u skladu sa propisanim limitom, kao posledica operativnog ili regulatornog rizika po kategorijama utvrđenim prema izvorima gubitaka i ostalim kriterijumima za opis i klasifikaciju događaja, popunjava se unosom podataka na osnovu identifikovanih rizika po vrstama poslova, od strane lica odgovornih za određene poslovne procese u Banci kroz prijavu istih Sektoru upravljanja rizicima na dalje postupanje.

Banka identifikuje operativni rizik retroaktivno (kroz unos u bazu podataka o događajima) i proaktivno kroz periodične samoprocene operativnog rizika.

Merenje, odnosno procena izloženosti operativnom riziku predstavlja kvantitativnu i/ili kvalitativnu procenu identifikovanog rizika od strane Sektora upravljanja rizicima, putem primene metodologije za samoprocenu rizika, analize uticaja na poslovanje i indikatora izloženosti primenom osnovnog indikatora - minimalno godišnje, kao i putem frekvencije kretanja ključnih indikatora rizika (KRI) i stres testiranjem na kvartalnom nivou.

Prilikom preuzimanja operativnog rizika Banka se rukovodi sledećim načelima:

- vrši se analiza ključnih indikatora rizika koji dovode do nastanka događaja operativnog rizika; i
- meri se tekuća izloženost operativnom riziku i procenjuje izloženost po osnovu uvođenja novih proizvoda i aktivnosti i ustupanja aktivnosti/usluga trećim licima radi sprovođenja mera u cilju minimiziranja događaja operativnog rizika.

Procesom ublažavanja operativnog rizika Banka utvrđuje mere za ublažavanje operativnog rizika. Mere za ublažavanje operativnog rizika podrazumevaju:

- definisanje limita izloženosti;
- definisanje ključnih indikatora za praćenje i kontrolu izloženosti; i
- primenu mehanizama za prenos rizika.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.8. Operativni rizik (Nastavak)

Banka ima definisanu i usvojenu Politiku kontinuiteta poslovanja Banke i revidiran Plan kontinuiteta poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja (BCP), koji uključuje Plan oporavka aktivnosti u slučaju katastrofa (DRP), a koji sa pripadajućim prilogima zajedno omogućavaju nesmetano i kontinuirano funkcionisanje svih značajnih sistema i procesa Banke, kao i ograničavanje gubitka u vanrednim situacijama, koji su bili adekvatno testirani u toku 2021. godine.

Proces praćenja i izveštavanja o efektima realizacije primenjenih mera i tehnika ublažavanja operativnog rizika sprovodi Sektor upravljanja rizicima kroz redovno izveštavanje Komisije za upravljanje operativnim rizikom i Izvršnog odbora, Služba za kontrolu usklađenosti poslovanja i AML, sprovodi identifikaciju, praćenje i izveštavanje o efektima realizacije primenjenih mera i tehnika ublažavanja regulatornog (*compliance*) rizika.

Sistem izveštavanja o operativnom riziku obuhvata pravovremeno izveštavanje o događajima operativnog rizika po vrstama događaja i linijama poslovanja, uzrocima i izvorima nastanka događaja, značajnosti događaja, trendu izloženosti, merama koje se planiraju ili su preduzete u cilju ublažavanja i ograničavanja posledica događaja i aktivnosti koje je Banka poverila trećim licima, kao i limita za nove proizvode.

Odluku o eksteralizaciji, odnosno promeni Pružaoca usluga i uvođenju novog proizvoda, te postupke za njenu izmenu, donosi Izvršni odbor Banke na predlog Komisije za upravljanje operativnim rizikom.

Merenje i upravljanje procesom eksteralizacije se zasniva na identifikovanju i proceni svih povezanih rizika sa aktivnostima ustupanja aktivnosti trećim licima (eksteralizacija), koji mogu imati uticaj na: kontinuitet poslovanja Banke; troškove, finansijski rezultat, likvidnost, solventnost i kapital Banke; rizični profil Banke i kvalitet pružanja usluga i reputaciju Banke, Na analogan način se postupa i u slučaju uvođenja novih proizvoda/usluga.

Tokom 2021. godine Sektor upravljanja rizicima je izveštavao Izvršni odbor Banke dostavljanjem periodičnih izveštaja o evidentiranim operativnim događajima koji mogu imati negativne efekte na kapital i adekvatnosti kapitala sa predlogom mera za njihovo otklanjanje/ublažavanje.

Na kvartalnom nivou Narodnoj banci Srbije su dostavljeni podaci o kapitalnom zahtevu za operativni rizik prema BIA pristupu sa podacima o indikatoru izloženosti koji ulazi u osnovicu za obračun. Takođe, na zahtev Narodne banke Srbije dostavljani su podaci i o bazi operativnih događaja/gubitaka i zapisnici sa sednice Komisije za upravljanje operativnim rizikom.

U toku 2021. godine u Bazi operativnih gubitaka evidentirani su prijavljeni događaji operativnog rizika.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.9 Rizik prevremene otplate

Rizik prevremene otplate je rizik da će Banka ostvariti finansijski gubitak ukoliko komitenti otplate svoje obaveze prema Banci ili zahtevaju otplatu pre ili nakon očekivanog roka.

Efekat na neto prihod od kamata, odnosno godišnji dobitak/(gubitak) pre oporezivanja i kapital, pod pretpostavkom da će 10% finansijskih instrumenata biti prevremeno oplaćeno početkom godine, uz konstantno održavanje ostalih varijabli, je sledeći:

<u>Valuta</u>	<u>Efekat na neto prihod od kamata 2021.</u>	<u>U RSD hiljada Efekat na neto prihod od kamata 2020.</u>
EUR	(1.292)	(9.176)
Ostale valute	(1.784)	(2.813)

34. RIZIK INFORMACIONIH SISTEMA

Rizik informacionog Sistema kao sastavni deo operativnog rizika je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke, postizanje poslovnih rezultata, poslovanje u skladu sa regulativama i reputaciju usled neadekvatnog upravljanja informacionim sistemom ili neke druge systemske slabosti koja negativno utiče na sistemsku funkcionalnost ili bezbednost i/ili ugrožava kontinuitet poslovanja.

Banka upravlja rizicima informacionog sistema kroz integralni proces upravljanja operativnim rizikom i kontinuitetom poslovanja Banke kojim se definiše identifikacija, procena, analiza i praćenje operativnog rizika i povezanih rizika - rizik informacionog sistema kao i mere za njihovo ublažavanje, prevenciju i kontrolu u skladu sa pravnim regulativama i internim aktima.

Procena rizika informacionog sistema se vrši najmanje jednom godišnje u sklopu sveobuhvatne samoprocene operativnih rizika u Banci na procesima koji sadrže informacionu komponentu i prema dinamici procene Analize uticaja na poslovanje, koja podrazumeva postupak u kome organizacione jedinice Banke u saradnji sa Sektorom upravljanja rizicima sagledavaju registar rizika informacionog sistema i navode u kojoj meri su izloženi pojedinim vrstama rizika informacionog sistema.

Procena rizika informacionog sistema daje mogućnost vlasnicima procesa da pravovremeno identifikuju i procene rizike, koji utiču na procese za koje su odgovorni, Nakon izvršene redovne procene rizika informacionog sistema Sektor upravljanja rizicima kreira izveštaj o proceni rizika informacionog sistema kao sastavnog dela samoprocene operativnih rizika u Banci, koji se dostavlja organima Banke na razmatranje i usvajanje

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

35. MERENJE FER VREDNOSTI

Fer vrednost koja se navodi u finansijskim izveštajima je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno ili obaveza izmirena, između obaveštenih, voljnih strana u nezavisnoj transakciji. Fer vrednost se računa koristeći tržišne informacije raspoložive na datum izveštavanja kao i individualne metode procene Banke.

Fer vrednost nekog finansijskog instrumenta prikazana po njegovoj nominalnoj vrednosti je približno jednaka njegovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovo uključuje gotovinu, kao i potraživanja i obaveze bez definisane dospelosti ili fiksne kamatne stope.

Za ostala potraživanja i obaveze budući očekivani tokovi gotovine se diskontuju do njihove sadašnje vrednosti koristeći tekuće kamatne stope. Imajući u vidu da su varijabilne kamatne stope ugovorene za većinu finansijske aktive i obaveza Banke, promene u tekućim kamatnim stopama vode do promena u ugovorenim kamatnim stopama.

Kotirajuće tržišne cene se koriste za hartije kojima se trguje. Fer vrednost ostalih hartija se računa kao neto sadašnja vrednost budućih očekivanih gotovinskih tokova.

Fer vrednost neopozivih kreditnih obaveza i potencijalnih obaveza su iste kao i njihove knjigovodstvene vrednosti.

Procena finansijskih instrumenata

Banka meri fer vrednost pomoću sledeće hijerarhije fer vrednosti koja odražava značaj inputa koji se koriste u izradi merenja:

- **Nivo 1:** Kotirane tržišne cene (nekorigovane) na aktivnim tržištima za identičan instrument.
- **Nivo 2:** Tehnike procene koje se temelje na uočljivim inputima koji ne predstavljaju kotirane cene iz nivoa 1. bilo direktno (tj. kao cene) ili indirektno (tj. izvedeni iz cena). Ova kategorija uključuje instrumente koji su vrednovani korišćenjem: kotirane tržišne cene na aktivnim tržištima za slične instrumente; navedene cene za iste ili slične instrumente na tržištima koja se smatraju manje aktivnim; ili druge tehnike procene u kojima su svi značajni inputi direktno ili indirektno uočljivi iz tržišnih podataka.
- **Nivo 3:** Tehnike procene koje koriste značajne neuočljive inpute. Ova kategorija uključuje sve instrumente, gde tehnika vrednovanja uključuje inpute nebazirane na uočljivim podacima i neuočljivi inputi imaju značajan uticaj na vrednovanje instrumenta. Ova kategorija uključuje i instrumente koji se vrednuju na bazi kotiranih cena sličnih instrumenata gde su značajna neuočljiva podešavanja ili pretpostavke potrebni da bi se odražavala razlika između instrumenata.

Fer vrednosti finansijske imovine i finansijskih obaveza kojima se trguje na aktivnim tržištima temelji se na kotiranim tržišnim cenama ili cenama kotiranim od strane dilera. Za sve ostale finansijske instrumente Banka određuje fer vrednosti pomoću tehnika procene.

Tehnike procene uključuju neto sadašnju vrednost i modele diskontovanog gotovinskog toka, upoređivanje sa sličnim instrumentima za koje postoji uočljiva tržišna cena i druge modele procene. Pretpostavke i inputi korišćeni u tehnikama procene uključuju oslobođenje rizika i benčmark kamatne stope, kreditne marže i druge premije koje se koriste u proceni diskontne stope, cene obveznica i vlasničkih hartija, devizne kurseve, kapital i kapitalom indeksirane cene i očekivane oscilacije cena i korelacije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021.

35. MERENJE FER VREDNOSTI

(Nastavak)

Procena finansijskih instrumenata (Nastavak)

Cilj tehnika procene je odrediti fer vrednost koja odražava cenu finansijskog instrumenta na dan izveštavanja koja bi bila definisana od strane učesnika na tržištu u slobodnim i nezavisnim transakcijama.

Banka koristi široko prihvaćene modele procene za određivanje fer vrednosti uobičajenihi jednostavnijih finansijskih instrumenata kao kamatne stope i valutne svopove koji koriste samo uočljive tržišne podatke i zahtevaju malo prosuđivanja i procene od strane rukovodstva. Kotirane cene i inputi za modele su obično (relativno) dostupni na tržištu za kotirane dužničke i vlasničke hartije od vrednosti, derivate kojima se trguje i jednostavne derivate, kao kamatni svopovi.

Dostupnost uočljivih tržišnih cena i inputa modela smanjuje potrebu za procenama rukovodstva te smanjuje nesigurnost povezanu s određivanjem fer vrednosti. Raspoloživost uočljivih tržišnih cena i inputa varira zavisno od proizvoda i tržišta i sklona je promenama usled specifičnih dešavanja i opštih uslova budućih tržišta.

Sledeća tabela prikazuje fer vrednost finansijskih instrumenata koji nisu mereni po fer vrednosti i analizira ih po nivou u hijerarhiji fer vrednosti u okviru kog je merenje fer vrednosti smešteno:

	31.12.2021		31.12.2020	
	Knjigovod- stvena vrednost	Fer vrednost	Knjigovod- stvena vrednost	Fer vrednost
Finansijska (monetarna) aktiva				
Gotovina i sredstva kod centralne banke	2.346.917	2.346.917	1.955.143	1.955.143
Hartije od vrednosti	1.646.241	1.646.241	1.819.310	1.819.310
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.174.251	1.174.251	1.288.219	1.241.030
Kredit i potraživanja od komitenata	6.452.015	6.387.495	4.610.858	4.525.573
Ostala sredstva	94.805	94.805	105.424	105.424
Ukupno	11.714.229	11.649.709	9.778.954	9.646.481
Finansijska (monetarna) pasiva				
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	162.676	162.676	51.560	51.560
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	10.143.946	10.042.507	8.065.190	8.033.945
Subordinirane obaveze	108.615	108.615	99.458	99.458
Ostale obaveze	160.328	160.328	171.197	171.197
Ukupno	10.575.565	10.474.126	8.387.405	8.356.160

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

35 MERENJE FER VREDNOSTI (Nastavak)

Analiza fer vrednosti po nivou hijerarhije

31.12.2021.	Fer vrednost			U RSD hiljada
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Sredstva				
Finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz ostali rezultat	1.646.241	-	-	1.646.241
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.174.251	-	-	1.174.251
Kredit i potraživanja od komitenata	5.419.693	258.081	774.242	6.452.015
Ukupno	8.240.185	258.081	774.242	9.272.507
Obaveze				
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	162.676	-	-	162.676
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	10.143.946	-	-	10.143.946
Subordinirane obaveze	108.615	-	-	108.615
Ukupno	10.415.237	-	-	10.415.237

31.12.2020.	Fer vrednost			U RSD hiljada
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Sredstva				
Finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz ostali rezultat	1.819.310	-	-	1.819.310
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.241.030	-	-	1.241.030
Kredit i potraživanja od komitenata	3.303.669	316.790	905.115	4.525.573
Ukupno	6.364.009	316.790	905.115	7.585.914
Obaveze				
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	51.560	-	-	51.560
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	8.033.845	-	-	8.033.845
Subordinirane obaveze	99.458	-	-	99.458
Ukupno	8.184.963	-	-	8.184.963

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021.

35. MERENJE FER VREDNOSTI (Nastavak)

Tamo gde je moguće fer vrednost kredita i potraživanja je bazirana na uočljivim tržišnim transakcijama. Gde uočljive tržišne transakcije nisu dostupne, fer vrednost se ocenjuje koristeći modele procene, kao što su tehnike diskontovanja gotovinskih tokova.

Inputi za tehnike procene uključuju očekivane kreditne gubitke tokom životnog veka kredita, kamatne stope, stope avansa i izvorne podatke ili podatke sa sekundarnog tržišta. Za kolateralno-zavisne umanjene (obezvređene) zajmove, fer vrednost se meri na bazi vrednosti pripadajućeg kolaterala. Inputi modela mogu uključiti podatke od brokera treće strane bazirane na OTC aktivnosti trgovanja, i informacije dobijene od drugih učesnika na tržištu, što uključuje uočljive primarne i sekundarne transakcije.

Za unapređenje tačnosti procene kredita stanovništvu (retail) i manjih komercijalnih kredita, homogeni krediti su grupisani u portfolio sa sličnim karakteristikama kao poreklo, LTV racia, kvalitet kolaterala, tip proizvoda i dužnika, stope avansa i neizvršenja i standardne verovatnoće.

Fer vrednost depozita banaka i klijenata se ocenjuje koršćenjem tehnike diskontovanja gotovinskih tokova, primenjujući stope koje su ponuđene za depozite sličnog dospeća i uslova, Fer vrednost depozita plativih na zahtev je iznos za isplatu na dan izveštavanja.

Tabela ispod prikazuje klasifikaciju Banke za svaku klasu finansijske imovine i obaveza po knjigovodstvenoj vrednosti i njihovu fer vrednost na dan **31. decembra 2021. godine**:

	U RSD hiljada				
	Po fer vrednosti	HOV po fer vrednosti kroz ostali rezultat	Po amortizo- vanj vrednosti	Ukupna sadašnja vrednost	Fer vrednost
Gotovina i sredstva kod centralne banke	2.346.917	-	-	2.346.917	2.346.917
Finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	1.646.241	-	1.646.241	1.646.241
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija			1.174.251	1.174.251	1.174.251
Kredit i potraživanja od komitenata	-	-	6.452.015	6.387.495	6.387.495
Ostala sredstva			94.805	94.805	94.805
Ukupno sredstva	2.346.917	1.646.241	7.721.071	11.649.709	11.649.709
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	-	-	162.676	162.676	162.676
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	-	-	10.143.946	10.042.507	10.042.507
Subordinirane obaveze			108.615	108.615	108.615
Ostale obaveze	-	-	160.328	160.328	160.328
Ukupno obaveze	-	-	10.575.565	10.474.126	10.474.126

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

35. MERENJE FER VREDNOSTI (Nastavak)

Tabela ispod prikazuje klasifikaciju Banke za svaku klasu finansijske imovine i obaveza po knjigovodstvenoj vrednosti i njihovu fer vrednost na dan **31. decembra 2020. godine:**
U RSD hiljada

	U RSD hiljada				
	Po fer vrednosti	HOV po fer vrednosti kroz ostali rezultat	Po amortizo- vanoj vrednosti	Ukupna sadašnja vrednost	Fer vrednost
Gotovina i sredstva kod centralne banke	1.955.143	-	-	1.955.143	1.955.143
Finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	1.819.310	-	1.819.310	1.819.310
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija			1.241.030	1.241.030	1.241.030
Kredit i potraživanja od komitenata	-	-	4.525.573	4.525.573	4.525.573
Ostala sredstva			105.424	105.424	105.424
Ukupno sredstva	1.955.143	1.819.310	5.572.028	9.646.481	9.646.481
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	-	-	51.560	51.560	51.560
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	-	-	8.033.945	8.033.945	8.033.945
Subordinirane obaveze			99.458	99.458	99.458
Ostale obaveze	-	-	171.197	171.197	171.197
Ukupno obaveze	-	-	8.356.160	8.356.160	8.356.160

Sledi opis metodologija i pretpostavki korišćenih za određivanje fer vrednosti onih finansijskih instrumenata koji još nisu evidentirani po fer vrednosti u finansijskim izveštajima.

Imovina za koju je fer vrednost približna knjigovodstvenoj vrednosti

Za finansijsku imovinu i obaveze koju su likvidni ili imaju kratkoročno dospeće (manje od jedne godine) pretpostavlja se da je knjigovodstvena vrednost približna fer vrednosti, Ova pretpostavka se takođe primenjuje na depozite na zahtev, štedne račune bez određenog dospeća i finansijske instrumente sa varijabilnom stopom.

Finansijski instrumenti sa fiksnom stopom

Fer vrednost finansijske imovine i obaveza sa fiksnom stopom evidentiranih po amortizovanoj vrednosti se procenjuje poređenjem tržišnih kamatnih stopa kada su prvobitno bili priznati po tekućim tržišnim stopama ponuđenim za slične finansijske instrumente.

Procenjena fer vrednost depozita sa fiksnom stopom je zasnovana na diskontovanju gotovinskih tokova koristeći preovlađujuće kamatne stope na dug na novčanom tržištu sa sličnim kreditnim rizikom i dospelošću.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021.

36. INTERNA PROCENA ADEKVATNOSTI KAPITALA

Interna procena adekvatnosti kapitala predstavlja proces procene svih značajnih rizika kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju. Proces interne procene adekvatnosti kapitala sadrži sledeće faze:

- 1) utvrđivanje materijalne značajnosti rizika;
- 2) računanje internih kapitalnih zahteva za pojedinačne rizike;
- 3) utvrđivanje ukupnih internih kapitalnih zahteva; i
- 4) poređenje sledećih elemenata:
 - kapitala obračunatog u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke i raspoloživog internog kapitala;
 - minimalnih kapitalnih zahteva izračunatih u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke i internih kapitalnih zahteva za pojedinačne rizike; i
 - zbira minimalnih kapitalnih zahteva izračunatih u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke i ukupnih internih kapitalnih zahteva.

Analizom rizičnog profila Banke identifikovani su rizici za koje će Banka obračunavati kapitalne zahteve u procesu interne procene adekvatnosti kapitala, i to: kreditni rizik, tržišni rizik, operativni rizik, rizik likvidnosti, kamatni rizik u Bankarskoj knjizi, rizik koncentracije, strateški rizik, kreditno-devizni rizik i ostale materijalno značajne rizike,

Za ostale vrste rizika kojima je Banka izložena u svom poslovanju Banka će obračunavati kapitalne zahteve ukoliko se budu identifikovali kao materijalno značajni, primenjujući odgovarajući linearan procenat na bazi subjektivne procene rukovodstva Banke. Navedenim rizicima Banka upravlja koristeći tehnike za ublažavanje/transfer rizika i bliže su definisane i određene Procedurama za upravljanje rizicima i drugim internim aktima.

Određivanje ukupnog internog kapitala raspoloživog za pokriće rizika vrši se sabiranjem izračunatih kapitalnih zahteva za pojedinačne materijalno značajne rizike.

Poređenje iznosa potrebnog internog kapitala sa iznosom kapitala obračunatog u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije kojom se uređuje adekvatnost kapitala, vrši se najmanje jedanput godišnje, kroz izradu i analizu izveštaja u vezi sa procesom interne procene adekvatnosti kapitala, Izveštaj se radi u Sektoru upravljanja rizicima.

O obračunatoj internoj proceni adekvatnosti kapitala Sektor upravljanja rizicima na godišnjem nivou izveštava Izvršni odbor, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, Odbor za reviziju i Upravni odbor Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

37. UPRAVLJANJE KAPITALOM**(a) Regulatorni kapital**

Banka kontinuirano upravlja kapitalom, koji predstavlja širi koncept od pozicije kapitala u bilansu stanja, sa ciljem da:

- obezbedi usaglašenost sa zahtevima vezanim za kapital koji su definisani od strane Narodne banke Srbije;
- obezbedi mogućnost dugoročnog nastavka poslovanja po principu “stalnosti poslovanja”, uz obezbeđenje prinosa akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama; i
- obezbedi adekvatnu kapitalnu osnovu kao podršku daljem razvoju poslovanja Banke.

Rukovodstvo Banke redovno prati pokazatelje adekvatnosti Banke i druge pokazatelje poslovanja koje propisuje Narodna banka Srbije i dostavlja kvartalne izveštaje Narodnoj banci Srbije o ostvarenim vrednostima pokazatelja.

Banka upravlja strukturom kapitala i vrši usklađivanja u skladu sa promenama u ekonomskim uslovima i rizikom karakterističnim za aktivnosti Banke. Strategija upravljanja kapitalom Banke definiše odnos prema kapitalu na način koji obezbeđuje upravljanje kapitalom na kontinuiranoj i dugoročnoj osnovi.

Cilj strategije upravljanja kapitalom je da se njenim sprovođenjem obezbedi formiranje i održavanje adekvatnog nivoa i strukture internog kapitala, kao i jačanje kapitalne osnove Banke, Strategija upravljanja kapitalom Banke je nepromenjena u odnosu na prethodnu godinu.

Narodna banka Srbije je definisala sledeće limite za kapital:

- Minimalni iznos kapitala u dinarskoj protivvrednosti od EUR 10 miliona prema zvaničnom srednjem kursu; i
- Pokazatelj adekvatnosti kapitala na nivou koji nije niži od 8%.

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke (“Službeni glasnik Republike Srbije”, br. 113/2016, 103/2018, 88/2019, 67/2020, 98/2020, 137/2020 i 59/2021) utvrđena je metodologija izračunavanja pokazatelja adekvatnosti kapitala. Pokazatelj adekvatnosti kapitala Banke jednak je odnosu kapitala i rizične aktive Banke. Kapital Banke čini zbir osnovnog kapitala i dopunskog kapitala, umanjen za odbitne stavke od kapitala definisane ovom odlukom.

Rizična aktiva predstavlja zbir ukupne aktive ponderisane kreditnim rizikom i kapitalnih zahteva za tržišne rizike, kao i kapitalnog zahteva za operativni rizik utvrđenih na način propisan navedenom odlukom, pomnoženih recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala.

Banka za izračunavanje aktive ponderisane kreditnim i tržišnim (deviznim) rizicima koristi standardizovani (SA) pristup, dok za izračunavanje indikatora izloženosti (operativni rizik) koristi metod osnovnih indikatora (BIA). Aktiva Banke ponderisana kreditnim rizikom predstavlja zbir vrednosti pozicija bilansne aktive i vanbilansnih stavki pomnoženih odgovarajućim ponderima kreditnog rizika.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021.

37. UPRAVLJANJE KAPITALOM (Nastavak)

(a) Regulatorni kapital (Nastavak)

Vrednost pozicija bilansne aktive radi obračuna aktive ponderisane kreditnim rizikom, jednaka je iznosu bruto knjigovodstvene vrednosti tih pozicija umanjene za ispravke vrednosti. Vrednost vanbilansnih stavki radi obračuna aktive ponderisane kreditnim rizikom jednaka je iznosu bruto knjigovodstvene vrednosti tih stavki umanjene za rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivni i koja je pomnožena odgovarajućim faktorima konverzije.

Shodno Odluci o adekvatnosti kapitala banke Banka je dužna da pored minimalnog iznosa kapitala od EUR 10 miliona, u svakom trenutku održava kapital i na nivou koji je potreban za pokriće svih rizika kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju, a najmanje u visini zbira sledećih kapitalnih zahteva:

- kapitalnog zahteva za kreditni rizik, rizik smanjenja vrednosti kupljenih potraživanja i za rizik druge ugovorne strane za sve poslovne aktivnosti Banke i kapitalnog zahteva za rizik izmirenja/ispоруke za aktivnosti iz knjige trgovanja;
- kapitalnog zahteva za cenovni rizik za aktivnosti iz knjige trgovanja;
- kapitalnog zahteva za devizni rizik i za robni rizik za sve poslovne aktivnosti Banke;
- kapitalnog zahteva za rizik prilagođavanja kreditne izloženosti za sve poslovne aktivnosti Banke (CVA); i
- kapitalnog zahteva za operativni rizik za sve poslovne aktivnosti Banke.

Za svrhe utvrđivanja regulatornog kapitala i koeficijenta adekvatnosti kapitala, osnovni kapital Banke na 31.decembar 2021. godine čini uplaćeni akcijski kapital, a dopunski kapital čine subordinirane obaveze. Odbitne stavke od kapitala su gubici iz prethodnih godina, gubitak tekuće godine, nematerijalna ulaganja i bruto iznos potraživanja od dužnika- fizičkog lica (osim poljoprivrednika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita koji se iskazuju na računima 102, 107 i 108 kod kojih je stepen kreditne zaduženosti tog dužnika pre odobrenja kredita bio veći od procenta utvrđenog u skladu sa Odlukom kojom se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ili će taj procenat biti veći usled odobrenja kredita, pri čemu se ova odbitna stavka primenjuje bez obzira na to da li je nakon odobrenja kredita stepen kreditne zaduženosti dužnika postao niži od tog procenta.

Na dan 31. decembra 2021. godine.,bruto iznos potraživanja od fizičkih lica je iznosio 1.075 hiljada dinara.

U sledećoj tabeli je prikazana struktura ukupnog regulatornog kapitala Banke na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine, kao i pokazatelj adekvatnosti kapitala:

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

37. UPRAVLJANJE KAPITALOM (Nastavak)

(a) Regulatorni kapital (Nastavak)

	31.12.2021.	U RSD hiljada 31.12.2020.
Regulatorni kapital		
Osnovni kapital		
Osnovni akcijski kapital	4.632.407	4.632.407
Gubici iz prethodnih godina	(2,699,986)	(2.286.826)
Gubitak tekuće godine	(198,928)	(413.160)
Revalorizacione rezerve	7,059	-
Nematerijalna imovina	(39,326)	(51.701)
	1,701,225	1.880.720
Dopunski kapital - subordinirane obaveze	43,184	59.424
Ukupan osnovni i dopunski kapital	1,744,409	1.940.144
<i>Odbitne stavke od kapitala:</i>		
<i>Bruto iznos potraživanja od fizičkih lica</i>	(1,075)	(1.101)
Potrebna rezerva za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama	-	-
Ukupan kapital (1)	1,743,334	1.939.043
Rizična aktiva - rizikom ponderisane izloženosti		
Izloženost kreditnom riziku	6,941,349	5.371.389
Izloženost operativnom riziku	942,478	1.078.364
Izloženost tržišnom riziku	156,798	-
Izloženost riziku prilagođavanja	-	-
Ukupno (2)	8,040,625	6.449.753
Pokazatelj adekvatnost osnovnog akcijskog kapitala	21.14%	29.14%
Pokazatelj adekvatnost osnovnog kapitala	21.14%	29.14%
Pokazatelj adekvatnosti kapitala (1/2 x 100)	21.68%	30.06%

Na dan 31. decembra 2021. godine regulatorni kapital Banke iznosio je RSD 1,743,334 hiljade odnosno EUR 14.827 hiljada po zvaničnom srednjem kursu na dan bilansa stanja (31. decembar 2020. godine: RSD 1.939.043 hiljada, odnosno EUR 16.491.237). Pokazatelj adekvatnosti kapitala Banke od 21.68% je viši od propisanog minimuma od 8% (odnosno 14.68% u skladu sa supervizorskim dopisom NBS od 05.01.2021.godine).

Pokazatelj leveridža (Tier 1 Leverage Ratio) koji predstavlja odnos osnovnog kapitala i iznosa izloženosti Banke na dan 31. decembra 2021. godine iznosio je 12.77%.

Dopisom Narodne banke Srbije o supervizorskoj proceni Banke i pratećim preporukama, Banka je dužna da na pojedinačnom nivou održava pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala na nivou od 8.24%, pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala na nivou od 11.01% i pokazatelj adekvatnosti kapitala na nivou od 14.68%. što predstavlja ukupan supervizorski zahtev za kapitalom koji treba uvećati za obračunati kombinovani zaštitni sloj kapitala na relevantni datum.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021.

37. UPRAVLJANJE KAPITALOM (Nastavak)

(a) Regulatorni kapital (Nastavak)

Na dan 31. decembra 2021. godine sveobuhvatni zahtev za kapitalom iznosio je 19.08% rizične aktive, obračunat kao zbir ukupnih supervizorskih zahteva za kapitalom i kombinovanog zaštitnog sloja kapitala na taj dan.

Prema Odluci Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala na dan 31. decembra 2021. godine Banka je imala dovoljno kapitala da zadovolji minimalne zahteve Narodne banke Srbije.

(a) Pokazatelji poslovanja Banke - usaglašenost sa zakonskim pokazateljima

Banka je dužna da obim i strukturu svog poslovanja i rizičnih plasmana uskladi sa pokazateljima poslovanja propisanim Zakonom o bankama i relevantnim odlukama Narodne banke Srbije donetim na osnovu navedenog Zakona.

Ostvareni pokazatelji poslovanja Banke na dan 31. decembra 2021. godine bili su sledeći:

<u>Pokazatelji poslovanja</u>	<u>Propisani</u>	<u>Ostvareni</u>
1. Regulatorni kapital	Minimum EUR 10 miliona	
2. Pokazatelj adekvatnosti kapitala	Minimum 8%	14,826,765
3. Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala	Minimum 4.5%	21.68%
4. Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala	Minimum 6%	21.14%
5. Ulaganja Banke	Maksimum 60% kapitala Maksimum 25% kapitala	21.14%
	Maksimum 400%	14.65%
6. Izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica		24.93%
7. Zbir svih velikih izloženosti u odnosu na kapital		168.40%
8. Pokazatelji likvidnosti na dan:	Minimum 1	2.58
- u prvom mesecu poslednjeg kvartala 2020. godine	Minimum 1	2.89
- u drugom mesecu poslednjeg kvartala 2021. godine	Minimum 0.5	3.80
- u trećem mesecu poslednjeg kvartala 2021. godine	Minimum 100%	3.46
9. Uži pokazatelj likvidnosti	Maksimum 20% kapitala	212.02%
10. Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom (LCR)	Minimum EUR 10 miliona	8.99%
11. Pokazatelj deviznog rizika	Minimum 8%	14,826,765 21.68%

Na dan 31. decembra 2021. godine. Banka je usaglasila sve pokazatelje poslovanja sa propisanim vrednostima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021

38. PREUZETE I POTENCIJALNE OBAVEZE**(a) Sudski sporovi**

Na dan 31. decembra 2021. godine, Banka se javlja kao tužena strana u 318 sudskih sporova. Ukupno procenjeni iznos tužbenih zahteva iznosi RSD 57.618 hiljada.

Prema proceni Službe pravnih poslova i advokata Banke očekuje se pozitivan ishod za određeni broj sporova, dok je za određene sporove ishod neizvestan. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 28. uz finansijske izveštaje, na dan 31. decembra 2021. godine. Banka je formirala rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći iz navedenih sporova u ukupnom iznosu od RSD 12.261 hiljada.

Rukovodstvo Banke procenjuje da neće nastati materijalno značajni gubici po osnovu ishoda preostalih sudskih sporova u toku iznad iznosa za koje je izvršeno rezervisanje.

(b) Poreski rizici

Poreski sistem Republike Srbije je u procesu kontinuirane revizije i izmena. U Republici Srbiji poreski period je otvoren tokom perioda od 5 godina. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima. Rukovodstvo Banke smatra da su poreske obaveze evidentirane u priloženim finansijskim izveštajima pravilno iskazane.

39. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Banka je u skladu sa članom 18. Zakona o računovodstvu izvršila usaglašavanje plasmanai obaveza sa svojim dužnicima i poveriocima, i o tome postoji verodostojna dokumentacija.

Banka je klijentima dostavila 937 izvoda otvorenih stavki (IOS) sa stanjem na dan 31. oktobra 2021. godine, od čega je vraćeno 193 IOS-a i po kojima su neusaglašena potraživanja iznosila RSD 15.176 hiljada i ista su usaglašena sa poveriocima i dobavljačima do kraja 2021. godine.

Budući da je u izvodima otvorenih stavki stajala klauzula da “ukoliko primalac izvoda ne vrati izvod u određenom roku smatra se da je stanje obaveza i potraživanja usaglašeno”, Banka smatra da su stanja i za one izvode koji nisu vraćeni usaglašena.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
U periodu od 1.januara do 31. decembra 2021. godine

40. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični srednji devizni kursevi Narodne banke Srbije utvrđeni na međubankarskom deviznom tržištu, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine u funkcionalnu valutu, za pojedine glavne strane valute su:

U RSD	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
EUR	117.5821	117.5802
USD	103,9262	95.6637
CHF	113.6388	108.4388
RUB	1.3925	1.2751

41. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

Oružani sukob između Rusije i Ukrajine zabeležio je uticaj na evropsku i svetsku ekonomiju. Od početka sukoba Banka pojačano prati, i vrši procenu uticaja svih segmenata svog poslovanja.

Vlada Republike Srbije sprovodi sve mere kako bi smanjio negativan uticaj krize.

Inflatorni pritisci su izazov svih evropskih zemalja, pa u narednom periodu možemo očekivati potencijalni zaokret ka restriktivnoj monetarnoj politici i povećanju kamatnih stopa.

Trenutna situacija povodom Ukrajinske krize na API banku nije ostavila značajne negativne posledice obzirom na činjenicu da Republika Srbija za sada nije uvela sankcije prema Rusiji. Šta više, u prvom kvartalu 2022. godine zabeleženo je povećanje obima poslovanja Banke koja je u ovom periodu ostvarila pozitivan rezultat.

U prvom kvartalu 2022. godine zabeleženo je povećanje obima poslovanja Banke koja je u ovom periodu ostvarila pozitivan rezultat. Obim poslovanja se najviše ogleda u povećanom broju otvaranja računa kako fizičkim, tako i privrednim licima čime se povećao platni promet u zemlji i inostranstvu, kao i promet trgovanja valutama.

Rukovodstvo Banke preduzima sve moguće mere da predupredi moguće negativne uticaje, ali ne može sa sigurnošću da predvidi posledice koje bi nastale na poslovanje Banke u slučaju dodatne eskalacije krize i promene uslova poslovanja u Republici Srbiji kao rezultat geopolitičkih promena.

Beograd, 20.04.2022. godine

 Dijana Čučuk
 Lice odgovorno za sastavljanje
 finansijskih izveštaja

 Valentina Keiša
 Predsednik Izvršnog
 odbora

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU 2021

Beograd, April 2021. godine

1. UVODNA REČ PREDSEDNIKA IZVRŠNOG ODBORA BANKE

Poštovani klijenti, partneri,

Biti mali igrač na bankarskom tržištu ima svojih prednosti u odnosu na gigante koji posluju na srpskom tržištu. Postoji niz prednosti koje male banke imaju na bilo kom tržištu, dok su dva preduslova presudna da bi se posao uspešno obavio – visoko profesionalna, ekspertska kompetentnost svakog timskog igrača i jasno razumevanje operativnog tržišta. Naša Banka je tokom protekle godine analizirala potencijal još nepokrivenih, ali ciljanih niša u poslovanju – i vredno radila na rešenjima za ulazak u te niše.

Druga godina pandemije je donela velike promene na tržištu zbog čega su fleksibilnost i brzo donošenje odluka dali nama, priliku da budemo pioniri u uvođenju inovacija.

Činjenica da se u Srbiji sve više gradi i da je sve više zainteresovanih kupaca iz inostranstva, podstakla nas je da razvijemo posebnu ponudu stambenih kredita, jer sve veća ponuda nekretnina i atraktivne lokacije čine novogradnju interesantnom za mnoge kupce, kako za one u zemlji tako i za one van njenih granica.

Težeći da što bolje odgovorimo na njihove potrebe, kreirali smo savremeno rešenje koje će dati pravi odgovor na potrebe naših klijenata i time im obezbediti udoban život u Srbiji.

Ujedno, odlučili smo da pružimo uslugu iznajmljivanja sefova, koja je deficitarna na tržištu, i naš jedini izazovni zadatak bio je da pronađemo odgovarajuću lokaciju. Zato smo početkom 2021. godine otvorili novu filijalu u ulici Makedonska 44 koja najbolje odgovara sa stanovišta dostupnosti velikom broju prolaznika u samom centru Beograda.

Mi smo, na prvom mestu, univerzalna komercijalna banka. Naši klijenti su mala i srednja preduzeća i stanovništvo. Takođe pružamo uslugu velikim kompanijama u njihovom relativno malom delu poslovanja gde je potreban individualni pristup i efikasna komunikacija na obostranu korist.

Naši klijenti su renomirane srpske i međunarodne kompanije i fizička lica sa rezidentnim i nerezidentnim statusom i zaposleni naše banke kontinuirano rade kako bi ponudili najbolje rešenje u cilju zaštite interesa i zadovoljstva naših klijenata, kao njihov pouzdan partner. API u imenu naše banke označava aplikativni programski interfejs čime se simbolizuje kontinuiran rast i napredak kojem Banka teži, kao i kvalitetnim i inovativnim rešenjima kroz implementaciju najnovijih finansijskih tehnologija koje će predstavljati ključne elemente za dalji razvoj.

2. OPIS POSLOVNIH AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONA STRUKTURA

API BANKE a.d. BEOGRAD

2.1. O Banci

Osnovne informacije o banci	
Poslovno ime	API Bank akcionarsko društvo Beograd
Adresa	Bulevar Vojvode Bojovića 6-8,11000 Beograd,Republika Srbija
Web adresa	www.apibank.rs
Pravna forma	Akcionarsko društvo
Veličina društva	Veliko pravno lice
Matični broj	20439866
Poreski identifikacioni broj	105701111
Datum osnivanja Banke	11. jul 2008. godine
Broj rešenje upisa u Agenciji za privredne registre	2158 od 3. marta 2008. godine.
Šifra delatnosti	6419 - Ostalo monetarno posredovanje
Kontakt telefon	00 381 11 3952213
e mail	office@apibank.rs
Predsednik Izvršnog odbora	Valentina Keiša
Revizor za 2021. godinu	MOORE STEPHENS Revizija i Računovodstvo d.o.o., Studentski trg 4/V, Beograd
Tekući račun Banke	Narodna Banka Srbije: 908-0000000037501-92
Društvene mreže	Linkdin, Facebook, Instangram

OPIS POSLOVNIH AKTIVNOSTI, ORGANIZACIJA POSLOVANJA I ORGANIZACIONA

STRUKTURA API BANKE a.d. BEOGRAD (nastavak)

2.1. O Banci (nastavak)

API BANK a.d. BEOGRAD, raniji naziv VTB Banka (u daljem tekstu "Banka"), osnovana je 11. jula 2008. godine, na osnovu Rešenja Narodne banke Srbije br. 2158 od 3. marta 2008. godine.

Dana 26. jula 2018. godine, sprovedena je promena vlasništva nad 100% akcija VTB Banke a.d. Beograd, tako da je jedini vlasnik akcija Banke, postalo privredno društvo "AZRS INVEST" d.o.o. Beograd, srpska kompanija u vlasništvu ruskog investitora Andrey Zakharovich Shlyakhovoy, a Odlukom Skupštine akcionara od 24. septembra 2018. godine, utvrđeno je novo poslovno ime Banke - API Bank a.d. Beograd.

Promena poslovnog imena Banke u API Bank a.d. Beograd je registrovana u Agenciji za privredne registre dana 18. oktobra 2018. godine.

API Bank a.d. Beograd je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i platnog prometa u inostranstvu i u skladu sa Zakonom o bankama dužna je da posluje na principima likvidnosti, sigurnosti i profitabilnosti.

Sedište Banke se nalazi u Beogradu, Bulevar Vojvode Bojovića br. 6-8.

Mrežu Banke na dan 31.12.2021. godine čine: filijala u Beogradu, Balkanska ulici br.2, filijala u Beogradu, Makedonska ulica br 44 i ekspozitura u Novom Sadu, ulica Narodnog fronta br. 12.

Redni broj	Naziv organizacionog oblika	Ulica i broj	Broj organizacionih delova
1	Poslovna jedinica	Bulevar Vojvode Bojovića 6-8, Beograd	1
2	Filijala	Balkanska 2, Beograd	1
3	Filijala	Makedonska 44, Beograd	1
4	Ekspozitura	Narodnog fronta 12, Novi Sad	1

2.2 Pregled članova organa uprave na 31.12.2021. godine

Upravni odbor Banke	
Ime i prezime	Funkcija
Andrey Zakharovich Shlyakhovoy	Predsednik Upravnog odbora
Petr Rasocha	Član Upravnog odbora
Goran Ljubičić	Član Upravnog odbora
Vladislav Shlyakhovoy	Član Upravnog odbora
Zoran Mitrović	Član Upravnog odbora

Izvršni odbor Banke	
Ime i prezime	Funkcija
Valentina Keiša	Predsednik Izvršnog odbora
Radomir Stevanović	Član Izvršnog odbora

OPIS POSLOVNIH AKTIVNOSTI, ORGANIZACIJA POSLOVANJA I ORGANIZACIONA**STRUKTURA API BANKE a.d. BEOGRAD (nastavak)****2.2 Pregled članova organa uprave na 31.12.2021. godine (nastavak)**

Drugi organi koje je Banka formirala na osnovu Zakona o bankama su Kreditni odbori, Odbor za reviziju, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom i Komisija za upravljanje problematičnom aktivom.

Kreditni odbor za pravna lica	
Ime i prezime	Funkcija
Valentina Keiša, predsednik Izvrsnog odbora	Predsednik Kreditnog odbora
Radomir Stevanovic, clan Izvrsnog odbora	Član kreditnog odbora
Aleksandar Todorovic, direktor Sektora upravljanja rizicima	Član kreditnog odbora
Marko Ilic, direktor Sektora poslovanja sa privredom	Član kreditnog odbora
Radmila Jasarovic, direktor Sektora pravnih poslova	Član kreditnog odbora

Kreditni odbor za fizička lica	
Ime i prezime	Funkcija
Valentina Keiša, predsednik Izvrsnog odbora	Predsednik Kreditnog odbora
Radomir Stevanovic, clan Izvrsnog odbora	Član kreditnog odbora
Aleksandar Todorovic, direktor Sektora upravljanja rizicim	Član kreditnog odbora
Velibor Savic, director Sektora poslovanja sa stanovnistvom	Član kreditnog odbora

Odbor za reviziju	
Ime i prezime	Funkcija
Zoran Mitrovic	Predsednik Odbora za reviziju
Goran Ljubicic	Član Odbora za reviziju
Miloje Obradovic	Nezavistan član
Jelena Skoko	Sekretar

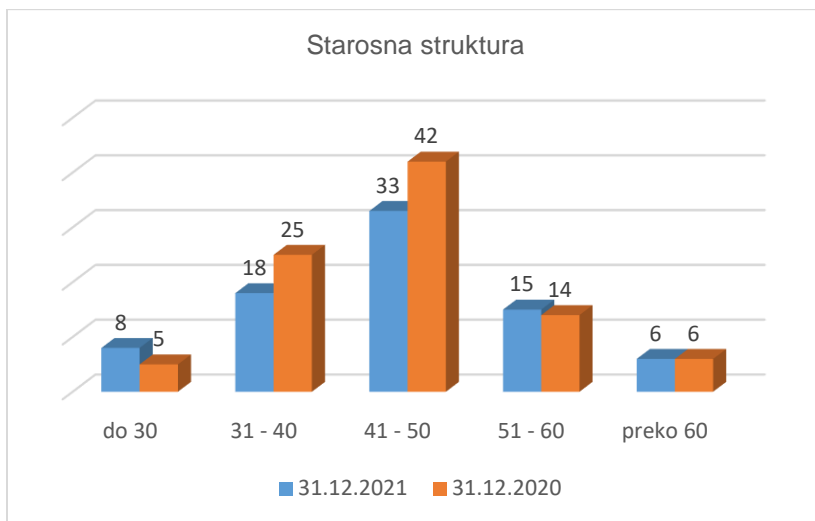
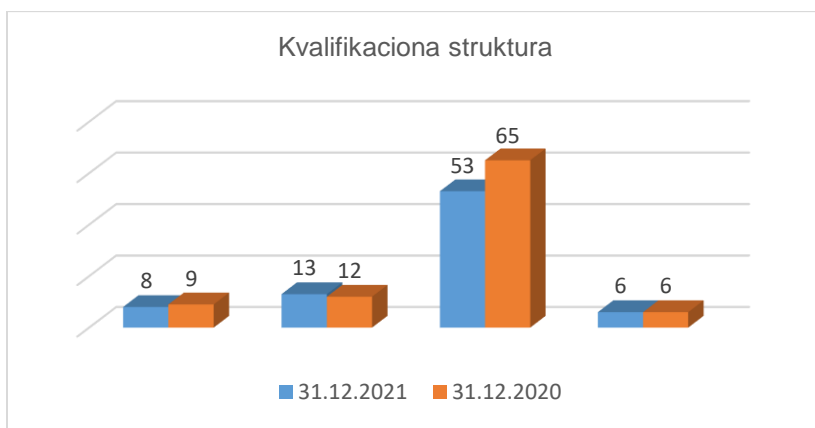
Odbor za upravljanje aktivom i pasivom- ALCO	
Ime i prezime	Funkcija
Valentina Keiša	Predsednik ALCO-a
Radomir Stevanovic	Član ALCO-a
Dijana Cucuk	Član ALCO-a
Velibor Savic	Član ALCO-a
Aleksandar Todorovic	Član ALCO-a
Maja Nesic Divjak	Član ALCO-a
Marko Ilic	Član ALCO-a

**OPIS POSLOVNIH AKTIVNOSTI, ORGANIZACIJA POSLOVANJA I ORGANIZACIONA
STRUKTURA API BANKE a.d. BEOGRAD (nastavak)**

2.3 Organizaciona / kadrovska struktura Banke na 31.12.2021. godine

Banka je na dan 31. decembra 2021. godine imala 80 zaposlena radnika (31. decembar 2020. godine: 92 zaposlenih).

U kvalifikacionoj strukturi zaposlenih na kraju 2021. godine učešće zaposlenih sa visokom stručnom spremom iznosilo je 73,8%, dok je u starosnoj strukturi učešće mlađih od 40 godina iznosilo 32,5%.

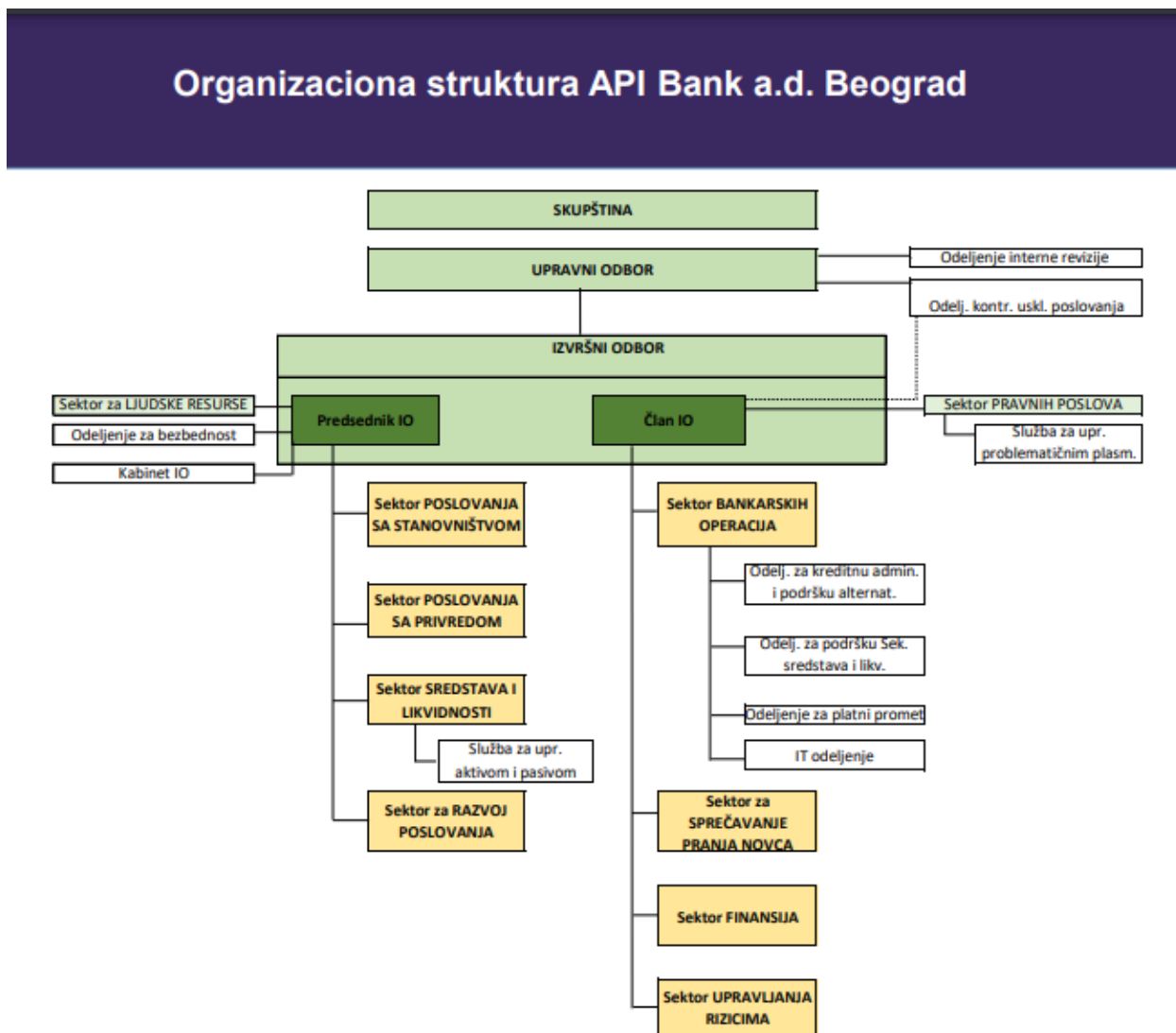

Banka ulaže u usavršavanje veština i znanja zaposlenih kroz eksterne i interne obuke, kako bi se zaposleni opremili veštinama potrebnim za adekvatno obavljanje i realizaciju zadataka. Posebnu pažnju Banka posvećuje internoj komunikaciji kako bi svi zaposleni bili upoznati sa strateškim ciljevima i rezultatima, najvažnijim izazovima i aktivnostima i kako bi svi zaposleni mogli na pravi način da odgovore na zahteve koje Banka postavlja i da prepoznaju svoju ulogu u njoj.

Organi upravljanja Bankom su: Skupština, Upravni odbor, Odbor za reviziju i Izvršni odbor.

OPIS POSLOVNIH AKTIVNOSTI, ORGANIZACIJA POSLOVANJA I ORGANIZACIONA STRUKTURA API BANKE a.d. BEOGRAD (nastavak)

2.3 Organizaciona / kadrovska strukture Banke na 31.12.2021. godine (nastavak)

3. MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE

Bruto domaći proizvod

Na osnovu ocene Republičkog zavoda za statistiku (RZS), bruto domaći proizvod u četvrtom kvartalu 2021. godine, ostvario je realan rast od 7,0% u odnosu na isti period prethodne godine.

Posmatrano po agregatima upotrebe, u četvrtom kvartalu 2021. godine, u poređenju sa istim periodom prethodne godine, privatna potrošnja ostvarila je realni rast od 7,3% i pozitivno je doprinela kretanju BDP-a sa 4,8 p. p.

Investiciona aktivnost uvećana je za 9,8% u poređenju sa istim periodom prethodne godine (doprinosa kretanju BDP-a od 2,3 p. p.). Izvoz i uvoz ostvarili su stope rasta od 13,9% i 15,5%, sa doprinosom kretanju BDP-a od 7,1 p. p. i 9,2 p. p., redom (tabela 2.1).

Posmatrano sa proizvodne strane, na pozitivno kretanje BDP-a u četvrtom kvartalu 2021. godine najviše je uticao sektor usluga, osim trgovine, sa 3,4 p. p.

Značajan pozitivan doprinos kretanju BDP-a dali su i sektor trgovine i sektor industrije i snabdevanja vodom (sa po 1,2 p. p. i 0,8 p. p., redom).

Godišnji realni rast BDP u 2021. godini, obračunat na bazi kvartalne dinamike, iznosio je -7,4%.

BDP - agregati upotrebe, međugodišnje stope realnog rasta, Q1 2019 - Q4 2021 u %

	2019				2020				2021			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
BDP	2,7	3,0	5,0	6,4	5,2	-6,3	-1,3	-1,0	1,5	13,7	7,6	7,0
Privatna potrošnja	3,8	4,0	3,3	3,6	3,5	-7,9	-0,9	-1,9	-1,9	17,1	8,1	7,3
Državna potrošnja	2,0	1,3	3,6	1,0	8,8	5,4	-3,1	0,9	0,2	-2,9	7,8	5,8
Bruto investicije u osnovna sredstva	7,7	9,1	18,7	30,5	13,0	-11,1	-3,4	-3,2	8,0	21,4	12,2	9,8
Izvoz	7,0	7,3	8,1	8,2	5,3	-18,8	-6,6	3,8	8,2	36,3	22,4	13,9
Uvoz	9,0	10,2	10,7	12,5	7,6	-19,6	-2,8	0,6	-0,2	44,2	22,8	15,5

Industrijska proizvodnja

Prema podacima Republičkog zavoda za statistiku, ukupna industrijska proizvodnja u Srbiji u 2021. bila je veća za 6,3% nego u 2020. godini. Rast je zabeležen u svim sektorima: u prerađivačkoj industriji 5,5%, snabdevanju električnom energijom, gasom, parom i klimatizaciji 0,7% i u rudarstvu 27,6%.

Najveći doprinos ostvarenom porastu industrijske proizvodnje u 2021. godini dala je prerađivačka industrija (4,2 p. p.), dok doprinos Rudarstva iznosi 2,0 p. p., a sektora Snabdevanje električnom energijom 0,1 p. p.

Posmatrano po oblastima, prerađivačka industrija je u 2021. godini zabeležila rast u 19 od 24 oblasti (zajedno učestvuju sa 69,8% u ukupnoj industriji) u odnosu na 2020. godinu. Najznačajnije oblasti u kojima su ostvareni pozitivni rezultati su: proizvodnja prehrambenih proizvoda (rast od 0,4%), proizvodnja koksa i derivata nafte (rast od 10,7%), proizvodnja proizvoda od gume i plastike (rast od 4,8%), proizvodnja metalnih proizvoda, osim mašina (rast od 3,6%) i proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i preparata (rast od 5,3%),

Pad je zabeležen u pet oblasti (zajedno učestvuju sa 6,1% u ukupnoj industriji): Proizvodnja odevnih predmeta (pad od 1,8%), Proizvodnja nameštaja (pad od 13,8%), Štampanje i umnožavanje audio i video zapisa (pad od 1,8%), Proizvodnja tekstila (pad od 4,1%) i Popravka i montaža mašina i opreme (pad od 1,2%).

3. MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE (nastavak)

Spoljnotrgovinska razmena

Otvaranje ekonomija i oporavak domaće i strane tražnje vodili su ka postepenom povećanju mesečnih obima spoljnotrgovinske razmene. Prema podacima Republičkog zavoda za statistiku, ukupna vrednost izvoza robe u Srbiji u 2021. godini veća je za 26,8% u odnosu na 2020. godinu. Na kretanje ukupnog izvoza najviše su uticali rast od 24,5% u izvozu sektora prerađivačke industrije, koji čini 88,2% ukupnog izvoza, i rast od 3,5% izvoza poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, koji čini 6,2% ukupnog izvoza u 2021. godini.

Ukupna vrednost uvoza robe u Srbiji u 2021. godini veća je za 24,6% u odnosu na 2020. godinu. Na rezultate uvoza najviše su uticali rast od 23,2% u sektoru prerađivačke industrije (77,6% ukupnog uvoza) i rast od 27,2% u uvozu robe koja još nije klasifikovana (11,3% ukupnog uvoza) u 2021. godini.

Ukupna spoljnotrgovinska robna razmena Srbije za period januar-decembar 2021. godine iznosi:

– 59360,5 miliona dolara – porast od 29,8% u odnosu na isti period prethodne godine;

– 50222,1 miliona evra – porast od 25,5% u odnosu na isti period prethodne godine.

Izvezeno je robe u vrednosti od 25563,5 mil. dolara, što čini rast od 31,1% u odnosu na isti period prethodne godine, a uvezeno je robe u vrednosti od 33797,0 mil. dolara, što je za 28,8% više nego u istom periodu prethodne godine.

Izvoz robe, izražen u evrima, imao je vrednost od 21620,8 miliona, što čini rast od 26,8% u odnosu na isti period prethodne godine. Uvoz robe imao je vrednost od 28601,3 miliona, što je za 24,6% više nego u istom periodu prethodne godine.

Deficit iznosi 8233,4 mil. dolara, što čini povećanje od 22,3% u odnosu na isti period prethodne godine. Izražen u evrima, deficit iznosi 6980,4 miliona, što je povećanje od 18,3% u poređenju sa istim periodom prethodne godine.

Pokrivenost uvoza izvozom je 75,6% i veća je od pokrivenosti u istom periodu prethodne godine, kada je iznosila 74,3%.

Najznačajniji spoljnotrgovinski partneri su zemlje sa kojima Srbija ima potpisan sporazum o slobodnoj trgovini. Sa zemljama članicama EU obavlja se 60,3% ukupne razmene.

Drugi po važnosti partner RS jesu zemlje CEFTA, sa kojima RS ima suficit u razmeni od 2541,4 mil. dolara, koji je rezultat uglavnom izvoza: nafte i naftnih derivata, žitarica i proizvoda od njih, gvožđa i čelika, električnih mašina i aparata, kao i pića. Izvoz Srbije iznosi 4028,3 a uvoz 1486,9 mil. dolara za posmatrani period. Pokrivenost uvoza izvozom je 270,9%. Izraženo u evrima, izvoz iznosi 3409,5 a uvoz 1261,3 mil. evra (suficit je 2148,2 mil. evra, a pokrivenost uvoza izvozom 270,3%).

U pregledu u nastavku naznačeni su najznačajniji partneri u spoljnotrgovinskoj razmeni tokom 2021. godine.

Izvoz	mil. EUR	Uvoz	mil. EUR
Nemačka	2.743,3	Nemačka	3.770,9
Italija	1.839,9	Kina	3.648,1
Bosna i Hercegovina	1.562,0	Italija	2.304,4
Rumunija	1.189,0	Ruska Federacija	1.534,0
Mađarska	1.088,9	Turska	1.442,1

3. MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE (nastavak)

Platni bilans

Deficit na tekućem računu platnog bilansa u 2021. iznosio je 4,4% bruto domaćeg proizvoda, što je neznatno više nego prethodne godine, i posledica je povećanog uvoza energenata krajem godine. U poređenju s prethodnom godinom, u pravcu poboljšanja tekućeg računa platnog bilansa delovao je rast suficita usluga, kao i sekundarnog dohotka, pre svega po osnovu oporavka priliva doznaka iz inostranstva, ali i većih isporuka robe i usluga na Kosovo i Metohiju. S druge strane, povećan je deficit primarnog dohotka po osnovu isplata dohodaka od stranih direktnih investicija, kao i robni deficit.

Prema projekciji Narodne banke Srbije, učešće deficita tekućeg računa u srednjem roku ostaće ispod 5% bruto domaćeg proizvoda, uz i dalje punu pokrivenost neto prilivima stranih direktnih investicija.

Priliv kapitala u Srbiju po osnovu stranih direktnih investicija premašio je rekordan nivo koji je ostvaren u 2019. godini i u 2021. iznosio je 3,9 milijardi evra. Kao i prethodnih godina, priliv je bio projektno i geografski rasprostranjen i pretežno usmeren u razmenljive sektore.

Puna pokrivenost deficita tekućeg računa neto prilivima stranih direktnih investicija sedmu godinu zaredom i uspešna emisija evroobveznica na međunarodnom finansijskom tržištu u najvećoj meri su doprinele rastu deviznih rezervi Narodne banke Srbije, koje su zabeležile rast od 2,6 milijardi evra. Na kraju godine devizne rezerve iznosile su 16,5 milijardi evra, što obezbeđuje dvostruko veću pokrivenost uvoza robe i usluga od standarda kojim se utvrđuje njihova adekvatnost.

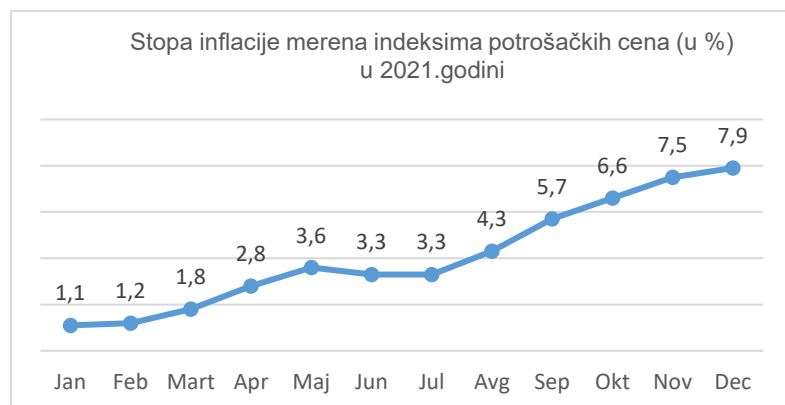
Inflacija

U uslovima pojačanih troškovnih pritisaka, koji su u najvećoj meri poticali od viših svetskih cena energenata i drugih primarnih proizvoda, zastoja u globalnim lancima snabdevanja i znatno viših cena međunarodnog transporta, inflacija u Srbiji, kao i u drugim zemljama, tokom 2021. godine se kretala uzlaznom putanjom i u decembru je dostigla nivo od 7,9%.

Prema podacima Republičkog zavoda za statistiku, na nivou 2021. godine prosečana godišnja inflacija iznosila je 4,0%, a prosečna bazna inflacija 2,3%. Njen znatno niži nivo od ukupne inflacije pokazatelj je da sa strane tražnje nije bilo izrazitih inflatornih pritisaka, a stabilnom kretanju bazne inflacije bitno je doprinela višegodišnja relativna stabilnost deviznog kursa.

Posmatrano prema nameni, najveći pozitivan doprinos inflaciji imale su cene energenata i hrane.

Posmatrano prema osnovnim grupama potrošnje, najveći doprinos rastu ukupnih potrošačkih cena dao je rast cene hrane i bezalkoholnih pića (1,4 p.p), transporta (0,9 p.p), i rast cena grupe stanovanje, voda, električna energija, gas i druga goriva (0,7 p.p).

3. MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE (nastavak)

Zaposlenost i zarade

Obračunata prosečna neto zarade po zaposlenom u Republici Srbiji u 2021. iznosila je 65.864 dinara i u odnosu na prethodnu godinu, nominalno je viša za 9,6%, a realno za 5,4%.

Prosečna zarada neto obračunata u četvrti kvartal 2021. iznosila je 73.797 dinara u javnom sektoru, a 68.320 dinara van javnog sektora.

Prosečna zarada (bruto) obračunata za decembar 2021. godine iznosila je 102.196 dinara, dok je prosečna zarada bez poreza i doprinosa (neto) iznosila 74.629 dinara.

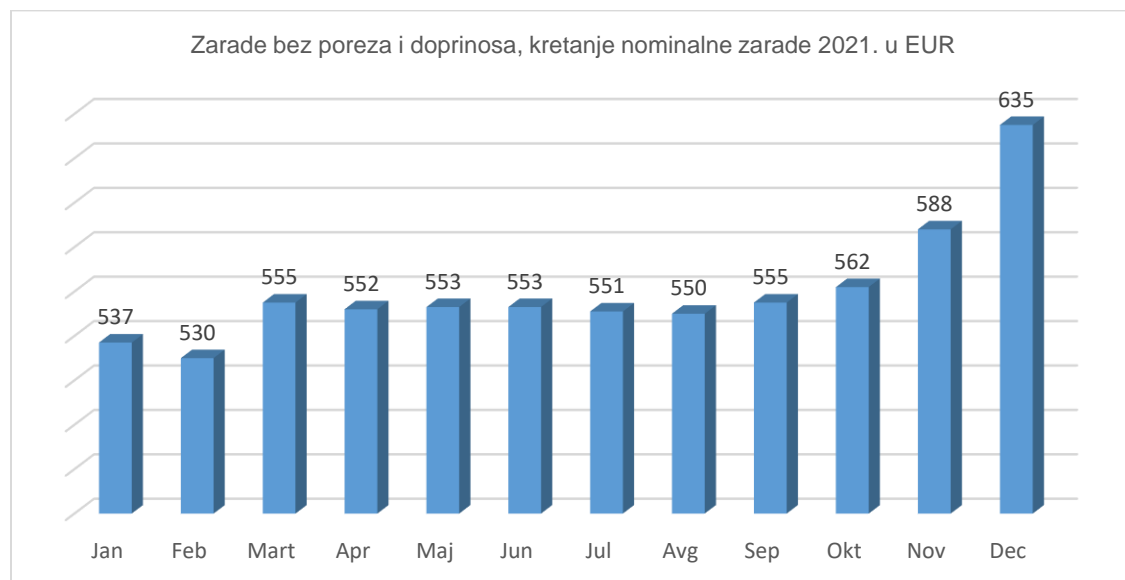
Rast bruto zarada u periodu januar–decembar 2021. godine, u odnosu na isti period prošle godine, iznosio je 9,4% nominalno, odnosno 5,2% realno.

U poređenju sa istim mesecom prethodne godine, prosečna bruto zarada za decembar 2021. godine nominalno je veća za 12,5%, a realno za 4,3%, dok je prosečna neto zarada nominalno veća za 12,9%, odnosno za 4,6% realno.

Neto zarade po sektorima najveći realan rast u 2021.godini, u odnosu na 2020.godinu, osvaren je u sektorima Informisanje i komunikacije (14,9%), Zdravstvena i socijalna zaštita (8%), Stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti (7,8%) i Administrativne i pomoćne uslužne delatnosti (6,1%), dok pad od 4% beleži jedino sektor Snabdevanje vodom i upravljanje otpadnim vodama.

U Srbiji je u četvrtom kvartalu 2021. godine bilo zaposleno 2,9 miliona lica, nezaposleno 317 hiljada lica, a van radne snage 2,6 miliona lica starijih od 15 godina.

Stopa nezaposlenosti iznosi 9,8% i, u poređenju sa trećim kvartalom 2021. godine, niža je za 0,7 p. p., pri čemu je broj nezaposlenih lica smanjen za 24,8 hiljada. Istovremeno je povećan broj lica van radne snage za 19,5 hiljada.

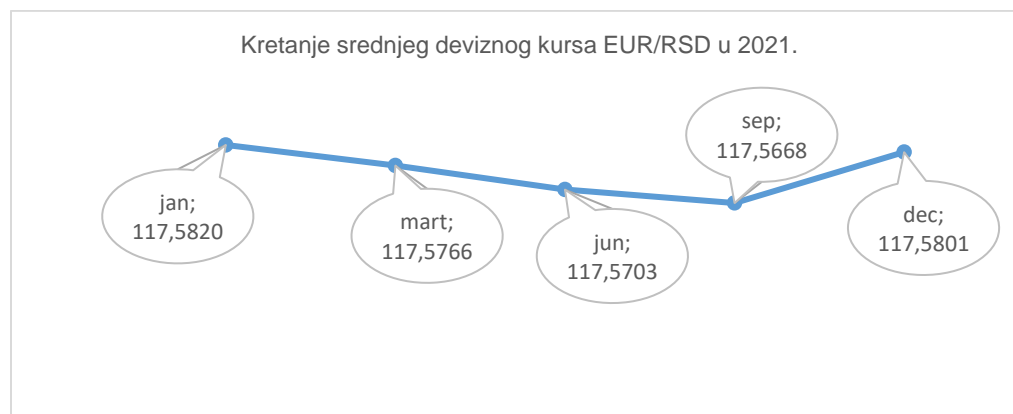

3. MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE (nastavak)

Devizni kurs

Kurs dinara prema evru ostao je praktično nepromenjen tokom 2021. godine, na nivou od oko 117,6 dinara za evro, zahvaljujući visokim deviznim prilivima i aktivnoj politici intervencija na deviznom tržištu. Istovremeno, zbog slabljenja evra prema dolaru, dinar je krajem decembra bio slabiji za oko 8% prema dolaru u odnosu na kraj 2020. godine.

I u 2021. godini, Narodna banka Srbije je očuvala relativnu stabilnost kursa dinara prema evru, prateći faktore iz domaćeg i međunarodnog okruženja koji utiču na kretanja na domaćem deviznom tržištu i reagujući pravovremeno i odmereno. Prema zvaničnim podacima Narodne banke Srbije, u periodu januar-decembar ukupno je neto kupljeno 645 miliona evra radi održavanja relativne stabilnosti na deviznom tržištu, dok su na kraju decembra bruto devizne rezerve, kao jedan od stubova finansijske sigurnosti zemlje, bile na nivou od 16,5 milijardi evra.

Pandemija korona virusa

Srbija je u pandemijsku krizu ušla sa stabilnim makroekonomskim okruženjem i uravnoteženijim finansijama, zahvaljujući sprovedenoj fiskalnoj konsolidaciji u prethodnom periodu. Preduzete mere fiskalne i monetarne politike su sprečile dublju recesiju i omogućile oporavak, tako da je već tokom prvog tromesečja 2021. godine, dostignut je nivo BDP iz predpandemijskog perioda.

Produženo trajanje pandemije kao i pozitivni efekti prethodna dva programa podrške privatnom sektoru uticali su da Vlada Republike Srbije u prvom kvartalu 2021. godine donese treći paket podsticajnih mera, a krajem godine i nove mere pomoći određenim kategorijama stanovništva, čime je ukupna vrednost fiskalnog stimulanisa od početka pandemije dostigla 8,7 milijardi evra, odnosno oko 18% BDP-a.

Privredni rast u 2021. godini u celini bio je relativno visok i iznad očekivanja, dostigavši 7,5% u odnosu na prethodnu godinu. Pokretači rasta bili su oporavak i ekspanzija uslužnog sektora, povoljna kretanja u industriji i rast građevinske aktivnosti.

Usled obimnog paketa mera podrške, fiskalni deficit je u obe pandemijske godine značajno premašio zadatih 3% BDP, dok je nivo javnog duga zadržan u okvirima Maastrichtskih kriterijuma, ispod 60% BDP. Novi nefinansijski aranžman sa MMF, savetodavnog karaktera, uspostavljen tokom 2021. godine, omogućiće podršku nastavku strukturnih reformi, pre svega u javnom sektoru i na tržištu kapitala.

3. MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE (nastavak)

Pregled makroekonomskih pokazatelja:

Makroekonomski pokazatelji	2018.	2019.	2020.	2021.
Realni rast BDP-a (u %)	4,5	4,3	-0,9	7,4
Potrošačke cene (u % u odnosu na isti mesec prethodne godine)	2,0	1,9	1,3	7,9
Devizne rezerve NBS (u mln evra)	11.262	13.378	13.492	16.455
Izvoz robe i usluga (u mln evra)	21.166	23.349	22.271	28.557
- stopa rasta u % u odnosu na prethodnu godinu	9,6	10,3	-4,6	28,2
Uvoz robe i usluga (u mln evra)	25.257	27.960	26.370	33.065
- stopa rasta u % u odnosu na prethodnu godinu	13,0	10,7	-5,7	25,4
Tekući račun platnog bilansa u mln evra	-2.076	-3.161	-1.929	-2.343
u % BDP-a	-4,8	-6,9	-4,1	-4,4
Nezaposlenost po Anketi (u %)	13,7	11,2	9,7	11,0
Zarade (prosečne za period, u evrima)	419,8	466,0	510,9	560,2
Republički budžetski suficit/deficit (u % BDP-a)	0,6	0,2	-8,3	-4,6
Konsolidovani fiskalni rezultat (u % BDP-a)	0,6	-0,2	-8,0	-4,1
Javni dug Republike Srbije (centralni nivo države, u %BDP-a)	53,6	51,9	57,0	56,5
Kurs dinara prema dolaru (prosek u periodu)	100,28	105,28	103,03	99,49
Kurs dinara prema dolaru (kraj perioda)	103,39	104,92	95,66	103,93
Kurs dinara prema evru (prosek u periodu)	118,27	117,85	117,58	117,57
Kurs dinara prema evru (kraj perioda)	118,19	117,59	117,58	117,58
BDP (u mln evra)	42.892	46.005	46.796	53.316

4. RAZVOJ, FINANSIJSKI POLOŽAJ I OSTVARENI REZULTAT BANKE

BILANS STANJA

Na dan 31. decembar 2021. godine

U RSD hiljada

	31.12.2021.	31.12.2020.
AKTIVA		
Gotovina i sredstva kod centralne banke	2.346.917	1.955.143
Založena finansijska sredstva	-	-
Hartije od vrednosti	1.646.241	1.819.310
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.174.251	1.288.219
Kredit i potraživanja od komitenata	6.452.015	4.610.858
Nematerijalna imovina	39.327	51.701
Nekretnine, postrojenja i oprema	177.851	166.456
Investicione nekretnine	82.602	-
Odložena poreska sredstva	8.787	8.046
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	320.411	354.857
Ostala sredstva	94.805	105.424
UKUPNO AKTIVA	12.343.207	10.360.014
PASIVA		
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankam, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	162.676	51.560
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	10.143.946	8.065.190
Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	-
Subordinirane obaveze	108.615	99.458
Rezervisanja	26.005	18.319
Tekuće poreske obaveze	61	-
Odložene poreske obaveze	1.022	2.710
Ostale obaveze	160.328	171.197
UKUPNO OBAVEZE	10.602.653	8.408.434
KAPITAL		
Akcijski kapital	4.632.407	4.632.407
Gubitak/Dobitak	-2.898.913	-2.699.986
Rezerve	7.060	19.159
UKUPNO KAPITAL	1.740.554	1.951.580
UKUPNO PASIVA	12.343.207	10.360.014

4. RAZVOJ, FINANSIJSKI POLOŽAJ I OSTVARENI REZULTAT BANKE (nastavak)

BILANS USPEHA

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2021. godine

U RSD hiljada

	2021.	2020.
Prihodi od kamata	307.627	232.744
Rashodi od kamata	-105.368	-91.242
Neto prihod po osnovu kamata	202.259	141.502
Prihodi od naknada i provizija	296.540	105.830
Rashodi naknada i provizija	-43.509	-41.209
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	253.031	64.621
Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	0	19.465
Neto (gubitak)/dobitak po osnovu zaštite od rizika	0	447
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	2.398	81.637
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-42.841	-69.782
Ostali poslovni prihodi	3.217	3.001
UKUPAN NETO POSLOVNI PRIHOD / (RASHOD)	418.064	240.891
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	-324.614	-330.393
Troškovi amortizacije	-75.513	-70.486
Ostali prihodi	57.432	26.929
Ostali rashodi	-274.977	-282.024
DOBITAK/(GUBITAK) PRE OPOREZIVANJA	-199.608	-415.083
Porez na dobitak	61	
Dobitak po osnovu odloženih poreza	742	1.923
DOBITAK/(GUBITAK) PERIODA	-198.927	-413.160

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2021. godine

U RSD hiljada

	2021	2020
DOBITAK /(GUBITAK) PERIODA	-198.927	-413.160
Ostali rezultat perioda:		
<i>Komponente ostalog rezultata koje mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak</i>		
UKUPAN POZITIVAN/(NEGATIVAN) REZULTAT PERIODA	-198.927	-413.160

4. RAZVOJ, FINANSIJSKI POLOŽAJ I OSTVARENI REZULTAT BANKE (nastavak)

Banka je u toku 2021-e godine ostvarila ukupne poslovne prihode u iznosu od 609.782 hiljada dinara, što je za 37,6% više nego u prethodnoj godini. Rast prihoda u odnosu na prethodnu godinu uzrokovan je najvećim delom rastom neto prihoda od naknada i provizija (u iznosu od 188.410 hiljada dinara), kao i rastom neto prihoda od kamata (u iznosu od 60.757 hiljada dinara).

U strukturi poslovnih prihoda Banke najveće učešće zauzeli su prihodi od kamata sa učešćem od 50,4% i prihodi od naknada i provizija sa učešćem od 48,6%.

Poslovni rashodu u 2021-oj godini zabeležili su smanjenje od 5,2%. Smanjenje rashoda u odnosu na prethodnu godinu uslovljeno je najvećim delom smanjenjem neto rashoda po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koje se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

U strukturi poslovnih rashoda najveće učešće zauzimaju rashodi od kamata od 55,0% i rashodi po osnovu naknada i provizija sa učešćem od 22,7%.

Struktura pozicija iz izveštaja o ostvarenom rezultatu Banke:

i. Prihodi i rashodi od kamata

	<i>U RSD hiljada</i>			
	2021.		2020.	
Prihodi od kamata	307.627	100,0%	232.744	100,0%
Druge banke	9.562	3,1%	6.665	2,9%
Narodna banka Srbije	1.103	0,4%	4.959	2,1%
Preduzeća	240.243	78,1%	161.587	69,4%
Stanovništvo	29.619	9,6%	33.583	14,4%
Državne ustanove	27.100	8,8%	25.950	11,1%
Rashodi od kamata	-105.368	100,0%	-91.242	100,0%
Banke	-2.288	2,2%	-3.724	4,1%
Preduzeća	-20.645	19,6%	-19.320	21,2%
Stanovništvo	-80.360	76,3%	-66.495	72,9%
Državne ustanove	-1	0,0%	-1	0,0%
Troškovi kamate za zakupe u skladu sa IFRS 16	-2.075	2,0%	-1.702	1,9%
Neto prihod po osnovu kamata	202.259		141.502	

Po vrstama finansijskih plasmana	2021.	%	2020.	%
Prihodi od kamata	307.627	100,0%	232.744	100,0%
Kredit i potraživanja od banaka	9.562	3,1%	6.665	2,9%
Repo plasmani kod Narodne banke Srbije	0	0,0%	0	0,0%
Obavezna rezerva kod Narodne banke Srbije	906	0,3%	1.412	0,6%
Ostali plasmani i depoziti kod NBS	107	0,0%	3.547	1,5%
Kredit i potraživanja od komitenata	240.243	78,1%	161.587	69,4%
Kredit i potraživanja od stanovništva	29.619	9,6%	33.583	14,4%
Kredit i potraživanja od državnih ustanova	27.190	8,8%	25.950	11,1%
Rashodi od kamata	-105.368	100,0%	-91.242	100,0%
Subordinirani krediti	-11.724	11,1%	-12.216	13,4%
Narodna banka Srbije	-1.862	1,8%	-1.114	1,2%
Druge banke	-426	0,4%	-2.610	2,9%
Depoziti komitenata	-8.920	8,5%	-7.104	7,8%
Depoziti stanovništva	-80.360	76,3%	-66.495	72,9%
Depoziti i krediti državnih ustanova	-1	0,0%	-1	0,0%
Troškovi kamate za zakupe u skladu sa IFRS 16	-2.075	2,0%	-1.702	1,9%
Neto prihod po osnovu kamata	202.259		141.502	

4. RAZVOJ, FINANSIJSKI POLOŽAJ I OSTVARENI REZULTAT BANKE (nastavak)

ii. Prihodi i rashodi od naknada i provizija

	<i>u hiljadama RSD</i>			
	2021.	%	2020.	%
Prihodi od naknada i provizija	296.540	100,0%	105.830	100,0%
Poslovi platnog prometa u zemlji	97.457	32,9%	57.304	54,1%
Kreditni poslovi	7.928	2,7%	3.523	3,3%
Ostale naknade i provizije	191.155	64,5%	45.003	42,5%
Rashodi naknada i provizija	-43.509	100,0%	-41.209	100,0%
Poslovi platnog prometa u zemlji	-24.430	56,1%	-23.083	56,0%
Poslovi platnog prometa sa inostranstvom	-19.079	43,9%	-18.126	44,0%
Neto prihod od naknada i provizija	253.031		64.621	

iii. Neto (gubitak)/dobitak po osnovu zaštite od rizika

	<i>u hiljadama RSD</i>			
	2021.	%	2020.	%
Prihodi od promene vrednosti derivata namenjenih zaštiti od rizika	0	0,0%	447	100,0%
Rashodi po osnovu negativnih efekata promene vrednosti derivata	-	0,0%	-	0,0%
Neto (gubitak)/dobitak	-	0	447	100,0%

iv. Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule

	<i>u hiljadama RSD</i>	
	2021.	2020.
Pozitivne kursne razlike i dobiti po osnovu ugovorene valutne klauzule	684.859	1.177.587
Negativne kursne razlike i gubici po osnovu ugovorene valutne klauzule	-682.461	-1.095.950
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	2.398	81.637

v. Ostali poslovni prihodi

	<i>u hiljadama RSD</i>			
	2021.	%	2020.	%
Prihodi od zakupa	2.257	70,2%	2.654	88,4%
Refundacija troškova	-	0,0%	240	8,0%
Prihodi od zakupnina sefova	182	5,7%	-	0,0%
Ostali prihodi	778	24,2%	107	3,6%
Ukupno	3.217	100,0%	3.001	100,0%

4. RAZVOJ, FINANSIJSKI POLOŽAJ I OSTVARENI REZULTAT BANKE (nastavak)

vi. Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha

	<i>u hiljadama RSD</i>			
	2021.	%	2020.	%
Rashodi po osnovu obezvređenja i rezervisanja	-342.780	100%	-338.234	100,0%
Rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava:				
– krediti i potraživanja od banaka	-7.718	2%	-13.108	3,9%
– krediti i potraživanja od komitenata	-330.636	96%	-321.339	95,0%
Rashodi rezervisanja za kreditno rizične vanbilansne stavke	-4.400	1%	-2.308	0,7%
Rashodi po osnovu obezvređenja hartija od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat	-27	0%	-1.480	0,4%
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja	299.939	100,0%	268.452	100,0%
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava:				
– krediti i potraživanja od banaka	11.238	3,7%	12.364	4,6%
- krediti i potraživanja od komitenata	279.759	93,3%	250.209	93,2%
Prihodi od ukidanja rezervisanja za kreditno rizične vanbilansne stavke	3.517	1,2%	2.260	0,8%
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja preknjizenih na vabilansnu evidenciju po Odluci o racunovodstvenom otpisu	2.861	1,0%	1.469	0,5%
Prihodi od ukidanja rezervisanja za hartije od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat	2.563	0,9%	2.150	0,8%
Neto rashod po osnovu obezvređenja	-42.841		-69.782	

vii. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

	<i>u hiljadama RSD</i>			
	2021.	%	2020.	%
Troškovi zarada i naknada zarada	-202.993	62,5%	-217.412	65,8%
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada	-67.971	20,9%	-70.757	21,4%
Rezervisanja po osnovu naknada za neiskorišćene odm	-8.692	2,7%	-11.254	3,4%
Ostali lični rashodi	-44.653	13,8%	-28.781	8,7%
Rezervisanja po osnovu naknada za odlazak u penziju (-305	0,1%	-2.189	0,7%
Ukupno	-324.614	100,0%	-330.393	100,0%

vii. Troškovi amortizacije

	<i>u hiljadama RSD</i>			
	2021.	%	2020.	%
Troškovi amortizacije:	-75,513	100%	-70,486	100%
– nematerijalne imovine	-19,209	25%	-18,646	26%
– nekretnina, postrojenja i opreme	-13,604	18%	-7,047	10%
ulaganja u tuđa osnovna sredstva	-899	1%	-606	1%
- investicionih nekretnina	0	0%	-262	0%
- zakupa u skladu sa IFRS 16	-41,801	55%	-43,925	62%

4. RAZVOJ, FINANSIJSKI POLOŽAJ I OSTVARENI REZULTAT BANKE (nastavak)

ix. Ostali prihodi

	<i>u hiljadama RSD</i>			
	2021.	%	2020.	%
Ostali prihodi	57.432	100,0%	26.929	100,0%
Ukidanje rezervisanja za godišnje odmore	10.749	18,7%	9.226	34,3%
Ukidanje rezervisanja za bonuse	-	0,0%	4.159	15,4%
Prestanak priznavanja zakupa sredstava u skladu sa IFI	79	0,1%	3.483	12,9%
Dobici od prodaje imovine namenjene prodaji	-	0,0%	406	1,5%
Prihodi od prekida oročenja štednje	571	1,0%	480	1,8%
Rezerisanja za sudske sporove (Napomena 28(d))	-	0,0%	1.802	6,7%
Prihodi od promene vrednost investicionih nekretnina	40.409	70,4%	-	0,0%
Ostali prihodi	5.624	9,8%	7.373	27,4%

x. Ostali rashodi

	<i>u hiljadama RSD</i>			
	2021.	%	2020.	%
Ostali rashodi	-274.977	100,0%	-282.024	100,0%
Troškovi zakupnina	-839	0,3%	-794	0,3%
Troškovi održavanja	-66.712	24,3%	-59.855	21,2%
Profesionalne usluge	-56.800	20,7%	-54.162	19,2%
Troškovi reklame i propagande	-7.809	2,8%	-5.090	1,8%
Troškovi donacija i sponzorstva	-423	0,2%	-423	0,1%
PTT i telekomunikacione usluge	-7.128	2,6%	-6.603	2,3%
Troškovi premija osiguranja	-34.261	12,5%	-31.254	11,1%
Troškovi poreza	-13.165	4,8%	-12.560	4,5%
Troškovi doprinosa	-42.459	15,4%	-44.260	15,7%
Naknade troškova zaposlenima	-4.579	1,7%	-4.661	1,7%
Troškovi materijala	-7.217	2,6%	-7.628	2,7%
Rezerisanja za sudske sporove	-7.678	2,8%	-974	0,3%
Rashodi od promene vrednosti sredstava namenjenih pri	-14.692	5,3%	-41.412	14,7%
Ostali rashodi	-11.214	4,1%	-12.348	4,4%

4. RAZVOJ, FINANSIJSKI POLOŽAJ I OSTVARENI REZULTAT BANKE (nastavak)

Bilansna suma Banke na 31.12.2021 godine iznosila je 12.343.207 hiljada dinara. Najveće učešće u aktivi Banke zauzimaju krediti i potraživanja od komitenata sa učešćem od 52,3%, sledi gotovina i sredstva kod centralne banke 19,0%, hartije od vrednosti 13,3%, i krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija 9,5%. U pasivi Banke najveće učešće imaju depoziti i ostale finansijske obaveze prema komitentima od 82,2%.

U poredjenju sa prethodnom godinom bilansna suma se povećala za 19,1% i to najviše usled povećanja depozita i ostalih obaveza prema drugim komitentima u pasivi (u iznosu od 2.078.756 hiljada dinara), dok je u aktivi najveći rast zabeležilana poziciji kredita i potraživanja od komitenata u aktivi (u iznosu od 1.841.157 hiljada dinara).

Struktura pozicija bilansa stanja Banke:

I. Gotovina i sredstva kod centralne banke

	<i>u hiljadama RSD</i>			
	2021.	%	2020.	%
U dinarima				
Tekući i žiro računi	1.130.064	48,2%	438.219	22,4%
Depoziti viškova likvidnih sredstava	-	0,0%	481.000	24,6%
Gotovina u blagajni	54.866	2,3%	49.170	2,5%
Aktivna vremenska razgraničenja po osnovu gotovine i sredstava kod Centralne banke	26	0,0%	19	0,0%
	1.184.956	50,5%	968.408	49,5%
U stranoj valuti				
Obavezna rezerva	1.058.239	45,1%	764.271	39,1%
Gotovina u blagajni	103.722	4,4%	222.464	11,4%
	1.161.961	49,5%	986.735	50,5%
Stanje na dan 31.decembra	2.346.917	100,0%	1.955.143	100,0%

II. Hartije od vrednosti

	<i>u hiljadama RSD</i>			
	2021.	%	2020.	%
Državne obveznice:				
– u dinarima	455.473	27,7%	619.435	34,0%
– u stranoj valuti	1.190.768	72,3%	1.199.875	66,0%
Stanje na dan 31. Decembra	1.646.241	100,0%	1.819.310	100,0%

III. Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

	<i>u hiljadama RSD</i>			
	2021.	%	2020.	%
U dinarima				
Potraživanja od NBS po repo transakcijama	0	0,0%	0	0,0%
Ostali plasmani	0	0,0%	19	0,0%
	0	0,0%	19	0,0%
U stranoj valuti				
Devizni računi	997.297	84,9%	1.111.164	86,3%
Ostali depoziti	178.078	15,2%	181.576	14,1%
	1.175.375	100,1%	1.292.740	100,4%
Bruto krediti i potraživanja	1.175.375	100,1%	1.292.759	100,4%
Minus: Ispravka vrednosti	-1.124	-0,1%	-4.540	-0,4%
Stanje na dan 31.decembra	1.174.251	100,0%	1.288.219	100,0%

4. RAZVOJ, FINANSIJSKI POLOŽAJ I OSTVARENI REZULTAT BANKE (nastavak)

IV. Kredit i potraživanja od komitenata

	<i>u hiljadama RSD</i>			
	2021.	%	2020.	%
Kratkoročni krediti u dinarima:				
– Preduzeća	226,831	0	1,082,128	0
– Stanovništvo	8,669	0.1%	28,276	0.6%
	235,500	3.6%	1,110,404	24.1%
Dugoročni krediti u dinarima:				
– Preduzeća	1,225,605	19.0%	3,478,676	75.4%
– Stanovništvo	270,603	4.2%	326,943	7.1%
	1,496,208	23.2%	3,805,619	82.5%
Kratkoročni krediti u stranoj valuti:				
– Preduzeća	395,318	6.1%	0	0.0%
– Stanovništvo	0	0.0%	0	0.0%
	395,318	6.1%	0	0.0%
Dugoročni krediti u stranoj valuti:				
– Preduzeća	4,505,974	69.8%	54,675	1.2%
– Stanovništvo	298,114	4.6%	-	0.0%
	4,804,088	74.4%	54,675	1.2%
Potraživanja za dospelu kamatu:				
– Preduzeća	51,831	0.8%	106,676	2.3%
– Stanovništvo	4,681	0.1%	16,108	0.3%
	56,512	0.9%	122,784	2.7%
Razgraničena potraživanja za kamatu:				
– Preduzeća	262	0.0%	515	0.0%
– Stanovništvo	207	0.0%	374	0.0%
	469	0.0%	889	0.0%
Odbitne stavke u dinarima - PVR:				
– Preduzeća	-6,951	-0.1%	-8,073	-0.2%
– Stanovništvo	-1,072	0.0%	-1,403	0.0%
	-8,023	-0.1%	-9,476	-0.2%
Bruto krediti i potraživanja	6,980,072	108.1%	5,084,895	110.3%
Minus: Ispravka vrednosti	-520,471	-8.1%	-474,037	-10.3%
Stanje na dan 31. decembra	6,459,601	100.0%	4,610,858	100.0%

V. Nekretnine, postrojenja i oprema i investicione nekretnine

Nepokretnu imovinu koju je Banka stekla kupovinom na drugoj javnoj prodaji u postupku izvršenja protiv izvršnog dužnika "Lemić Group" d.o.o., Beograd u iznosu od RSD 42.192 hiljada. Odlukom Izvršnog odbora br. 226/2021 od dana 22. juna 2021. godine Banka je klasifikovala nepokretnost kao investicionu nekretninu.

Procena vrednosti nekretnine izvršena je na dan 14.06.2021. godine. Procenjena vrednost iznosi RSD 87.241 hiljade.

4. RAZVOJ, FINANSIJSKI POLOŽAJ I OSTVARENI REZULTAT BANKE (nastavak)

VI. Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanje koje se obustavlja

	<i>u hiljadama RSD</i>	
	2021.	2020.
Stalna sredstva namenjena prodaji	376.516	396.269
Umanjenje vrednosti sredstava namenjenih prodaji	-56.105	-41.412
Stanje na dan 31. decembra	320.411	354.857

Banka je imovinu stečenu na osnovu Ugovora o kupoprodaji nepokretne i pokretne imovine, zaključenim sa pravnim licem FSH "Komponenta" d.o.o. Čuprija - u stečaju kao dužnikom po odobrenom kreditu dospelim za naplatu, Odlukom Izvršnog odbora od 12. aprila 2016. godine klasifikovala kao stalna sredstva namenjena prodaji. Banka je navedenu imovinu oglasila na prodaju i očekuje njenu prodaju u skorijem periodu.

Banka je na osnovu Ugovora o kupoprodaji nepokretne i pokretne imovine od 31.01.2018. godine na ime sticanja imovinske celine sa pravnim licem FSH "Komponenta" d.o.o. Čuprija - u stečaju, a u vezi prethodno navedene transakcije, kupila pokretnu i nepokretnu imovinu u iznosu od RSD 1.032 hiljada i u 2019. godini se uknjižila kao vlasnik i time uvećala vrednost stalnih sredstava namenjenih prodaji.

Nova procena vrednosti nekretnine izvršena je na dan 31.12.2021. godine. Procenjena vrednost iznosi 2.750.000,00 EUR.

Banka je knjigovodstvenu vrednost svela na procenjenu vrednost i iskazala rashod od RSD 14.692 hiljade

VII. Depoziti i ostale obaveze prema Bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj Banci

	<i>u hiljadama RSD</i>			
	2021.	%	2020.	%
U dinarima				
Transakcioni računi	3.535	2,2%	20.293	0
Ostali depoziti	-	0,0%	-	0,0%
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	-	0,0%	-	0,0%
	3.535	2,2%	20.293	39,4%
U stranoj valuti				
Transakcioni računi	157.200	96,6%	23.852	46,3%
Ostali depoziti	-	0,0%	-	0,0%
Ostale obaveze	1.941	1,2%	7.415	14,4%
	159.141	97,8%	31.267	60,6%
Stanje na dan 31.decembra	162.676	100,0%	51.560	100,0%

4. RAZVOJ, FINANSIJSKI POLOŽAJ I OSTVARENI REZULTAT BANKE (nastavak)

VIII. Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima

	<i>u hiljadama RSD</i>			
	2021.	%	2020.	%
U dinarima	2.071.769	20,4%	1.032.945	12,8%
Transakcioni računi	1.481.834	14,6%	832.038	10,3%
Štedni depoziti	513.359	5,1%	96.983	1,2%
Namenski depoziti	48.098	0,5%	55.384	0,7%
Ostali depoziti	20.349	0,2%	47.633	0,6%
Obaveze po osnovu kamata na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze	8.129	0,1%	22	0,0%
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	-	0,0%	885	0,0%
U stranoj valuti	8.072.177	79,6%	7.032.345	87,2%
Transakcioni računi	3.410.662	33,6%	2.237.011	27,7%
Štedni depoziti	4.303.215	42,4%	4.199.938	52,1%
Namenski depoziti	100.946	1,0%	97.455	1,2%
Ostali depoziti	150.438	1,5%	410.709	5,1%
Primljeni krediti	-	0,0%	-	0,0%
Ostale finansijske obaveze	98.384	1,0%	79.175	1,0%
Obaveze po osnovu kamata na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze	-	0,0%	2.274	0,0%
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	8.532	0,1%	5.683	0,1%
Stanje na dan 31. decembra	10.143.946	100,0%	8.065.190	100,0%

IX. Kapital

Na dan 31. decembra 2021. godine, upisani i uplaćeni akcijski kapital Banke se sastoji od 9.264.813 komada običnih akcija (31. decembar 2020. godine: 9.264.813 komada običnih akcija), pojedinačne nominalne vrednosti od RSD 500. Rezerve u iznosu od RSD 7.060 hiljada na dan 31. decembra 2021. godine čine pozitivni efekti promene vrednosti dužničkih hartija od vrednosti koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat.

Na dan 31. decembra 2021. godine regulatorni kapital Banke iznosio je RSD 1,743,334 hiljade odnosno EUR 14.827 hiljada po zvaničnom srednjem kursu na dan bilansa stanja (31. decembar 2020. godine: RSD 1.939.043 hiljada, odnosno EUR 16.491.237). Pokazatelj adekvatnosti kapitala Banke od 21.68% je viši od propisanog minimuma od 8% (odnosno 14.68% u skladu sa supervizorskim dopisom NBS od 05.01.2021.godine).

Pokazatelj leveridža (Tier 1 Leverage Ratio) koji predstavlja odnos osnovnog kapitala i iznosa izloženosti Banke na dan 31. decembra 2021. godine iznosio je 12.77%.

Dopisom Narodne banke Srbije o supervizorskoj proceni Banke i pratećim preporukama, Banka je dužna da na pojedinačnom nivou održava pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala na nivou od 8.24%, pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala na nivou od 11.01% i pokazatelj adekvatnosti kapitala na nivou od 14.68%. što predstavlja ukupan supervizorski zahtev za kapitalom koji treba uvećati za obračunati kombinovani zaštitni sloj kapitala na relevantni datum.

Na dan 31. decembra 2021. godine sveobuhvatni zahtev za kapitalom iznosio je 19.08% rizične aktive, obračunat kao zbir ukupnih supervizorskih zahteva za kapitalom i kombinovanog zaštitnog sloja kapitala na taj dan.

Prema Odluci Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala na dan 31. decembra 2021. godine Banka je imala dovoljno kapitala da zadovolji minimalne zahteve Narodne banke Srbije.

4. RAZVOJ, FINANSIJSKI POLOŽAJ I OSTVARENI REZULTAT BANKE (nastavak)

X. Vanbilans

	<i>u hiljadama RSD</i>			
	2021.	%	2020.	%
Garancije i ostale preuzete buduće obaveze	1.828.137	14,0%	844.073	6,8%
Druge vanbilansne pozicije	11.254.220	86,0%	11.579.924	93,2%
Stanje na dan 31.decembra	13.082.357	100,0%	12.423.997	100,0%

XI. Struktura vanbilansnih pozicija

	<i>u hiljadama RSD</i>			
	2021.	%	2020.	%
Garancije i ostale preuzete buduće obaveze				
Plative garancije:	644.856	35,3%	497.750	59,0%
– u dinarima	644.856	35,3%	497.750	59,0%
– u stranoj valuti	0	0,0%	0	0,0%
Činidbene garancije:	1.183.281	64,7%	281.654	33,4%
– u dinarima	1.183.281	64,7%	281.654	33,4%
– u stranoj valuti	0	0,0%	0	0,0%
Ukupno garancije i ostale preuzete obaveze	1.828.137	100,0%	779.404	92,3%
Swap transakcije i kupovina deviza za dinare	0	0,0%	0	0,0%
Preuzete neopozive obaveze	0	0,0%	64.669	7,7%
Stanje na dan 31.decembra	1.828.137	100,0%	844.073	100,0%

	2021.	%	2020.	%
Druge vanbilansne pozicije				
Loro garancije	2.686.628	23,87%	3.650.475	31,5%
Preuzete opozive obaveze	1.189.004	10,56%	968.550	8,4%
Materijalna sredstva obezbeđenja, hipoteke i zaloge	5.213.762	46,33%	4.835.231	41,8%
Računovodstveni otpis	1.453.296	12,91%	1.430.624	12,4%
Ostale vanbilansne pozicije	711.530	6,32%	695.044	6,0%
Stanje na dan 31.decembra	11.254.220	100,00%	11.579.924	100,0%

5. USAGLAŠENOST SA REGLULATIVOM NBS

Pokazatelj	Propisani pokazatelj prema NBS regulativi	Obračunati pokazatelj na dan 31.12.2021
Regulatorni kapital banke	Min EUR 10 miliona	EUR 14.826.765
Racio adekvatnosti kapitala	Minimalno 8%	21,68%
Racio adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala	Minimalno 4,5%	21,14%
Racioj adekvatnosti osnovnog kapitala	Minimalno 6%	21,14%
Pokazatelj otvorene devizne pozicije na dan 31.12.2021	maksimalno 20% kapitala	8,99%
Pokazatelj u trećem mesecu poslednjeg kvartala	Min 1	3,8
Uži pokazatelj likvidnosti	Min 0,5	3,46
Izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica	Maksimalno 25% kapitala	24,93%
Suma velikih izloženosti Banke	Maksimalno 400%	168,40%
Ulaganja banke	Maksimalno 60% kapitala	14,65%
Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom (LCR)	Maksimalno 100%	212,02%

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA I PROBLEMATIČNI PLASMANI

Rizik je karakterističan za bankarsko poslovanje, ali se njime upravlja posredstvom procesa neprekidnog identifikovanja, merenja i praćenja, uspostavljanja ograničenja rizika i primenom drugih kontrola.

Banka je po prirodi svoje delatnosti izložena sledećim najznačajnijim vrstama rizika:

- kreditnom riziku,
- riziku likvidnosti,
- kamatnom riziku i
- tržišnom riziku (koji obuhvata devizni rizik i ostale tržišne rizike).

Banka je takođe izložena i uticaju operativnog rizika koji obuhvata: pravni rizik, rizike po osnovu uvođenja novih proizvoda, aktivnosti, procesa i sistema, kao i rizik poveravanja aktivnosti trećim licima, tj. eksternalizacije - outsourcing i rizik informacionog sistema.

Značajni rizici Banke su i: kamatni rizik u bankarskoj knjizi, rizika izloženosti Banke prema jednom licu, ili grupi povezanih lica, rizika ulaganja Banke u druga pravna lica i osnovna sredstva, kao i rizika koji se odnose na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena i rizika prevremene otplate, a koje Banka takođe mora kontinuirano pratiti.

6.1 Sistem upravljanja rizicima

Upravni i Izvršni odbor Banke su odgovorni za sveobuhvatni pristup upravljanja rizicima, kao i za odobravanje strategije i principa upravljanja rizicima. Pored toga, Banka je uspostavila odvojena nezavisna tela odgovorna za upravljanje i praćenje rizika.

Organi Banke nadležni za upravljanje rizikom permanentno prate promene u zakonskoj regulativi, analiziraju njihov uticaj na visinu rizika na nivou Banke i preduzimaju mere na usaglašavanju poslovanja i procedura sa novim propisima u okvirima kontrolisanog rizika.

U cilju uspostavljanja jedinstvenog sistema upravljanja rizicima i obezbeđenja funkcionalne i organizacione odvojenosti aktivnosti upravljanja rizicima od redovnih poslovnih aktivnosti, Banka je formirala **Sektor upravljanja rizicima**. U delokrugu ovog sektora je upravljanje rizikom likvidnosti Banke, deviznim i ostalim tržišnim rizicima, kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi, upravljanje rizikom izloženosti Banke prema licu ili grupi povezanih lica, rizikom ulaganja Banke u druga pravna lica i u osnovna sredstva, rizikom izloženosti ka zemlji porekla lica prema kome je Banka izložena, operativnim rizicima i razvoj internih metodologija za procenu, merenje i upravljanje rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju. U delokrugu ovog sektora je i upravljanje kreditnim rizikom Banke i davanje preporuka za izloženosti Banke koje su pod uticajem dejstva kreditnog rizika, kao i praćenje i naplata nekvalitetne aktive, odnosno loše aktive u okviru odeljenja za rad sa nestandardnom aktivom.

Sektor sredstava i likvidnosti je odgovoran za upravljanje aktivom i obavezama Banke, kao i sveukupnom finansijskom strukturom. Pored toga, ovaj sektor je odgovoran za finansiranje i likvidnost Banke.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom je odgovoran za praćenje rizika likvidnosti i upravljanje rizikom likvidnosti Banke.

Unutrašnja revizija kontroliše proces upravljanja rizicima u Banci najmanje jednom godišnje od strane unutrašnje revizije, koja ispituje adekvatnost procedura, kao i usaglašenost Banke sa usvojenim procedurama. Unutrašnja revizija razmatra rezultate svog rada sa rukovodstvom Banke i izveštava Odbor za reviziju o svojim nalazima i preporukama.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA I PROBLEMATIČNI PLASMANI (nasatavak)

6.1. Sistem upravljanja rizicima (nastavak)

Rizici Banke se mere korišćenjem metoda koji odražava kako očekivane gubitke koji mogu nastati u normalnim okolnostima tako i neočekivane gubitke, koji predstavljaju procenu krajnjih gubitaka zasnovanu na statističkim modelima. Modeli koriste verovatnoću izvedenu na osnovu istorijskih podataka, prilagođenu tako da odražava trenutno ekonomsko okruženje. Banka takođe koristi metod najgorih scenarija koji se mogu desiti kao posledica dešavanja ekstremnih događaja za koje postoji mala verovatnoća da se dese.

Praćenje i kontrola rizika je prvenstveno zasnovano na uspostavljanju limita. Ovi limiti odražavaju poslovnu strategiju i tržišno okruženje Banke, kao i nivo rizika koji je Banka spremna da prihvati. Pored toga, Banka prati i meri kapacitet prihvatljivog nivoa izloženosti rizicima uzimajući u obzir ukupnu izloženost svim tipovima rizika i aktivnostima.

Sakupljene informacije iz svih poslovnih aktivnosti se ispituju i obrađuju da bi se identifikovali, analizirali i kontrolisali novi rizici. Ove informacije se prezentuju i objašnjavaju Upravnom odboru, Izvršnom odboru, Sektoru upravljanja rizicima i rukovodiocima svih poslovnih jedinica. Izveštaji sadrže ukupnu kreditnu izloženost, prognozu plasmana, odstupanja od postavljenih limita, merenje tržišnog rizika, racija likvidnosti i promene profila rizika.

Rukovodstvo Banke kvartalno ocenjuje adekvatnost ispravki vrednosti plasmana. Odboru za reviziju se kvartalno dostavlja opsežan izveštaj o rizicima koji sadrži sve neophodne informacije za ocenu i izvođenje zaključaka o rizicima kojima je Banka izložena. Za svaki nivo u Banci sastavljaju se posebni izveštaji o upravljanju rizicima, kako bi se obezbedilo da sve poslovne jedinice imaju pristup opširnim, neophodnim i ažurnim informacijama.

6.2 Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci.

Kreditni rizik Banke uslovljen je kreditnom sposobnošću dužnika, njegovom urednošću u izvršavanju obaveza prema Banci, kao i kvalitetom instrumenata obezbeđenja naplate potraživanja Banke, a identifikuje se, meri, procenjuje i prati u skladu sa internom regulativom za upravljanje kreditnim rizikom, kao i odlukama kojima se uređuju klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki Banke, odnosno adekvatnost kapitala.

Politikom za upravljanje rizicima, procedurama za upravljanje kreditnim rizikom i procedurama za odobravanje, puštanje i naplatu plasmana definiše se proces upravljanja kreditnim rizikom pojedinačnih plasmana i rizika na nivou portfolija, odnosno postupci identifikovanja, merenja i praćenja (kontrole) plasmana, a posebno onih sa povišenim nivoom rizika. Banka se, u skladu sa navedenim procedurama, angažuje kod korisnika koji imaju odgovarajući bonitet i za koje se procenom utvrdi da je nivo rizika prihvatljiv imajući u vidu odnos i povezanost kategorija rizika i profitabilnosti.

Banka kontroliše i upravlja kreditnim rizikom uspostavljanjem limita, kojima definiše nivo rizika koji je voljna da prihvati na nivou pojedinačnih komitenata, geografskih područja i industrija, kao i kroz praćenje izloženosti tim rizicima. Izloženost riziku se kontinuirano prati putem periodičnih procena mogućnosti dužnika da izvršavaju obaveze prema Banci i drugim poveriocima.

Banka je uspostavila proces praćenja kvaliteta kredita da bi obezbedila blagovremenu identifikaciju potencijalnih promena u kreditnoj sposobnosti komitenata, uključujući redovnu kontrolu sredstava obezbeđenja. Limiti u odnosu na komitente se utvrđuju korišćenjem sistema klasifikacije kreditnog rizika, koji svakog komitenta klasifikuje prema određenom kreditnom rangu, kao i prema internoj metodologiji koja definiše nivo izloženosti koji je Banka spremna da prihvati prema pojedinačnom dužniku ili grupi povezanih lica.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA I PROBLEMATIČNI PLASMANI (nasatavak)

6.2 Kreditni rizik (nastavak)

Klasifikacija komitenata je predmet redovnog sagledavanja. Proces praćenja kvaliteta kredita omogućava Banci da proceni potencijalne gubitke kao rezultat rizika kojima je izložena i da preduzme korektivne mere.

Donošenje odluka o izlaganju kreditnom riziku je prema politici Banke centralizovano i koncentrisano u okviru Kreditnog odbora za privredu i stanovništvo. Odluka Kreditnog odbora se donosi po razmatranju predloga koji je dat od strane nadležnih sektora uključenih u kreditni proces i Sektora upravljanja rizicima.

Uslovi odobrenja svakog plasmana privredi se određuju individualno, a u zavisnosti od vrste klijenta, namene za koju se plasman odobrava, procenjene kreditne sposobnosti, ponuđenog obezbeđenja kao i od trenutne situacije na tržištu. Uslovi obezbeđenja koji prate svaki plasman su takođe opredeljeni analizom boniteta klijenta, vrstom izloženosti kreditnom riziku, ročnošću plasmana kao i samim iznosom. Svi plasmani Banke se zasnivaju na relevantnim odobrenjima, koja određuju odredbe i ostale uslove njihove implementacije.

Izveštavanje o kreditnom riziku vrši se na kontinuiranoj osnovi na nivou ukupnog portfolija Banke kao i na nivou pojedinačnog klijenta. U skladu sa zahtevima akcionara, izveštavanje o kreditnom riziku se vrši na mesečnoj osnovi kada se daje pregled portfolija, kašnjenja, kretanje ispravki vrednosti i rezervisanja i kapitala Banke.

Banka izdaje garancije i akreditive svojim komitentima, po osnovu kojih Banka ima potencijalnu obavezu da izvrši plaćanje u korist trećih lica. Na ovaj način Banka se izlaže rizicima srodnim kreditnom riziku, koji se mogu prevazići kontrolnim procesima i procedurama koje se koriste za ublažavanje kreditnog rizika.

Kreditni rizik koji je proistekao iz derivativnih finansijskih instrumenata je, u svakom trenutku, ograničen na one instrumente sa pozitivnom fer vrednošću koji su evidentirani u bilansu stanja. Kreditni rizik derivata se limitira utvrđivanjem maksimalno moguće fer vrednosti ukupnog portfolija derivata kao i maksimalno mogućom pozitivnom fer vrednošću svake pojedinačne transakcije. Banka nije izložena ovom riziku, s obzirom na to da nema značajnijih derivativnih finansijskih instrumenata.

Pregled maksimalnih izloženosti kreditnom riziku, prikazan u bruto iznosu, bez uzimanja u obzir sredstava obezbeđenja na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine dat je u narednoj tabeli:

	<i>u hiljadama RSD</i>	
	2021.	2020.
	Bruto maksimalna izloženost	Bruto maksimalna izloženost
Izloženost - bilansne stavke		
Hartije od vrednosti*	1.646.241	1.819.310
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.174.251	1.288.219
Kredit i potraživanja od komitenata	6.452.015	4.610.858
Ostala sredstva	94.805	105.424
Ukupno bilansne stavke	9.367.312	7.823.811
Izloženost - vanbilansne stavke		
Plative garancije	644.856	497.750
Činidbene garancije	1.183.280	281.654
Nepokriveni akreditivi	-	-
Neiskorišćene preuzete obaveze	1.189.004	968.550
Ukupno vanbilansne stavke	3.017.140	1.747.954
Stanje na dan 31. decembra	12.384.452	9.571.765

*Hartije od vrednosti na dan 31. decembra 2021. godine se u celini odnose na državne obveznice, i sa stanovišta Banke ne predstavljaju rizične bilansne stavke

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA I PROBLEMATIČNI PLASMANI (nasatavak)

6.2 Kreditni rizik (nastavak)

Na dan 31. decembra 2021. godine 56,98% maksimalne izloženosti kreditnom riziku odnosi se na kredite i potraživanja od komitenata (31. decembar 2020. godine: 51,97%), 9,85% na neiskorišćene preuzete obaveze (31. decembar 2020. godine: 3,03%) i 2,75% na kredite i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija (31. decembar 2020. godine: 14,52%).

6.3 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nesposobnosti Banke da ispunjava svoje dospele obaveze, i to zbog:

- povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava), ili

otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

Osnovni cilj upravljanja rizikom likvidnosti je održavanje nivoa likvidnih sredstava, kako bi se uredno i na vreme izmirivale dospele obaveze po bilansnim i vanbilansnim poslovima na nivou Banke.

Upravljanje rizikom likvidnosti podrazumeva upravljanje svim pozicijama aktive i pasive Banke koje mogu uticati na nemogućnost Banke da ispunjava svoje dospele obaveze.

Da bi se smanjio ili ograničio ovaj rizik, rukovodstvo Banke nastoji da diversifikuje svoje izvore finansiranja, da upravlja aktivom razmatrajući njenu likvidnost, i da prati buduće novčane tokove i dnevnu likvidnost Banke. To uključuje procenu očekivanih novčanih tokova i postojanje visoko rangiranih sredstava obezbeđenja koja mogu biti korišćena za osiguranje dodatnih finansijskih sredstava, ukoliko se to zahteva.

Banka je uspostavila jedinstven proces upravljanja rizikom likvidnosti kojim se identifikuje i procenjuje uticaj aktivnosti Banke na njenu izloženost riziku likvidnosti, odnosno, identifikuje i procenjuje njihov uticaj na rezultat i kapital Banke.

Upravljanje rizikom likvidnosti Banke podrazumeva integrisan proces koji obuhvata:

- Identifikovanje rizika likvidnosti;
- Merenje, odnosno procenu rizika likvidnosti;
- Ublažavanje rizika likvidnosti;
- Praćenje i kontrolu rizika likvidnosti; i
- Izveštavanje o riziku likvidnosti.

Identifikaciju uzroka/ranih signala upozorenja krize likvidnosti sprovodi Sektor sredstava i likvidnosti u saradnji sa Sektorom upravljanja rizicima i Sektorom finansija i plana, na osnovu informacija koje dostavljaju organizacioni delovi za rad sa privredom i stanovništvom, kao i nosioci sistema upravljanja rizikom likvidnosti (Upravni odbor i/ili Izvršni odbor) i članovi Odbora za upravljanje aktivom i pasivom (u daljem tekstu "ALCO odbor").

Merenje, odnosno procenu rizika likvidnosti predstavljaju kvantitativna i/ili kvalitativna procena identifikovanog rizika likvidnosti i ista je u nadležnosti Sektora upravljanja rizicima. Merenje, odnosno procena rizika likvidnosti obuhvata primenu GAP analize, racio analize i stres testa.

Ublažavanje rizika likvidnosti predstavlja utvrđivanje mera i pravila za ublažavanje rizika putem uspostavljanja sistema limita, odnosno održavanje rizika na prihvatljivom nivou za rizični profil Banke.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA I PROBLEMATIČNI PLASMANI (nastavak)

6.3. Rizik likvidnosti (nastavak)

Prihvatljiv nivo izloženosti Banke riziku likvidnosti zavisi od: strukture aktive i njene mogućnosti da se konvertuje u likvidna sredstva, koncentracije izvora sredstava, kao i valutne strukture sredstava i izvora sredstava, na osnovu kojih se omogućava limitiranje negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke, odnosno obezbeđuje dovoljan nivo likvidnih sredstava za ispunjavanje dospelih obaveza i finansiranje povećanja aktive.

Ublažavanje rizika likvidnosti obuhvata definisanje:

- Limita izloženosti riziku likvidnosti (osnovnih i dodatnih limita); i
- Mera zaštite od rizika likvidnosti.

Praćenjem rizika likvidnosti definiše se proces analize stanja, promena i trendova izloženosti riziku likvidnosti. Sektor upravljanja rizicima upravlja rizikom likvidnosti koristeći definisane interne limite u okviru regulatornih limita i propisane mere zaštite od kritičnog niskog nivoa likvidnosti, odnosno prati usklađenost sa definisanim limitima.

Sektor sredstava i likvidnosti u saradnji sa drugim organizacionim delovima, sprovodi mere za smanjenje/ublažavanje rizika likvidnosti i o rezultatima sprovedenih mera obaveštava Sektor upravljanja rizicima, ALCO odbor. ALCO odbor, donosi odluku o tome da li će se i u kojoj meri sprovoditi predložene mere, odnosno da li je izloženost riziku likvidnosti prihvatljiva, imajući u vidu uticaj na indikatore rizičnog profila Banke - apetit za likvidnost.

Način postupanja i rešavanja privremenih i dugoročnih kriza likvidnosti bliže je definisan Kriznim planom likvidnosti i opcijama oporavka, koje su bliže opisane kroz Plan oporavka Banke za 2020. godinu. U cilju upravljanja kratkoročnom likvidnošću Banke, koriste se analize ročnosti priliva i odliva po osnovu različitih stavki aktive i pasive. Upravljanje srednjoročnom i dugoročnom likvidnošću se obavlja projekcijama strukture bilansa stanja na osnovu planiranih poslovnih aktivnosti Banke i Strategije Banke.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom je odgovoran za upravljanje rizikom likvidnosti, uspostavljanje kontrolnih mehanizama za praćenje izloženosti riziku likvidnosti, kao i donošenje relevantnih zaključaka za minimiziranje izloženosti riziku, donošenje predloga odluka za odlučivanje Izvršnog odbora Banke - naročito, pitanja politike likvidnosti i prikupljanja sredstava, kao i ostalih pitanja koje se odnose na upravljanje aktivom i pasivom Banke a koja su od značaja za finansijsku stabilnost Banke.

Banka svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji joj obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze, kao i da njeni komitenti raspolazu svojim sredstvima u Banci u skladu sa ugovorenim rokovima.

Sektor sredstava i likvidnosti dnevno prati osnovne parametre likvidnosti nastojeći da uravnoteži prilive i odlive sredstava tako da se dnevni pokazatelj likvidnosti kreće u okviru limita propisanih od strane Narodne banke Srbije.

Osnov za kvalitetno upravljanje i obezbeđivanje potrebnog nivoa likvidnosti jeste usklađenost ročnosti plasmana sa njihovim izvorima. Odlučivanje o ročnosti plasmana zasniva se na podacima o ročnosti depozita, a posebno na informacijama o kretanju depozita značajnih deponenata, kao i njihovih potreba na kratki rok. Prilikom odlučivanja Banka naročito vodi računa o potrebi da se sredstva iz kratkoročnih izvora ne koriste za dugoročne plasmane,

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA I PROBLEMATIČNI PLASMANI (nastavak)

6.3. Rizik likvidnosti (nastavak)

Nivo likvidnosti Banke iskazuje se pokazateljem njene likvidnosti, uži pokazateljem likvidnosti Banke, kao i pokazateljem pokrića likvidnom aktivom (LCR).

Na dan 31. decembra 2021. godine. uži pokazatelj likvidnosti je iznosio 3.80 dok je LCR pokazatelj iznosio 212.02% i iznad je propisane granične vrednosti.

Izvori finansiranja se kontinuirano prate kako bi se održala diverzifikacija izvora finansiranja po valuti, geografskom poreklu, davaocu izvora, proizvodima i dospećima.

6.4 Kamatni rizik

Kamatni rizik definiše se kao rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled promena kamatnih stopa.

Predmet upravljanja rizikom kamatne stope predstavljaju sve pozicije iz bankarske knjige koje mogu prouzrokovati negativan efekat na rezultat i kapital Banke usled promene kamatne stope.

Banka kamatni rizik kontroliše praćenjem odriosa kamatonosne aktive, odnosno pasive i učešća iste u ukupnoj aktivni, odnosno pasivi. Odbor za upravljanje aktivom i pasivom prati rizik od promena kamatnih stopa po kamatonosnim pozicijama aktive, pasive i vanbilansnih stavki, raspone kamatnih stopa i uticaj promene kamatnih stopa na prihode, odnosno na rashode i kapital Banke.

Ugovaranjem promenljivih kamatnih stopa, Banka u velikoj meri utiče na smanjenje rizika od promena kamatnih stopa. U praksi, izloženost Banke kamatnom riziku je ograničena, s obzirom na mogućnost usklađivanja kamata kod kredita i depozita, uz pismenu saglasnost klijenata (fizičkih lica) za izmenu obaveznih elemenata ugovora.

Banka je uspostavila jedinstven proces upravljanja kamatnim rizikom kojim se identifikuje i procenjuje uticaj aktivnosti Banke na njenu izloženost riziku kamatne stope, odnosno, identifikuje i procenjuje njihov uticaj na rezultat i kapital Banke.

Banke podrazumeva upravljanje kamatnim rizikom kao proces koji obuhvata:

- Identifikovanje kamatnog rizika;
- Merenje, odnosno procenu kamatnog rizika;
- Ublažavanje kamatnog rizika;
- Praćenje i kontrolu kamatnog rizika; i
- Izveštavanje o kamatnom riziku

Banka na sveobuhvatan način blagovremeno identifikuje značajne izvore kamatnog rizika, što podrazumeva utvrđivapje tekuće izloženosti kamatnom riziku (kamatonosne pozicije aktive i pasive) i rizik opcije kao i izloženosti kamatnom riziku po osnovu novih poslovnih proizvoda i aktivnosti, na pozicijama koje se vode u bankarskoj knjizi.

Sektor sredstava i likvidnosti u saradnji sa Sektorom upravljanja rizicima i Sektorom finansija i plana identifikuje uzroke/faktore kamatnog rizika.

8. UPRAVLJANJE RIZICIMA I PROBLEMATIČNI PLASMANI (nastavak)

6.4. Kamatani rizik (nastavak)

Merenje kamatnog rizika Banke predstavlja kvantitativnu i kvalitativnu procenu izloženosti kamatnom riziku primenom GAP analize, racio analize, Black-Scholes modela (za rizik opcije) i stres testiranja, koji se sprovode minimalno na mesečnom nivou u redovnim uslovima poslovanja i u nadležnosti su Sektora upravljanja rizicima.

Sektor upravljanja rizicima analizira uticaj promene kamatne stope, odnosno kamatni repricing prema metodologiji za kamatno osetljive stavke aktive i pasive na mesečnom nivou i meri efekte standardnog kamatnog šoka od 200 bp na ekonomsku vrednost Banke u odnosu na bazelski limit od 20% regulatornog kapitala (Tier 1 + Tier 2), koji ujedno predstavlja i maksimalnu graničnu vrednost prihvatljivog rizika Banke.

Ublažavanje kamatnog rizika predstavlja utvrđivanje mera i pravila odnosno održavanje rizika na prihvatljivom nivou za rizični profil Banke.

Praćenjem kamatnog rizika definiše se proces stanja, promena i trendova izloženosti kamatnom riziku. Sektor upravljanja rizicima prati usklađenost sa definisanim limitima.

Banke je u 2021.godini prilikom izračunavanja izloženosti nastavila sprovođenje aktivnosti kontrole i merenja rizika promene kamatnih stopa primenjujući standardni kamatni šok od 200 baznih poena (bp) na pozicije bankarske knjige po svim važnijim valutama pojedinačno (EUR i RSD) i za ostale valute ukupno (USD, CHF, GBP, RUB).

Sljedeća tabela prikazuje izloženost Banke riziku od promene kamatnih stopa (Repricing Gap izveštaj) na dan 31.12.2021. godine sa uporednim pregledom efekata i za 2020. godinu.

Promena ekonomske vrednosti knjige Banke - ukupno (zbirno)					
Vremenski period	Marginalni gap		Ponder	Uticaj na ekonomsku vrednost	
	Ukupno u RSD	Ukupno u EUR		Ukupno u RSD	Ukupno u EUR
Do 1 m	2.769.453.726	23.553.362	0,08%	2.215.563	18.843
1 - 3 m	-253.878.855	-2.159.162	0,32%	-812.412	-6.909
3 - 6 m	-47.818.774	-406.684	0,72%	-344.295	-2.928
6 - 12 m	-912.690.309	-7.762.154	1,43%	-13.051.471	-110.999
1 - 2 g	318.114.330	2.705.466	2,77%	8.811.767	74.941
2 - 3 g	-186.497.379	-1.586.103	4,49%	-8.373.732	-71.216
3 - 4 g	250.339.246	2.129.059	6,14%	15.370.830	130.724
4 - 5 g	489.447.542	4.162.602	7,71%	37.736.405	320.937
5 - 7 g	277.052.703	2.356.249	10,15%	28.120.849	239.159
7 - 10 g	0	0	13,26%	0	0
10 - 15 g	0	0	17,84%	0	0
Ukupno	2.703.522.229	22.992.634		69.673.503	592.552
Regulatorni kapital na dan 31. decembra 2021. godine:				1.743.334.000	14.826.525
Efekat uticaja standardnog šoka od +200bp				4,00%	4,00%
Regulatorni kapital na dan 31. decembra 2020. godine:				1.939.042.000	16.491.229
Efekat uticaja standardnog šoka od +200bp				2,94%	2,94%

Sektor upravljanja rizicima najmanje mesečno sprovodi stres testiranje materijalno značajnih rizika, uključujući efekte promene kamatnih stopa, u skladu sa prirodom i nivoom rizika kojima je Banka izložena, na prihode i ekonomsku vrednost Banke, odnosno uticaj na regulatorni kapital i adekvatnost kapitala, primenom kamatnog repricing-a.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA I PROBLEMATIČNI PLASMANI (nastavak)

6.5. Tržišni rizici

Tržišni rizici su mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki Banke koje nastaju usled kretanja cena na tržištu.

Tržišni rizici obuhvataju:

- devizni rizik,
- cenovni rizik (po osnovu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti) i
- robni rizik.

Banka nije izložena riziku promene cena instrumenata kapitala i cena robe. Osim koncentracije tržišnog rizika stranih valuta, Banka nema značajnu koncentraciju tržišnog rizika kod ostalih pozicija.

Devizni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene deviznog kursa, a Banka mu je izložena po osnovu pozicija koje se vode u bankarskoj knjizi i u knjizi trgovanja. ALCO odbor je odobrio limite za pozicije u svakoj materijalno značajnoj valuti u poslovanju Banke. Pozicije se prate svakodnevno kako bi se osiguralo da vrednosti datih pozicija ostanu u visini utvrđenih limita.

Pokazatelj deviznog rizika je odnos između ukupne neto otvorene devizne pozicije (uključujući i apsolutnu vrednost neto otvorene pozicije u zlatu) i kapitala Banke, koji se obračunavaju u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala Banke.

U skladu sa regulatornim zahtevima Narodne banke Srbije, Banka kontinuirano održava svoju deviznu poziciju - pokazatelj njenog deviznog rizika u granicama zakonski propisanog maksimuma u odnosu na kapital, odnosno da na kraju svakog dana ne bude veća od 20% kapitala.

Tokom 2021. godine ovaj pokazatelj je bio na nivou koji je ispod propisane vrednosti za celokupni period u toku godine.

Cilj upravljanja deviznim rizikom je obezbeđenje sigurnog poslovanja Banke, kroz minimiziranje negativnih efekata promene deviznog kursa na finansijski rezultat i kapital Banke, za pozicije koje se vode u bankarskoj knjizi i knjizi trgovanja. Banka je uspostavila proces upravljanja deviznim rizikom kojim se identifikuje i procenjuje uticaj aktivnosti Banke na njenu izloženost deviznom riziku, odnosno, identifikuje i procenjuje njihov uticaj na rezultat i kapital Banke.

Upravljanje deviznim rizikom Banke podrazumeva integrisan proces koji obuhvata:

- Identifikovanje deviznog rizika;
- Merenje, odnosno procenu deviznog rizika;
- Ublažavanje deviznog rizika;
- Praćenje i kontrolu deviznog rizika; i
- Izveštavanje o deviznom riziku.

Sektora upravljanja rizicima, u saradnji sa Sektorom finansija i plana i Sektorom sredstava i likvidnosti na sveobuhvatan način blagovremeno identifikuje uzroke/faktore koji dovode do nastanka deviznog rizika, što podrazumeva utvrđivanje tekuće izloženosti kao i izloženosti deviznom riziku po osnovu novih poslovnih proizvoda i aktivnosti.

Merenje deviznog rizika predstavlja kvantitativnu i kvalitativnu procenu izloženosti Banke deviznom riziku primenom GAP analize (valutna struktura), Racio analize, VaR metodologije, Black- Scholes modela (delta-ponderisana pozicija) i stres testiranja. Sektor upravljanja rizicima na dnevnom nivou primenjuje tehnike merenja pokazatelja deviznog rizika i OCP izloženosti, a stres testiranja sprovodi kvartalno.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA I PROBLEMATIČNI PLASMANI (nastavak)

6.5. Tržišni rizici (nastavak)

Sektor upravljanja rizicima sprovodi stres testove osetljivosti pozicija Banke na promene deviznih kurseva najmanje jednom kvartalno i o rezultatima testiranja informiše Izvršni odbor Banke, ALCO odbor, Odbor za reviziju, Upravni odbor Banke i akcionara Banke.

Sledeće tabele ukazuju na valute u kojima Banka ima značajne izloženosti svojih monetarnih sredstava i obaveza kojima se ne trguje na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine.

Analiza obračunava rezultat razumno mogućih kretanja kurseva valuta u odnosu na RSD uz konstantno održavanje ostalih varijabli. Negativni iznosi u tabeli predstavljaju potencijalno smanjenje rezultata poslovanja ili kapitala, dok pozitivni iznosi predstavljaju potencijalna povećanja.

Valuta	u hiljadama RSD			
	Promene u deviznom kursu (%)	Efekat na rezultat poslovanja pre oporezivanja	Promene u deviznom kursu (%)	Efekat na rezultat poslovanja pre oporezivanja
	2021.		2020.	
EUR	-20%	-3.049	-20%	-502
CHF	-20%	-34	-20%	-93
USD	-20%	-0,58	-20%	-62

6.6. Rizik izloženosti Banke (rizik koncentracije)

Rizik koncentracije je rizik koji direktno ili indirektno proizlazi iz izloženosti Banke prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika, odnosno istoj ili sličnoj vrsti rizika.

Rizik koncentracije odnosi se na:

- velike izloženosti;
- grupe izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika, kao što su privredni sektori, geografska područja, vrste proizvoda i slično; i
- instrumente kreditne zaštite, uključujući i ročnu i valutnu neusklađenost između velikih izloženosti i instrumenata kreditne zaštite tih izloženosti.

Praćenje izloženosti Banke riziku izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica u nadležnosti je organizacionog dela odgovornog za odobravanje angažovanja po proizvodu. Praćenje izloženosti Banke ovom riziku obavezan je deo postupaka u fazi odobravanja angažovanja u smislu da organ - odbor koji odobrava angažovanja raspolaže podacima u vezi sa ukupnom visinom izloženosti Banke prema klijentu ili grupi povezanih lica i odnosom prema kapitalu Banke.

Banka kontrolu rizika koncentracije vrši uspostavljanjem odgovarajućih limita izloženosti koji joj omogućavaju diversifikaciju kreditnog portfolija. Pored regulatorno definisanih metoda merenja rizika koncentracije (prekoračenje limita), Banka koristi još dve često korišćene mere koncentracije: ratio koncentracije i Herfindahl-Hirschman indeks(HHI).

Ratio koncentracije - CR5 (mera koncentracije za 5 najveće izloženosti za koje važi: niska koncentracija 0-50%; srednja koncentracija 50-80% i visoka koncentracija 80-100%) predstavlja zbir određenog broja najvećih procentualnih učešća izloženosti u regulatornom kapitalu, dok Herfindahl-Hirschman indeks predstavlja zbir kvadrata svih procentualnih učešća izloženosti u regulatornom kapitalu.

Za obe mere važi sledeća relacija: što je kreditni portfolio više diversifikovan (manja koncentracija), to su vrednosti tih mera manje.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA I PROBLEMATIČNI PLASMANI (nastavak)

6.6. Rizik izloženosti Banke (Rizik koncentracije) (nastavak)

U 2021. godini, Banka je vodila računa o usklađenosti pokazatelja rizika koncentracije sprovođenjem odgovarajućih aktivnosti predviđenih relevantnim procedurama i odlukama o odobravanju kredita, i time obezbedila usklađenost svojih plasmana i ulaganja sa pokazateljima poslovanja propisanim od strane Narodne banke Srbije.

U skladu sa propisima i Politikama upravljanja rizicima Upravni odbor daje saglasnost za izlaganje Banke riziku izloženosti po pojedinim klijentima ili grupi povezanih lica i licima povezanim sa Bankom.

Dodatni nadzor pokazatelja izloženosti Banke vrši se u Sektoru upravljanja rizicima, o čemu se izveštavaju organi upravljanja Bankom. Postupci sprovođenja upravljanja ovim rizikom predmet su i kontrole unutrašnje revizije i funkcije kontrole usklađenosti poslovanja.

Banka kroz proces upravljanja kreditnim i tržišnim rizikom prati i rizik druge ugovorne strane. Sektor upravljanja rizicima prati izloženosti finansijskim institucijama sa aspekta internih i regulatornih limita koncentracije rizika i o kretanju istih izveštava Sektor sredstava i likvidnosti, ALCO odbor. Sektor upravljanja rizicima putem kvartalnih izveštaja o koncentraciji potraživanja u odnosu na pojedine dužnike, grupe povezanih dužnika, privredne grane, zemlje, odnosno geografska područja i druge parametre od značaja za upravljanje kreditnim rizikom o čemu redovno izveštava Izvršni odbor Banke u formi propisanih izveštaja.

6.7. Rizici ulaganja Banke

Rizici ulaganja Banke, obuhvataju rizike ulaganja u:

- kapital drugih pravnih lica,
- nekretnine,
- postrojenja i opremu (osnovna sredstva).

U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, prati se visina ulaganja Banke i visina regulatornog kapitala i obezbeđuje da ulaganje Banke u jedno lice koje ne posluje u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala Banke, te da ukupna ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke ne pređu 60% kapitala Banke. Izloženost riziku ulaganja Banke u druga pravna lica i u osnovna sredstva, prati se na način da je organizacioni deo ili organ Banke nadležan za nabavku osnovnih sredstava i ulaganje u pravna lica upoznat sa trenutnim stanjem izloženosti i visinom kapitala radi blagovremenog postupanja u skladu sa propisanim limitima.

Sektoru upravljanja rizicima vrši dodatni nadzor pokazatelja izloženosti Banke, o čemu se izveštavaju organi upravljanja Banke. Postupci sprovođenja upravljanja ovim rizikom predmet su i kontrole interne revizije i funkcije kontrole usklađenosti poslovanja. U 2021. godini, Banka je vodila računa o usklađenosti pokazatelja rizika ulaganja i obezbedila usklađenost ulaganja sa pokazateljima propisanim od strane Narodne banke Srbije.

Banka na dan 31. decembra 2021. godine nije imala ulaganja u lica koja nisu u finansijskom sektoru, dok je pokazatelj ulaganja u osnovna sredstva iznosio 14.65% regulatornog kapitala Banke.

6.8. Rizik zemlje

Pod rizikom koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena podrazumevaju se negativni efekti koji bi mogli uticati na njen finansijski rezultat i kapital zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od ovog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA I PROBLEMATIČNI PLASMANI (nastavak)

6.8. Rizik zemlje (nastavak)

Rizik zemlje obuhvata sledeće rizike:

- političko-ekonomski rizik, pod kojim se podrazumeva verovatnoća ostvarivanja gubitka zbog nemogućnosti naplate potraživanja Banke usled ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa države porekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj državi; i
- rizik transfera, pod kojim se podrazumeva mogućnost ostvarenja gubitka zbog nemogućnosti naplate potraživanja iskazanih u valuti koja nije zvanična valuta države porekla dužnika, i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih država u određenoj valuti koja je utvrđena aktima državnih i drugih dužnika države porekla.

Sektor upravljanja rizicima je odgovoran za upravljanje rizikom zemlje kojem je Banka izložena. Banka limite izloženosti riziku zemlje utvrđuje pojedinačno po državi porekla dužnika, a u slučaju utvrđene koncentracije izloženosti po geografskim regionima - utvrđuje ih i na regionalnoj osnovi. Prilikom određivanja nivoa ispravki vrednosti i rezervisanja po državama, Banka uzima u obzir i rizik zemlje.

Banka najvećim delom plasira sredstva komitentima iz Republike Srbije, dok je riziku zemlje izložena u delu sredstava koja se u određenim momentima drže na računima kod inostranih banaka. Banka vodi politiku upravljanja rizikom zemlje na taj način što kontinuirano prati izloženost riziku zemlje u odnosu na usvojene limite, koji su određeni na osnovu rejtinga zemalja utvrđenog od kompetentnih institucija (OECD) uz redovno informisanje organa upravljanja o postojećim izloženostima. Rizik zemlje Banka minimizira i politikom plasiranja sredstava u inostranstvo, prvenstveno kratkoročnim oročavanjem sredstava kod prvoklasnih inostranih banaka.

6.9 Operativni rizik

Operativni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propusta (nenamernih i namernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja, Ova definicija uključuje pravni rizik, a isključuje strateški i reputacioni rizik.

Operativni rizik uključuje i: pravni rizik, rizike po osnovu uvođenja novih proizvoda, aktivnosti, procesa i sistema, kao i rizik poveravanja aktivnosti trećim licima (eksternalizacija - outsourcing) i rizik informacionog sistema.

U okviru upravljanja operativnim rizikom uključen je i regulatorni (compliance) rizik, kao sastavni deo jedinstvene procedure Sektora upravljanja rizicima i Službe za kontrolu usklađenosti poslovanja i AML, prema njihovim nadležnostima, u smislu formiranja zajedničke Baze operativnih i regulatornih rizika, praćenja jedinstvenih limita apetita rizika, kao i upravljanja i izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju.

U procesu upravljanja operativnim rizikom učestvuju Upravni odbor, Izvršni odbor, Odbor za reviziju i svi organizacioni delovi Banke.

Banka je uspostavila jedinstven proces upravljanja operativnim rizikom i regulatornim rizikom, kojim se identifikuje i procenjuje uticaj aktivnosti Banke na njenu izloženost navedenim rizicima, odnosno, identifikuje i procenjuje njihov uticaj na rezultat i kapital Banke.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA I PROBLEMATIČNI PLASMANI (nastavak)

6.9. Operativni rizici (nastavak)

Upravljanje operativnim rizikom i regulatornim rizikom Banke, podrazumeva integrisan proces koji obuhvata:

- Identifikovanje rizika;
- Merenje, odnosno procenu rizika;
- Ublažavanje rizika;
- Praćenje i kontrolu rizika; i Izveštavanje o riziku.

Identifikacijom operativnog i regulatornog rizika Banka na sveobuhvatan način blagovremeno identifikuje uzroke/faktore koji dovode do nastanka rizika, odnosno sprovodi klasifikaciju rizika za prikupljanje podataka o operativnim i regulatornim rizicima i gubicima (Baza OPR), što podrazumeva utvrđivanje tekuće izloženosti, kao i izloženosti riziku po osnovu uvođenja proizvoda/usluga u Banci i/ili poveravanja aktivnosti/usluge trećim licima (outsourcing).

Baza podataka o događajima po osnovu kojih je nastao ili je mogao nastati gubitak, u skladu sa propisanim limitom, kao posledica operativnog ili regulatornog rizika po kategorijama utvrđenim prema izvorima gubitaka i ostalim kriterijumima za opis i klasifikaciju događaja, popunjava se unosom podataka na osnovu identifikovanih rizika po vrstama poslova, od strane lica odgovornih za određene poslovne procese u Banci kroz prijavu istih Sektoru upravljanja rizicima na dalje postupanje.

Banka identifikuje operativni rizik retroaktivno (kroz unos u bazu podataka o događajima) i proaktivno kroz periodične samoprocene operativnog rizika.

Merenje, odnosno procena izloženosti operativnom riziku predstavlja kvantitativnu i/ili kvalitativnu procenu identifikovanog rizika od strane Sektora upravljanja rizicima, putem primene metodologije za samoprocenu rizika, analize uticaja na poslovanje i indikatora izloženosti primenom osnovnog indikatora - minimalno godišnje, kao i putem frekvencije kretanja ključnih indikatora rizika (KRI) i stres testiranjem na kvartalnom nivou.

Prilikom preuzimanja operativnog rizika Banka se rukovodi sledećim načelima:

- Analizom ključnih indikatora rizika koji dovode do nastanka događaja operativnog rizika;
- Merenjem tekuće izloženosti operativnom riziku i procenjuje izloženost po osnovu uvođenja novih proizvoda i aktivnosti i ustupanja aktivnosti/usluga trećim licima radi sprovođenja mera u cilju minimiziranja događaja operativnog rizika.

Procesom ublažavanja operativnog rizika Banka utvrđuje mere za ublažavanje operativnog rizika. Mere za ublažavanje operativnog rizika podrazumevaju:

- definisanje limita izloženosti;
- definisanje ključnih indikatora za praćenje i kontrolu izloženosti; i
- primenu mehanizama za prenos rizika.

Banka ima definisanu i usvojenu Politiku kontinuiteta poslovanja Banke i revidiran Plan kontinuiteta poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja (BCP), koji uključuje i Plan oporavka aktivnosti u slučaju katastrofa (DRP), a koji sa pripadajućim priložima zajedno omogućavaju nesmetano i kontinuirano funkcionisanje svih značajnih sistema i procesa Banke, kao i ograničavanje gubitka u vanrednim situacijama, koji su bili adekvatno testirani u toku 2021. godine.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA I PROBLEMATIČNI PLASMANI (nastavak)

6.9. Operativni rizici (nastavak)

Sektor upravljanja rizicima proces praćenja i izveštavanja o efektima realizacije primenjenih mera i tehnika ublažavanja operativnog rizika, sprovodi kroz redovno izveštavanje Izvršnog odbora. Služba za kontrolu usklađenosti poslovanja i AML, sprovodi identifikaciju, praćenje i izveštavanje o efektima realizacije primenjenih mera i tehnika ublažavanja regulatornog (compliance) rizika.

Sistem izveštavanja o operativnom riziku obuhvata pravovremeno izveštavanje o događajima operativnog rizika po vrstama događaja i linijama poslovanja, uzrocima i izvorima nastanka događaja, značajnosti događaja, trendu izloženosti, merama koje se planiraju ili su preduzete u cilju ublažavanja i ograničavanja posledica događaja i aktivnosti koje je Banka poverila trećim licima, kao i limita za nove proizvode.

Odluku o eksternalizaciji, odnosno promeni Pružaoca usluga i uvođenju novog proizvoda, te postupke za njenu izmenu, donosi Izvršni odbor Banke na predlog Komisije za upravljanje operativnim rizikom.

Merenje i upravljanje procesom eksternalizacije se zasniva na identifikovanju i proceni svih povezanih rizika sa aktivnostima ustupanja aktivnosti trećim licima (eksternalizacija), koji mogu imati uticaj na: kontinuitet poslovanja Banke; troškove, finansijski rezultat, likvidnost, solventnost i kapital Banke; rizični profil Banke i kvalitet pružanja usluga i reputaciju Banke. Na analogan način se postupa i u slučaju uvođenja novih proizvoda/usluga.

U toku 2021. godine u Bazi operativnih gubitaka evidentirani su prijavljeni događaji operativnog rizika.

6.9.1 Rizik informacionih sistema

Rizik informacionog sistema, kao sastavni deo operativnog rizika, je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke, postizanje poslovnih rezultata, poslovanje u skladu sa regulativama i reputacije usled neadekvatnog upravljanja informacionim sistemom ili neke druge sistemske slabosti koja negativno utiče na sistemsku funkcionalnost ili bezbednost i/ili ugrožava kontinuitet poslovanja.

Banka upravlja rizicima informacionog sistema kroz integralni proces upravljanja operativnim rizikom i kontinuitetom poslovanja Banke, kojim se definiše identifikacija, procena, analiza i praćenje operativnog rizika i povezanih rizika - rizik informacionog sistema, kao i mere za njihovo ublažavanje, prevenciju i kontrolu u skladu sa pravnim regulativama, i internim aktima.

Procena rizika informacionog sistema se vrši najmanje jednom godišnje u sklopu sveobuhvatne samoprocene operativnih rizika u Banci na procesima koji sadrže informacionu komponentu i prema dinamici procene Analize uticaja na poslovanje, koja podrazumeva postupak u kome organzađone jedinice Banke, u saradnji sa Sektorom upravljanja rizicima, sagledavaju registar rizika informacionog sistema i navode u kojoj meri su izloženi pojedinim vrstama rizika informacionog sistema.

Procena rizika informacionog sistema daje mogućnost vlasnicima procesa da pravovremeno identifikuju i procene rizike, koji utiču na procese za koje su odgovorni. Nakon izvršene redovne procene rizika informacionog sistema Sektor upravljanja rizicima kreira izveštaj o proceni rizika informacionog sistema, kao sastavnog dela samoprocene operativnih rizika u Banci, koji se dostavlja organima Banke na razmatranje i usvajanje.

7. PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ

Banka planira obavljanje poslova sa dugoročnim ciljem ostvarivanja stabilnog i profitabilnog poslovanja, uz što manji rizik i maksimalnu zaštitu interesa deponenata i drugih klijenata.

Procesu planiranja pristupa sa podelom osnovnih posiovnih aktivnosti klijenata na segmente privrede i fizičkih lica. Segment privrede obuhvata usluge pravnim licima registrovanim u Srbiji i inostranstvu. Segment fizičkih lica obuhvata usluge svim individualnim licima.

Glavni strateški ciljevi ostvarivaće se na bazi sledećih ključnih elemenata:

- Klijenti - fokus na postojeće i akvizicija novih klijenata uz visok nivo kvaliteta proizvoda i usluga,
- Proizvodi - unapređenje i razvoj postojećih proizvoda i usluga kao i razvoj novih prilagođenih potrebama klijenata,
- Kanali prodaje - dalje unapređenje razvoja alternativnih kanala i procesa digitalizacije.

8. NEFINANSIJSKE INFORMACIJE

1. Poslovni model Banke

API Bank ad Beograd je mala banka u potpunom vlasništvu srpske kompanije AZRS INVEST d.o.o. Banka kao ključ uspeha vidi u postepenom kreiranju poslovnog modela sa rešenjima za klijente, koji će uočavati prednost malog igrača u odnosu na tržišne divove. Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i platnog prometa u inostranstvu i u skladu sa Zakonom o bankama dužna je da posluje na principima likvidnosti, sigurnosti i profitabilnosti

Biti fleksibilan i dinamičan u poslovanju, pratiti promene u tehnologijama i regulativama, održavati stabilnost u upravljanju rizikom - ključni su prioriteti razvoja naše Banke.

Novo ime Banke odražava njeno novo lice i viziju budućnosti. Ime i logo banke simbolizuju stalni rast i razvoj, kako u tehnološkom tako i u organskom smislu. Odražava digitalno okruženje u kojem živimo i ka kome je Banka usmerena. Digitalno bankarstvo i primena najnovijih finansijskih tehnologija postaću najbitniji elementi dugoročne strategije Banke.

API Banka će nastaviti da formira portfolio kredita i bankarskih usluga za srpske kompanije, obraćajući pažnju na izvanredan nivo usluga i visok kvalitet samog portfolija.

Za fizička lica, nudimo individualni pristup i širok spektar najpotrebnijih usluga.

2. Korporativno upravljanje

Banka je usvojila i implementira sistem upravljanja koji ima za cilj da integriše strategije, politike i procedure banke sa principima i vrednostima navedenim u Etičkom kodeksu. Poslujući na principima odgovornog korporativnog upravljanja zasnovanog na visokim etičkim normama, Banka štiti interese akcionara, svojih klijenata, zaposlenih i šire društvene zajednice.

Upravljanje bankom organizovano je kao dvostepeni sistem koji čine Upravni odbor i Izvršni odbor. Upravni odbor Banke čini pet članova, uključujući predsednika Upravnog odbora.

8. NEFINANSIJSKE INFORMACIJE (nastavak)

2. Korporativno upravljanje (nastavak)

Upravni odbor: saziva sednice skupštine banke; priprema za skupštinu banke predloge odluka i odgovoran je za sprovođenje tih odluka; usvaja predlog poslovne politike i strategije banke i podnosi ih skupštini banke na usvajanje; usvaja strategiju i politiku za upravljanje rizicima, kao i strategiju upravljanja kapitalom banke; utvrđuje opšte uslove poslovanja banke, kao i njihove izmene i dopune; bira i razrešava predsednika i članove izvršnog odbora banke; bira i razrešava članove odbora za reviziju, kreditnog odbora, odbora za upravljanje aktivom i pasivom; utvrđuje iznose do kojih izvršni odbor banke može odlučivati o plasmanima i zaduživanju banke; daje prethodnu saglasnost za izloženost banke prema svakom pojedinačnom licu ili grupi povezanih lica koja prelazi 10% kapitala banke, odnosno za povećanje ove izloženosti preko 20% kapitala banke; nadzire rad izvršnog odbora banke; uspostavlja sistem unutrašnjih kontrola i vrši nadzor nad njegovom efikasnošću; usvaja program i plan unutrašnje revizije banke i metodologiju njenog rada; razmatra izveštaje spoljne i unutrašnje revizije, izveštaje o aktivnostima i radu unutrašnje revizije, te odobrava godišnji izveštaj o adekvatnosti upravljanja rizicima i unutrašnjoj kontroli banke; usvaja tromesečne i godišnje izveštaje izvršnog odbora banke o poslovanju banke, uključujući tromesečne izveštaje o upravljanju rizicima, i skupštini banke podnosi usvojeni finansijski izveštaj na konačno usvajanje; donosi poslovnik o svom radu i radu odbora; usvaja plan oporavka banke; obaveštava Narodnu banku Srbije i druge nadležne organe o utvrđenim nepravilnostima; utvrđuje unutrašnju organizaciju, odnosno organizacionu strukturu banke; usvaja politiku zarada i ostalih primanja zaposlenih u banci; i obavlja druge poslove u skladu sa statutom banke.

Izvršni odbor banke čine dva člana, uključujući i predsednika. Predsednik izvršnog odbora banke predstavlja i zastupa banku. Izvršni odbor banke organizuje i nadzire svakodnevno poslovanje banke, i odgovoran je za primenu i efikasno funkcionisanje sistema unutrašnjih kontrola banke.

Izvršni odbor banke: izvršava odluke skupštine banke i upravnog odbora banke; predlaže upravnom odboru poslovnu politiku i strategiju banke, kao i strategiju i politiku za upravljanje rizicima i strategiju upravljanja kapitalom banke; sprovodi poslovnu politiku i strategiju banke donošenjem odgovarajućih poslovnih odluka; sprovodi strategiju i politike za upravljanje rizicima i strategiju upravljanja kapitalom banke; analizira sistem upravljanja rizicima i najmanje tromesečno izveštava upravni odbor banke o nivou izloženosti rizicima i upravljanju rizicima; odlučuje o plasmanima i zaduživanju banke do iznosa koji utvrdi upravni odbor banke; odlučuje, uz prethodno odobrenje upravnog odbora banke, o svakom povećanju izloženosti banke prema licu povezanom s bankom i o tome obaveštava upravni odbor banke; obezbeđuje sigurnost i redovno praćenje sistema informacione tehnologije i trezorskog poslovanja banke; obaveštava upravni odbor banke o svim postupanjima koja nisu u skladu s propisima i drugim aktima banke; najmanje jednom u toku poslovnog tromesečja podnosi upravnom odboru banke pregled poslovnih aktivnosti, bilans stanja i bilans uspeha banke; bez odlaganja obaveštava upravni odbor banke i Narodnu banku Srbije o svakom pogoršanju finansijskog stanja banke ili postojanju opasnosti od takvog pogoršanja; obezbeđuje da svi zaposleni budu upoznati s propisima i drugim aktima banke kojima se uređuju njihove radne obaveze; donosi poslovnik o svom radu; i odlučuje o svim pitanjima koja nisu u nadležnosti skupštine i upravnog odbora banke.

Akcionar Banke, odnosno Skupština, učestvuju i direktno utiču na rad Upravnog odbora kao organa upravljanja na sledeće načine:

- usvaja poslovnu politiku i strategiju banke;
- donosi statut banke i usvaja izmene i dopune osnivačkog akta i statuta banke;
- usvaja finansijski izveštaj banke i odlučuje o upotrebi i raspoređivanju ostvarene dobiti, odnosno pokriću gubitaka;
- odlučuje o povećanju kapitala banke, odnosno o ulaganjima kapitala u drugu banku ili u druga pravna lica, kao i o visini ulaganja u osnovna sredstva banke;
- imenuje i razrešava predsednika i članove upravnog odbora banke;

8. NEFINANSIJSKE INFORMACIJE (nastavak)

2. Korporativno upravljanje (nastavak)

- određuje naknadu članovima upravnog odbora banke;
- odlučuje o statusnim promjenama i o prestanku rada banke;
- imenuje i razrešava spoljnog revizora.

Odbor za reviziju Banke sastoji se od tri člana uključujući i predsjednika. Odbor za reviziju pomaže Upravnom odboru u nadzoru nad radom Izvršnog odbora i zaposlenih u Banci.

3. Ulaganja u cilju zaštite životne sredine

Banka poštuje najviše međunarodne standarde i vrednosti u kreiranju finansijskih proizvoda i usluga, razvija i sprovodi aktivnosti na polju zaštite životne sredine i zaštite ljudskih i radnih prava.

Banka aktivno radi na uspostavljanju Sistema upravljanja zaštitom životne sredine koji će osigurati svakodnevnu analizu, ograničavanje i upravljanje svih potencijalnih rizika po životnu sredinu ili društvo, a koji mogu nastati kreditiranjem određenih industrija ili projekata.

Cilj sistema upravljanja rizikom zaštite životne sredine je uvođenje ovog sistema u proces kreditne aktivnosti i praćenja kredita, i na taj način povećanje mogućnosti za prihvatljiv i održiv ekonomski razvoj sa stanovišta zaštite životne sredine i minimiziranje mogućnosti pojave ekoloških i društveno negativnih uticaja. Sistem upravljanja rizikom zaštite životne i društvene sredine treba da obezbedi da rizični profil Banke bude u skladu sa definisanom sklonošću Banke ka rizicima, kao i tolerancijom prema rizicima.

Tokom 2021 Banka je nastavila društveno odgovorene aktivnosti u cilju podizanja svesti zaposlenih i društvene zajednice u kojoj poslujemo. Banka daje prednost projektima koji nose veću društvenu i ekološku vrednost, i izbegava one ekonomske ili finansijske odnose koji su štetni za zdravlje ljudi i okoline.

Digitalizacija poslovanja

Kontinuirano razmatramo uticaj naših poslovnih aktivnosti na okolinu i klimatske promene i naši su projekti i inicijative usmereni na što bržu i jednostavniju tranziciju prema društvu s bitno smanjenim emisijama CO₂ emisijama. Aktivno učestvujemo u sprovođenju održivosti ne samo unutar vlastite organizacije, već nastojimo biti primer i podstaći svoje klijente i zajednicu na digitalizaciju poslovnih procesa. U okolnostima pandemije kada je preporuka fizički kontakt zameniti digitalnim tehnologijama, Banka nastavlja jačati svoje digitalne kanale kako bi klijentima omogućila da što veći obim finansijskog poslovanja obavljaju online. Banka posebno unapređuje svoje mobilno bankarstvo te virtualnu API m-Bank aplikaciju u koja se oslanja na udaljenu komunikaciju s klijentima, online ugovaranje proizvoda i usluga Banke, digitalnu dokumentaciju i potpisivanje dokumenata sertifikovanim elektronskim potpisom. Ovakav način poslovanja povećava vremensku dostupnost proizvoda i usluga klijentima Banke, a ujedno ima i značajan pozitivan uticaj na okolinu. Korištenjem eBanking-a smanjuje se i uticaj prevoznih sredstava na okolinu, a digitalni dokumenti i potpisi u komunikaciji s klijentima smanjuju količinu korišćenog papira. Takođe, smanjuje se potreba za kancelarijskim prostorom, energijom i resursima potrebnim za funkcioniranje Banke. Svoje klijente Banka kontinuirano podstiče na odabir opcije slanja pregleda prometa i izvoda po tekućim računima i kreditnim karticama putem elektronske pošte čime zajedno doprinosimo smanjenju potrošnje papira.

Trend smanjenja potrošnje energenata i papira

Poslovne aktivnosti i procesi, organizacija sednica i sastanaka, kao i sprovođenje edukacija u velikom su se obimu tokom 2021. godine sprovodili na daljinu što je uzrokovalo dalji pozitivan uticaj na potrošnju papira i uštedu energenata. Zbog navedenih okolnosti potrošnja energenata kao i učestalost štampanja dokumentacije na nivou cele godine bila je rekordno mala.

8. NEFINANSIJSKE INFORMACIJE (nastavak)

3. Ulaganja u cilju zaštite životne sredine (nastavak)

Reciklaža otpada

Upravljanje otpadom podrazumeva sortiranje otpada na komercijalni otpad i otpad od električne i elektronske opreme. Banka je nastavila odgovorno odlaganje starog papira putem ovlašćenih firmi za odvoz starog papira. Sav električni otpad (stari računari, printeri, faks uređaji) i dalje se adekvatno odlaže kod firmi ovlašćenih za zbrinjavanje ove vrste otpada.

4. Socijalna i kadrovska pitanja

Briga o zadovoljstvu i motivaciji naših zaposlenih na vrhu je prioriteta Banke, uz pružanje jednakih mogućnosti, zaštitu prava i transparentnu komunikaciju.

Naš pristup ovim kompleksnim temama definisan je u strateškim dokumentima Banke, koji se odnose na različite oblasti odgovornosti prema zaposlenima: Kodeks poslovnog ponašanja, Politika zapošljavanja. Politika obuke i razvoja, Politika nagrađivanja, Pravilnik o bezbednosti i zaštiti zdravlja na radu.

Kao odgovoran poslodavac, sa ciljem da obezbedimo i unapređujemo motivišuće radno okruženje, fokusirani smo na sledeće prioritete teme:

- Rodna ravnopravnost i pravo na jednakost

Prepoznajući koliko je raznolikost korisna, tom se idejom vodimo kod zapošljavanja i u svakodnevnom odnosu sa zaposlenicima i u upravljanju njima. Posebna pažnja, pridaje se jednakosti na radnom mestu, te pružanju jednake šanse ženama i muškarcima u pogledu napredovanja u karijeri i ličnog razvoja. U Banci ne postoji potreba pravljenja razlika po polu za potrebe zasnivanja radnog odnosa.

Banka obezbeđuje radno okruženje u kome nema diskriminacije i uznemiravanja, čime se štiti dostojanstvo zaposlenih i unapređuje bezbedna i profesionalna radna sredina koja razvija timski rad, različitost i poverenje.

Podstičemo radno okruženje u kojem su zaposleni slobodni da iznesu svoje mišljenje i postavljaju pitanja višem rukovodstvu. Podstičemo stvaranje radnog okruženja u kojem se zaposleni osećaju sigurni da prijave svako kršenje internih akata, podzakonskih i zakonskih propisa, kao i svaki oblik neetičkog ponašanja klijenata, zaposlenih i ugovornih partnera odnosno dobavljača s kojima Banka saraduje.

- Razvoj i usavršavanje zaposlenih

Kontinuirani razvoj zaposlenih jedno je od ključnih načela Banke. Banka podstiče svoje zaposlene da razvijaju svoje talente, inovativnost i kreativnost te da pomeraju granice svoga profesionalnog razvoja. Verujemo u moć kontinuiranog učenja, stoga smišljamo i razvijamo programe obuka i omogućujemo interne i eksterne edukacije zaposlenih. Kod zaposlenih podstičemo potrebu za unapređenjem vlastitih znanja i veština, sposobnosti za timski rad, zajedništvo i postizanje zajedničkih poslovnih ciljeva. Osobno nam je važno prenošenje znanja i razmena iskustava između zaposlenih, jer osim što na taj način širimo znanje, povezujemo zaposlene oko zajedničkog cilja – unapređenja tog znanja. Važno nam je poverenje koje zaposleni imaju u Banku kao poslodavca te cenimo njihovu vernost i odanost.

- Ravnoteža privatnog i poslovnog života

Ravnotežu između privatnog i poslovnog života zaposlenih prepoznali smo kao jedan od važnih ciljeva održivog razvoja jer utiče na zadovoljstvo i posvećenost zaposlenih, kao i stvaranju zdravog i ugodnog radnog okruženja. Poštujemo privatni život zaposlenih te ne zloupotrebavamo tehničke mogućnosti i s tim povezanu dostupnost zaposlenih.

8. NEFINANSIJSKE INFORMACIJE (nastavak)

3. Ulaganja u cilju zaštite životne sredine (nastavak)

- Briga o zdravlju, sigurnosti i zaštiti

Briga o zdravlju, sigurnosti i zaštiti zaposlenih u uslovima pandemije i 2021. godine ostaje prioritet. S obzirom da je veliki broj zaposlenih nastavio raditi od kuće, obezbežena im je nova IT oprema za lakši rad. Izrađene su smernice za rad od kuće na nivou Banke, i pojačana je komunikacija s nivoom menadžmenta o rezultatima i aktualnostima u Banci. Zaposlenima je kroz celu godinu pružena mogućnost korištenja usluga psihološkog savjetovanja na teret poslodavca. Svrha takvog savetovanja je jačanje zaposlenih za uspešno suočavanje s teškoćama usvajanjem novih postupaka i načina delovanja koje omogućuju promenu, a time i podizanje aživota. Briga o mentalnom zdravlju po pitanju važnosti je na istom nivou kao i briga o fizičkom zdravlju. Svi zaposleni su osigurani dopunskim zdravstvenim osiguranjem i podstiču se na odlazak na godišnji sistematski pregled.

5. Poštovanje ljudskih prava

U Banci se poštuju sva ljudska prava zagarantovana Ustavom Republike Srbije. U svom poslovanju Banka ne koristi i ne zloupotrebljava decu odnosno maloletna lica.

Zaposlenim ženama u Banci je dozvoljeno da koriste pravo na trudničko bolovanje, porodiljska odsustva, odsustva radi nege deteta i odsustvo sa rada radi posebne nege deteta, u skladu sa Zakonom o radu i ugovorom o radu.

U Banci se poštuje zaštita podataka o ličnosti propisana Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti. U Banci je usvojen i interni akt Pravilnik Zaštita podataka o ličnosti.

Svi podaci kojima Banka raspolaže, nezavisno da li ih je Banka primila od klijenta ili su rezultat poslovanja, saradnje i pružanja usluge klijentima, su tajni. Kontinuirana pažnja posvećuje se sigurnosti i zaštiti, kao i unapređenju informatičkog aspekta sigurnosti i podizanju sigurnosnih standarda zaštite svih podataka kojima Banka raspolaže. Brinemo o zaštiti ličnih podataka klijenata, ugovornih partnera i zaposlenih, u skladu sa Pravilnikom Zaštite podataka o ličnosti koja utvrđuje pravila povezana sa zaštitom pojedinaca u pogledu prikupljanja i obrade ličnih podataka. Sve detaljne informacije o obradi ličnih podataka klijenata, zaposlenih, poslovnih partnera i drugih osoba čiji se podaci obrađuju, objavljuju se javno na internet stranici Banke.

6. Borba protiv korupcije i pitanja u vezi sa podmićivanjem

Jedan od ciljeva našeg poslovnog modela jeste obezbeđivanje poverenja u našu Banku. U okviru Odeljenja za kontrolu usklađenosti poslovanja, između ostalog, bavimo se i pitanjima prevara i korupcije, kao i sukoba interesa, a sve to sa ciljem očuvanja i jačanja poverenja klijenata u našu Banku i očuvanja njene dobre reputacije.

U Banci je u primeni dokument Pravilnik o rešavanju sukoba interesa i Pravilnik za upravljanje rizikom od koruptivnih aktivnosti kojom se uvode standardi kojih se pridržavamo kako bismo prepoznali i sprečili, odnosno upravljali sukobom interesa, uključujući i borbu protiv korupcije i podmićivanja.

Svi zaposleni odgovorni su za poštovanje internih pravila i svih primenljivih antikorupcijskih zakona u obavljanju svojih dužnosti. Pravilima je propisano da su svi zaposleni dužni da prijave Odeljenju za kontrolu usklađenosti poslovanja, sve slučajeve stvarnog ili pokušanog podmićivanja ili korupcije kojih postanu svesni, bilo da su ponuđeni, dati ili primljeni. Propuštanje da se navedeno prijavi može dovesti do, individualne krivične odgovornosti zaposlenog, kao i izlaganja Banke potencijalnoj zakonskoj ili regulatornoj odgovornosti.

8. NEFINANSIJSKE INFORMACIJE (nastavak)

6. Borba protiv korupcije i pitanja u vezi sa podmićivanjem (nastavak)

Podizanje svesti zaposlenih i namenske obuke izuzetno su važan deo sistema upravljanja rizicima povezanim sa korupcijom. Antikorupcijske politike i procedure Banke dostupne su svim zaposlenima preko internog portala, te je obaveza svih zaposlenih da se redovno informišu o novousvojenim dokumentima

Kontinuirano se sprovode aktivnosti vezane za promociju integriteta i transparentnosti poslovanja kroz unapređenje korporativnog upravljanja, usklađivanje poslovanja sa zakonima, propisima i standardima, kontinuirani razvoj sistema unutrašnjih kontrola i rada kontrolnih funkcija.

7. Aktivnosti na polju istraživanja i razvoja

U segment privrede ciljni klijenti predstavljaju ključne industrije srpske ekonomije, kao i međunarodne kompanije, koje imaju koristi od režima međunarodne trgovine Srbije koji podstiče jače odnose ekonomija sa Rusijom, Kinom i EU.

Bank će takođe nastaviti da podržava kompanije uključene u realizaciju velikih infrastrukturnih projekata u Srbiji, istovremeno raditi na podizanju svesti međunarodnih kompanija o prednostima poslovanja u Srbiji.

U segment fizičkih lica prodajna strategija Banke biće bazirana na tri (3) slova " J

1. jednostavna linija proizvoda i usluga,
2. jednostavan i jasan postupak prijave i struktura Ugovora,
3. jednostavne i jasne tarife.

Takođe verujemo da se u vreme procvata tržišta stambenih nekretnina pruža mogućnost ulaska Banke u ovaj segment tržišta kako za stanovnike Republike Srbije tako i strana fizička lica.

8. Podrška i razvoj zajednica u kojima poslujemo

U skladu sa svojom Strategijom društveno odgovornog poslovanja Banka kontinuirano strateški i proaktivno ulaže u zajednicu oslušujući potrebe, komunicirajući svakodnevno sa svim zainteresovanim stranama prateći savremene trendove održivog razvoja.

Finansijska pismenost

Upravljanje ličnim finansijama u današnje je vreme pravi izazov te kao odgovorna institucija korisnicima finansijskih usluga pružamo sve informacije i činjenice važne za planiranje štednje i ulaganja, optimalno zaduživanje i kvalitetno upravljanje rizicima. Redovino promoviramo značaj finansijske odgovornosti i pismenosti te već niz godina saradujemo sa fakultetima i studentskim udruženjima u različitim programima finansijske pismenosti.

Sponzorstva i donacije

Svesna svog uticaja na okruženje, kao i činjenice da delovanje i poslovanje u društvu podrazumeva i konstantnu brigu i poštovanje prema njemu, Banka uvek rado pomaže zajednici i društvu putem donacija i sponzorstava. Podržavamo projekte na lokalnom i nacionalnom nivou koji podstiču stvaranje novih vrednosti u cilju promovisanja znanja, izvrsnosti te čuvanja kulturnog nasleđa. Posebna briga se posvećuje i humanitarnim aktivnostima.

8. NEFINANSIJSKE INFORMACIJE (nastavak)

8. Podrška i razvoj zajednica u kojima poslujemo (nastavak)

Dijalog sa zajednicom

Naš cilj je pomoći klijentima da postignu finansijsku održivost te verujemo da radeći posvećeni tome cilju pozitivno utičemo na lokalnu zajednicu u kojoj poslujemo, ali i na društvo u celini. Nastojimo svojim radom i prisutnošću kontinuirano doprinostiti društvenoj i ekonomskoj dobrobiti zajednica u kojima delujemo, a pri tome aktivno radimo na umanjenju uticaja našeg poslovanja na okolinu. Izuzetno nam je važno imati dobre partnerske odnose s lokalnom zajednicom, sarađivati i promovisati inicijative koje nose značajnu društvenu vrednost.

9. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

Nakon datuma Bilansa Stanja nije bilo značajnijih događaja.

Devizni kursevi Narodne banke Srbije

Zvanični srednji devizni kursevi Narodne banke Srbije utvrđeni na međubankarskom deviznom tržištu, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine u funkcionalnu valutu, za pojedine glavne strane valute su:

	2021.	2020.
EUR	117,5821	117,5802
USD	103,9262	95,6637
CHF	113,6388	108,4388
RUB	1,3925	1,2751

Dijana Čučuk
Direktor Sektora finansija

Valentina Keiša
Predsednik Izvršnog odbora